

MINISTERSTVO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

**ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ODBORNÉ VZDELÁVANIE
NA STREDNÝCH ZDRAVOTNÍCKYCH ŠKOLÁCH**

ŠTUDIJNÝ ODBOR: 5358 M ZUBNÝ ASISTENT

Vydalo Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky pod číslom Z35009-2013-OZdV zo dňa 30.7.2013 s účinnosťou od 1. septembra. 2013 začínajúc 1. ročníkom.

Názov: Štátny vzdelávací program pre odborné vzdelávanie na stredných zdravotníckych školách v študijnom odbore 5358 M zubný asistent

Vydalo: Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

Spracovali: Doc. PhDr. Zuzana Slezáková, PhD., MPH, PhDr. Dagmar Komačeková, PhD. - členovia Rady MZ SR pre tvorbu a hodnotenie štátnych vzdelávacích programov odbornej prípravy vzdelávania pre zdravotnícke študijné odbory na stredných zdravotníckych školách a MUDr. Viera Vavreková.

Spolupracovali : vybraní učitelia stredných zdravotníckych škôl v Slovenskej republike

Vydanie : 2. revidované

Účinnosť: od 1. septembra 2013 začínajúc 1. ročníkom

Obsah

1. ÚVOD DO ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	5
1.1. FUNKCIA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	5
1.2. ŠTRUKTÚRA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	5
2. CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA.....	6
3. ZÁKLADNÉ PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	7
3.1 ORGANIZAČNÉ PODMIENKY NA VÝCHOVU A VZDELÁVANIE V JEDNOTLIVÝCH FORMÁCH VZDELÁVANIA.....	7
3.2 FORMY PRAKTICKÉHO VYUČOVANIA	8
3.3 SPÔSOBY A PODMIENKY PRIEBEHU A UKONČOVANIA VZDELÁVANIA NA STREDNÝCH ODBORNÝCH ŠKOLÁCH, VYDÁVANIE DOKLADU O ZÍSKANOM VZDELANÍ	8
3.4 POVINNÉ MATERIÁLNO-TECHNICKÉ A PRIESTOROVÉ ZABEZPEČENIE	8
3.5 PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE ODBORNÉHO VZDELÁVANIA	15
3.6 UČEBNÉ ZDROJE.....	19
3.7 PODMIENKY NA ZABEZPEČENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ.....	19
4. OSOBITOSTI A PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI	21
5. CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU ŠTUDIJNÉHO ODBORU: 5358 M ZUBNÝ ASISTENT.....	22
5.1 POPIS VZDELÁVACIEHO PROGRAMU.....	22
5.2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE PRE ÚPLNÉ STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE	23
5.3 POŽIADAVKY ZDRAVOTNEJ SPÔSOBILOSTI UCHÁDZAČA	24
6. KOMPETENCIE (PROFIL) ABSOLVENTA	24
6.1. CELKOVÁ CHARAKTERISTIKA ABSOLVENTA.....	24
6.2. KLÚČOVÉ KOMPETENCIE.....	25
6.3 ODBORNÉ KOMPETENCIE.....	28
7. UČEBNÉ PLÁNY ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	30
7.1 RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN PRE 4-ROČNÉ ŠTÚDIUM	30
7.2 UČEBNÝ PLÁN PRE ODBORNÚ ZLOŽKU VZDELÁVANIA, 4-ROČNÉ ŠTÚDIUM	34
8. VZDELÁVACIE OBLASTI	36
8.1 TEORETICKÉ VZDELÁVANIE A PRAKTICKÁ PRÍPRAVA	36
8.2 KLINICKÁ PRAX	36
8.3 UČEBNÉ OSNOVY PREDMETOV	36
<i>LATINSKÝ JAZYK.....</i>	<i>38</i>
<i>ANATÓMIA A FYZIOLOGIA.....</i>	<i>42</i>
<i>PREVENTÍVNE LEKÁRSTVO.....</i>	<i>49</i>
<i>ORGANIZÁCIA ZDRAVOTNÍCTVA.....</i>	<i>55</i>
<i>PRVÁ POMOC.....</i>	<i>61</i>
<i>ZDRAVIE A KLINIKA CHORÔB.....</i>	<i>66</i>
<i>PSYCHOLÓGIA, PEDAGOGIKA A PROFESIJNÁ KOMUNIKÁCIA.....</i>	<i>76</i>
<i>ZDRAVOTNÍCKA ETIKA .....</i>	<i>81</i>
<i>ZUBNÉ LEKÁRSTVO .....</i>	<i>86</i>
<i>HYGIENA ÚSTNEJ DUTINY.....</i>	<i>102</i>
<i>ZÁKLADY ASISTENCIE V ZUBNEJ AMBULANCIÍ.....</i>	<i>109</i>
<i>ADMINISTRATÍVA A ZDRAVOTNÍCKA DOKUMENTÁCIA .....</i>	<i>119</i>
<i>ASISTENCIA V ZUBNEJ AMBULANCIÍ.....</i>	<i>127</i>
9. PRÍLOHOVÁ ČASŤ.....	131
VYMEDZENIE POJMOV V ŠTÁTNOH VZDELÁVACOM PROGRAME	131
ODPORÚČANÉ POSTUPY NA KONTROLU A HODNOTENIE ŽIAKOV	138

ODPORÚČANÉ ZÁSADY PRE TVORBU ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	141
---	-----

1. ÚVOD DO ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Odborné vzdelávanie a príprava smeruje k získaniu kľúčových, všeobecných a odborných kompetencií, ku komplexnejším a prakticky zameraným vedomostiam a zručnostiam, ktoré umožnia rozvoj a celkový úspech jednotlivcov na základe vlastnej aktivity, sebauvedomenia a spolupráce nielen v známych situáciách, javoch a problémoch, ale aj v nových podmienkach ich riešenia a aplikácie.

1.1. Funkcia štátneho vzdelávacieho programu

Štátny vzdelávací program pre odborné vzdelávanie a prípravu (ďalej len „OVP“) vymedzuje predstavu štátu o zameraní, obsahu a výsledkoch OVP pre daný študijný odbor.

Štátny vzdelávací program (ďalej len „ŠVP“) je

- a) štátom vydaný kurikulárny dokument, ktorý vymedzuje povinný obsah výchovy a vzdelávania a záväzné požiadavky na vzdelávanie na danom stupni vzdelania pre daný študijný odbor – vzdelávacie výstupy, ktoré musí žiak po ukončení štúdia dosiahnuť a preukázať,
- b) záväzný dokument, ktorý sú školy povinné rešpektovať a rozpracovať do svojich školských vzdelávacích programov,
- c) otvorený kurikulárny dokument, ktorý sa bude podľa potrieb a požiadaviek inovovať.

ŠVP je postavený na týchto **princípoch**:

- a) znížený dôraz na obsah vzdelávania, zvýšenie dôrazu na požadované kompetencie a výsledky vzdelávania,
- b) podpora autonómie a zodpovednosti škôl a pluralitného vzdelávacieho prostredia a vytvorenia konkurenčného prostredia medzi školami,
- c) rozvoj individuality každého jednotlivca,
- d) dôraz na požadované kľúčové kompetencie pre výkon povolania,
- e) akcent na cieľovú kvalitu osobnosti žiaka ako potenciálneho zamestnanca,
- f) podpora zvýšenia kvality a efektivity vzdelávania vo vzťahu k rešpektovaniu vzdelávacích potrieb, študijných predpokladov, reálnych vzdelávacích podmienok, špecifických potrieb trhu práce v regiónoch škôl, dosiahnutých výsledkov práce školy, umožnenie rýchlych a potrebných inovácií, zlepšenie pedagogického a sociálneho prostredia,
- g) posilnenie odbornej a pedagogickej zodpovednosti a autonómie učiteľov,
- h) záväzný podklad pre tvorbu školských vzdelávacích programov.

Cieľom ŠVP je:

- a) príprava žiakov na úspešný a zmysluplný osobný, občiansky a pracovný život,
- b) uplatnenie absolventov škôl na trhu práce,
- c) pripraviť absolventov na ďalšie vzdelávanie.

ŠVP pre odborné vzdelávanie v danom zdravotníckom študijnom odbore vydáva a zverejňuje Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky po prerokovaní so zamestnávateľmi, zriaďovateľmi škôl a stavovskou organizáciou podľa vecnej

pôsobnosti k príslušnému študijnému odboru - Slovenskou komorou medicínsko technických pracovníkov.

Štruktúra štátneho vzdelávacieho programu

ŠVP v súlade so školským zákonom **stanovuje**:

- a) názov vzdelávacieho programu
- b) ciele výchovy a vzdelávania v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- c) profil absolventa vo vzťahu k požiadavkám zamestnávateľov – kvalifikačné požiadavky, t. j. vzdelávacie výstupy,
- d) vzdelávacie oblasti,
- e) vzdelávacie štandardy,
- f) charakteristiku študijného odboru, dĺžku štúdia, formy výchovy a vzdelávania, vyučovací jazyk, stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním vzdelávacieho programu,
- g) podmienky prijímania uchádzača na štúdium,
- h) formy praktického vyučovania,
- i) rámcové učebné plány,
- j) osnovy povinných odborných predmetov,
- k) pedagogicko-organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie v jednotlivých formách výchovy a vzdelávania,
- l) spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní,
- m) povinné personálne zabezpečenie výučby,
- n) povinné materiálo-technické a priestorové zabezpečenie výučby,
- o) podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní,
- p) osobitosti a podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- q) zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov.

2. CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Cieľom výchovy a vzdelávania je umožniť žiakovi v súlade so školským zákonom:

- a) získať kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku, materinskom jazyku a cudzom jazyku, matematickej gramotnosti a kompetencie v oblasti prírodných vied a technológií, k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie a občianske kompetencie, podnikateľské schopnosti a kultúrne kompetencie,
- b) ovládať aspoň jeden cudzí jazyk a vedieť ho používať,
- c) naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- d) rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo na trhu práce,

- e) posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- f) získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- g) pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami, náboženskej tolerancie,
- h) naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- i) naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeľudské etické hodnoty,
- j) získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie.

3. ZÁKLADNÉ PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Pre vzdelávanie v súlade s týmto ŠVP je nevyhnutné vytvárať vhodné realizačné podmienky. Podkladom na ich stanovenie sú základné požiadavky všeobecne záväzných právnych predpisov, normatívo materiálo-technického a priestorového vybavenia škôl, vyplývajúce z cieľov a obsahu vzdelávania v danom odbore vzdelávania. Iba ucelený, vzájomne sa podmieňujúci komplex požiadaviek umožní vytvoriť optimálne vzdelávacie prostredie.

3.1 *Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie v jednotlivých formách vzdelávania*

Výchova a vzdelávanie v zdravotníckom odbore **5358 M zubný asistent** sa zameriava na kvalifikovanú prípravu zdravotníckych pracovníkov v oblasti zubného lekárstva. Jeho obsah a štruktúra poskytuje široký odborný profil, ktorý je zárukou prípravy absolventov schopných samostatne vykonávať odborné a administratívne činnosti v ambulancii zubného lekára. Z hľadiska jeho použitia pre cieľové skupiny vzdelávacej sústavy Slovenskej republiky je určený pre absolventov základných škôl formou 4-ročného denného štúdia. Podmienky prijatia ustanovuje vykonávací predpis o prijímacom konaní na stredné školy. Absolventi tohto vzdelávacieho programu získajú úplné stredné odborné vzdelanie. Výstupným dokladom o získanom vzdelaní je maturitné vysvedčenie.

Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov v stredných odborných školách sú exkurzie a kurzy, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu. Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov v stredných odborných školách môže byť aj školský výlet.

Vzhľadom na požadované vedomosti a zručnosti absolventov efektívne využívať možnosti výpočtovej techniky, môže škola realizovať pre žiakov vzdelávacie aktivity zamerané na získanie niektorého medzinárodne uznávaného certifikátu potvrdzujúceho úroveň dosiahnutých vedomostí a zručností v oblasti počítačovej gramotnosti. Vzdelávacie aktivity je možné organizovať v škole alebo inom vzdelávacom zariadení, ktoré určí škola.

3.2 Formy praktického vyučovania

Praktické vyučovanie je neoddeliteľnou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy v stredných zdravotníckych školách. Hlavnými formami praktického vyučovania na stupni úplného stredného odborného vzdelania pre zdravotnícke študijné odbory sú praktické cvičenia v laboratórnych podmienkach (v odborných učebniach) a odborná prax t. j. odborná klinická prax, vykonávaná priebežne a súvisle na výučbovom pracovisku v ambulancie zubného lekára.

Praktická príprava sa realizuje podľa platnej legislatívy.

Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou cvičení v laboratórnych podmienkach (v odborných učebniach, laboratóriách a pod.) a odbornej klinickej praxe v zdravotníckych zariadeniach. Na cvičeniach a odbornej klinickej praxi sa žiaci delia do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov nasledovne: v laboratórnych podmienkach (v odborných učebniach, laboratóriách a pod.) je počet žiakov v skupine maximálne 10. Na odbornej klinickej praxi je počet žiakov v skupine v zubnej ambulancii na jedno zubno - lekárske kreslo 1.

Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.

3.3 Spôsoby a podmienky priebehu a ukončovania vzdelávania na stredných odborných školách, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Úspešným absolvovaním školského vzdelávacieho programu, ktorý vychádza z tohto štátneho vzdelávacieho programu môže žiak získať úplné stredné odborné vzdelanie, ak úspešne ukončil posledný ročník štvorročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej odbornej škole. Odborné vzdelávanie a príprava sa ukončuje maturitnou skúškou. Cieľom maturitnej skúšky je overenie vedomostí, zručností a kompetencií žiakov v rozsahu určeného katalógom cieľových požiadaviek, ktoré sú zároveň vzdelávacími štandardami tohto štátneho vzdelávacieho programu. Maturitná skúška sa skladá z internej a externej časti. Externá časť maturitnej skúšky sa koná ako písomný test. Interná časť maturitnej skúšky sa koná formou písomnou, ústnou, praktickou, predvedením komplexnej úlohy, obhajoby komplexnej odbornej práce alebo projektu, popr. úspešnej obhajoby experimentu alebo kombináciou rôznych foriem. Odborná zložka maturitnej skúšky sa člení na teoretickú a praktickú časť. Maturitná skúška sa koná v riadnom alebo mimoriadnom skúšobnom období v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Maturitnú skúšku žiak koná pred predmetovou maturitnou komisiou.

Klasifikácia žiaka na maturitnej skúške je vyjadrená stupňom prospechu alebo percentom úspešnosti. Žiak úspešne zložil maturitnú skúšku, ak úspešne zložil maturitnú skúšku zo všetkých predmetov maturitnej skúšky. Dokladom o získanom vzdelaní a zároveň o získanej kvalifikácii je vysvedčenie o maturitnej skúške.

3.4 Povinné materiálo-technické a priestorové zabezpečenie

Pre vzdelávanie v súlade s daným ŠVP je nevyhnutné vytvárať vhodné realizačné podmienky. Podkladom na ich stanovenie sú všeobecné požiadavky platných právnych noriem a konkrétne požiadavky vyplývajúce z cieľov a obsahu vzdelávania v danom odbore. V ŠVP sú vo všeobecnej rovine vymedzené základné podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu a je úlohou školy, aby tieto

podmienky nielen akceptovala, ale ich podrobnejšie konkretizovala vo vlastnom ŠkVP podľa potrieb a požiadaviek, aktuálnych cieľov a reálnych možností.

Povinnosťou škôl je dodržať a splniť normatív priestorovej, materiálnej a prístrojovej vybavenosti pre tie študijné odbory, pre ktoré bol schválený MZ SR.

Všeobecné požiadavky a podmienky, podľa ktorých sa bude poskytovať tento vzdelávací program, sú nasledovné:

a) Zabezpečenie prevádzky školy

1. Školský manažment:
kancelária riaditeľa školy, kancelárie pre zástupcov riaditeľa školy
kancelária pre ekonomický úsek
príručný sklad s odkladacím priestorom
sociálne zariadenie
zasadačka
2. Pedagogickí zamestnanci školy:
zborovňa pre rokovania pedagogickej rady, kabinety pre učiteľov
3. Nepedagogickí zamestnanci školy:
kancelárie pre sekretariát, ekonómov a správcu, priestory pre obslužný personál (údržba, upratovanie, vodič a pod.)
príručný sklad s odkladacím priestorom
archív
4. Hygienické priestory, sociálne zariadenia, šatne
5. Sklady učebných pomôcok a didaktickej techniky
6. Knižnica

b) Makrointeriéry

1. Školská budova vrátane telocvične
2. Školský dvor
3. Internát (môže byť zabezpečený zmluvne)
4. Školská jedáleň a kuchyňa (môže byť zabezpečená zmluvne)

c) Vyučovacie interiéry

1. Klasické triedy - učebne pre teoretické vyučovanie vybavené didaktickou technikou
2. Učebňa informatiky
3. Odborné učebne pre teoretické a praktické vyučovanie vybavené didaktickou technikou a pomôckami: učebňa pre predmet anatomia a fyziológia, odborná učebňa pre predmet prvá pomoc, odborná učebňa pre predmety psychológia, pedagogika a profesijná komunikácia a predmet zdravotnícka etika
4. 2 odborné učebne pre vyučovanie predmetov hygiena ústnej dutiny a základy asistencie v zubnej ambulancii
5. Príručná miestnosť na prezliekanie a sociálne zariadenie
6. Príručný sklad
7. Telocvičňa

d) Vyučovacie exteriéry

e) Zmluvné pracoviská

Podmienky praktického vyučovania – odbornej klinickej praxe v zdravotníckych zariadeniach sú jednoznačne písomne dohodnuté na základe dohody uzatvorenej podľa vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 770/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú určujúce znaky jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení s každým výučbovým zdravotníckym zariadením a v súlade s Výnosom Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č.09812/2008-OL z 10. Septembra 2008 o minimálnych požiadavkách na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení v znení neskorších predpisov. Pri výučbe v odbornej učebni a na výučbovom pracovisku zdravotníckeho zariadenia sú nutné osobné ochranné pracovné prostriedky (odev a obuv), ktoré poskytuje škola.

Normatív minimálneho materiálno–technického vybavenia odbornej učebne pre predmet anatómia a fyziológia

Vybavenie	Minimálny počet pre jednu učebňu
Anatomicke - fyziologické zobrazenia všetkých sústav, schémy	cca 20 ks
Trojrozmerné modely anatomických štruktúr, orgánov a ich funkcií	cca 20 ks
Softvér pre výučbu ANF cez interaktívnu tabuľu	1
Ďalšie špecifické pomôcky pre jednotlivé študijné odbory (napr.: CD a DVD nosiče o prevencii, dg., priebehu a terapii jednotlivých stavov a ochorení, operačných zákrokov, využitie pomôcok a pod.	
Prezentačná technika – dataprojektor, notebook, plátno, vizualizér	po 1 ks

Normatív minimálneho materiálno–technického vybavenia odbornej učebne pre predmet prvá pomoc

Počet	Zostava pomôcok	Spotrebný materiál	Iné
jedna	figurína dospelého na kardiopulmonálnu resuscitáciu s možnosťou elektronickej kontroly s počítačovým vyhodnotením priebehu kardiopulmonálnej resuscitácie v tlačenej forme	zdravotnícky materiál a pomôcky na precvičovanie poskytovania prvej pomoci postihnutému v simulovaných podmienkach pre každého žiaka	odborná literatúra týkajúca sa poskytovania prvej pomoci pre každého žiaka
jedna	figurína dojčat'a na kardiopulmonálnu resuscitáciu s elektronickým vyhodnocovacím zariadením na kontrolu správnosti vykonávanej resuscitácie		didaktická technika najmenej na úrovni dátového projektoru s počítačom
jedna	figurína na nácvik uvoľnenia cudzieho telesa z dýchacích ciest určenú na nácvik spriechodnenia dýchacích ciest úderom do chrbta a stlačením brucha pri dusení sa cudzím telesom		
jedna	celotelová figurína s traumatickými poraneniami; táto sa nevyžaduje, ak figurína dospelého na kardiopulmonálnu resuscitáciu má vymeniteľné časti, ktoré obsahujú aj traumatické poranenia		
jeden	tréningový automatický externý defibrilátor s možnosťou simulácie srdcových rytmov		
pre každého žiaka	vybavená lekárnička		

Normatív minimálneho materiálo–technické vybavenia učebne pre predmety základy asistencie v zubnej ambulancii a hygiena ústnej dutiny

Odborná učebňa - názov	Vybavenie	Počet	
1. prístroje:	Stomatologická súprava s príslušenstvom: zubné kreslo, svietidlo, pľuvadlo, prívod stlačeného vzduchu a odsliňovač	1 ks	
	parný sterilizátor	1 ks	
	destilátor	1 ks	
	amalgamátor	1 ks	
	ultrazvuková čistička nástrojov	1 ks	
	chladnička	1 ks	
	germicidný žiarič	1 ks	
	počítač s príslušenstvom	1 ks	
	2. súbor základných nástrojov:	zubné sondy oblé	10 ks
		zubné sondy lomené	10 ks
		zubné zrkadielka	15 ks
		zubné pinzety	15 ks
		chirurgické kliešte horné rezákové	2 ks
		chirurgické kliešte horné molárové pravé	2 ks
		chirurgické kliešte horné molárové ľavé	2 ks
		chirurgické kliešte bajonetové	2 ks
		chirurgické kliešte horné osmičkové	2 ks
		chirurgické kliešte dolné rezákové	2 ks
		chirurgické kliešte dolné molárové	2 ks
		chirurgické kliešte dolné koreňové	2 ks
		chirurgické kliešte dolné osmičkové	2 ks
		Beinova páka	3 ks
		Leclusova páka	2 ks
		Schlemmerove páky	2 ks
		Luerove kliešte	1 ks
		pištoľ na podávanie anestetík	1 ks
		peán rovný	1 ks
		chirurgická pinzeta	3 ks

	dlátko	1 ks
	skalpel	2 ks
	exkochleačné lyžičky	5 ks
	hák zanorovací	1 ks
	raspatorium	1 ks
	chirurgické nožnice	2 ks
	nožnice	2 ks
	ihelec	1 ks
	parodontálna sonda	10 ks
	škrabky	10 ks
	Graceyho kyrety	5 sád
	endobox s koreňovými nástrojmi	1 ks
	vrtáčky na preparáciu zuba	40 ks
	kolové matrice	5 ks
	odslíňovačka	20 ks
	nosiče amalgámu	2 ks
	napchávačik amalgámu	5 ks
	hladítko	5 ks
	kladívko na kondenzáciu amalgámu	2 ks
	gulička	3 ks
	odtlačkové lyžice	20 ks
	bubon na chirurgické tampóny	1 ks
	vanička na dezinfekčný roztok	1 ks
3. materiál a pomôcky	podbradníky	10 ks
	prípravky na zistenie vitality	3 ks
	emitná misla	3 ks
	zubné karty (14 561 0b, 14 563 0b)	100 ks
	atlas stomatologických ochorení, materiálov, pomôcok	10 ks
	tematické nástenky a plagáty	
	modely na výuku protetiky a čelustnej ortopédie	30 ks
	zubné a čelustné dlahy	6 ks

	kofferdam (optradam)	100 ks
	ručné zrkadielko	2 ks
	uzamykateľná skriňa na lieky a zdravotnícke pomôcky s obsahom	
4. spotrebný materiál	chirurgický šicí materiál	
	odtlačkové hmoty alginátové	
	odtlačkové hmoty elastomérové	
	odtlačkové hmoty termoplastické	
	podložkové materiály	
	výplnkové hmoty	
	vatové valčeky a štvorce	
	pomôcky na miešanie materiálov	
	rukavice, striekačky, ihly, poháre na vodu na jednorázové použitie	
	zubné kefky	
	jednozväzkové kefky	
	medzizubné kefky	
	zubné špáradlá	
	dentálne nite, superfloss	
	farebný indikátor plaku	
	ústne vody	
	pasty	
5. ostatné vybavenie ambulancie	dezinfekčné prostriedky	
	dokumentačný materiál	
	pomocný stolík ku kreslu pre lekára	1 ks
	pracovná skrinka pre asistenta	1 ks
	úložné skrinky pre materiál	4 ks
	skrinka prvej pomoci s obsahom	1 ks
	ergonomické stoličky ku kreslu	2 ks
	stoličky	10 ks
	stoličky do odbornej učebne	16 ks
	písacie stoly	8 ks
	kartotečná uzamykateľná skriňa	1 ks

3.5 Personálne zabezpečenie odborného vzdelávania

Personálne podmienky

Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov odborných predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program musí byť v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci musia zabezpečiť súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy, rámcového učebného plánu a učebného plánu pre odbornú zložku vzdelávania štátneho vzdelávacieho programu. Rámcové rozvrhnutie obsahu vzdelávania je východiskom pre tvorbu učebných plánov v školských vzdelávacích programoch. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín sú záväzné, ich dodržanie v školských vzdelávacích programoch musí byť preukázateľné.

ODBORNÉ PREDMETY vo všetkých zdravotníckych študijných odboroch

Vyučovacie predmety	Kvalifikačné požiadavky Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa v príslušnom študijnom odbore, dopĺňujúce pedagogické štúdium (DPŠ) a minimálne 2 roky odbornej praxe
Latinský jazyk	<ul style="list-style-type: none"> - klasické jazyky = latinčina a starogréčtina - latinčina v kombinácii
Anatómia a fyziológia	<ul style="list-style-type: none"> - všeobecné lekárstvo - ošetrovateľstvo s vykonaním štátnej záverečnej skúšky z predmetu somatológia
Prvá pomoc	<ul style="list-style-type: none"> - všeobecné lekárstvo - ošetrovateľstvo; starostlivosť o chorých - pedagogika; starostlivosť o chorých – psychológia; všeobecná pedagogika s predchádzajúcim ukončením študijného odboru na SZŠ; učiteľstvo odborných predmetov na SZŠ; ošetrovateľstvo a rehabilitácia; [ďalej len „ošetrovateľstvo“]
Organizácia zdravotníctva Organizácia zdravotníctva a sociálnej starostlivosti	<ul style="list-style-type: none"> - všeobecné lekárstvo - „ošetrovateľstvo“

Organizácia zdravotníctva a právo (FL)	- farmácia
Preventívne lekárstvo Epidemiológia a hygiena Vybrané kapitoly z preventívneho lekárstva	- všeobecné lekárstvo - verejné zdravotníctvo
Patológia Patológia a klinika chorôb	- všeobecné lekárstvo so špecializáciou vnútorné lekárstvo alebo chirurgia
Náuka o výžive	- všeobecné lekárstvo - „ošetrovatel'stvo“ - všeobecná pedagogika s predchádzajúcim ukončením študijného odboru asistent výživy, resp. diétna sestra na SZŠ, DPŠ, a minimálne 2 roky odbornej praxe
Zdravie a klinika chorôb	- všeobecné lekárstvo so špecializáciou vnútorné lekárstvo alebo chirurgia - pre študijný odbor zdravotnícky asistent v 1. ročníku len v prvom polroku môže výučbu predmetu vyučovať učiteľka „ošetrovatel'stva“ s rigoróznou skúškou z ošetrovatel'stva

Vyučovacie predmety	Kvalifikačné požiadavky Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa v príslušnom študijnom odbore, dopĺňujúce pedagogické štúdium (DPŠ) a minimálne 2 roky odbornej praxe
Vnútorné choroby Chirurgia Gynekológia a pôrodnictvo Neurológia Psychiatria Pediatria Ortopédia a protetika Traumatológia Genetika Mikrobiológia	- všeobecné lekárstvo so špecializáciou v príslušnom odbore
Klinika chorôb Zdravotnícka propedeutika Vybrané kapitoly z klinických odborov	- všeobecné lekárstvo so špecializáciou vnútorné lekárstvo alebo chirurgia
Farmakológia	- všeobecné lekárstvo - farmácia
Zdravotnícka etika	- „ošetrovatel'stvo“ - všeobecné lekárstvo - fyzioterapia

Psychológia Psychológia a pedagogika Aplikovaná psychológia Psychológia, pedagogika a sociológia Psychológia, pedagogika a profesijná komunikácia Psychológia a sociológia Psychológia a etika	- „ošetrovatel'stvo“ - fyzioterapia
Komunikácia	- „ošetrovatel'stvo“ - fyzioterapia

PROFILUJÚCE ODBORNÉ PREDMETY v študijnom odbore zubný asistent

Vyučovacie predmety	Kvalifikačné požiadavky Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa v príslušnom študijnom odbore, doplňujúce pedagogické štúdium (DPŠ) a minimálne 2 roky odbornej praxe
Zubné lekárstvo	- zubné lekárstvo alebo stomatológia podľa predpisov do roku 2004 (ďalej len „zubné lekárstvo“)
Hygiena ústnej dutiny	- zubné lekárstvo - „ošetrovatel'stvo“ v kombinácii s predchádzajúcim ukončením študijného odboru diplomovaná dentálna hygienička s 2- ročnou odbornou praxou v ambulancii dentálnej hygieny alebo v zubnej ambulancii - pedagogika s predchádzajúcim ukončením študijného odboru dentálna hygiena a s 2- ročnou odbornou praxou v ambulancii dentálnej hygieny alebo v zubnej ambulancii -
Základy asistencie v zubnej ambulancii	- zubné lekárstvo - „ošetrovatel'stvo“ v kombinácii s predchádzajúcim ukončením študijného odboru diplomovaná dentálna hygienička s 2- ročnou odbornou praxou v ambulancii dentálnej hygieny alebo v zubnej ambulancii - pedagogika s predchádzajúcim ukončením študijného odboru dentálna hygiena a s 2- ročnou odbornou praxou v ambulancii dentálnej hygieny alebo v zubnej ambulancii
Administratíva a zdravotnícka dokumentácia	- zubné lekárstvo - „ošetrovatel'stvo“ v kombinácii s predchádzajúcim ukončením študijného odboru diplomovaná dentálna hygienička s 2- ročnou odbornou praxou v ambulancii dentálnej hygieny alebo v zubnej ambulancii

	<ul style="list-style-type: none"> - pedagogika s predchádzajúcim ukončením študijného odboru dentálna hygiena a s 2-ročnou odbornou praxou v ambulancii dentálnej hygieny alebo v zubnej ambulancii
Asistencia v zubnej ambulancii	<ul style="list-style-type: none"> - zubné lekárstvo - „ošetrovatel'stvo“ v kombinácii s predchádzajúcim ukončením študijného odboru diplomovaná dentálna hygienička s 2-ročnou odbornou praxou v ambulancii dentálnej hygieny alebo v zubnej ambulancii - pedagogika s predchádzajúcim ukončením študijného odboru dentálna hygiena a s 2-ročnou odbornou praxou v ambulancii dentálnej hygieny alebo v zubnej ambulancii

3.6 Učebné zdroje

VYUČOVACÍ PREDMET	NÁZOV UČEBNICE	AUTOR	ROK VYDANIA
anatómia a fyziológia	Somatológia Somatológia I., II.	Hulín, I., Zlatoš, J., Hájek, J. Dylevský, Trojan	Osveta 1982 Osveta 2003
organizácia zdravotníctva	Organizácia zdravotníctva	Šagát, T. a kol.	Osveta 2003
prvá pomoc	Prvá pomoc	Hrabovský, J., Dvořáček, I.	Osveta 1991
preventívne lekárstvo	Preventívne lekárstvo	Rovný, I. a kol.	Osveta 1995
zdravie a klinika chorôb	Zdravie a klinika chorôb	Kopecká, K., Kopecký, P.	Osveta 1998
psychológia, pedagogika a komunikácia	Psychológia a pedagogika	Šútovec a kol.	Osveta 1994
zdravotnícka etika	Zdravotnícka etika	Kopecká, K., Korcová M.	Osveta 2008
zubné lekárstvo			
hygiena ústnej dutiny			
základy asistencie v zubnej ambulancii			
asistencia v zubnej ambulancii			
administratíva a zdravotnícka dokumentácia	Administratíva a zdravotnícka dokumentácia	Garová, M., Valentová, I.	Osveta 2003
latinský jazyk	Latinský jazyk Stručný lekársky slovník	Kábrt, J., Kucharský, P. Kábrt, J., Valach, V.	Osveta 2010 Osveta 1992

3.7 Podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Vytváranie podmienok bezpečnej a hygienickej práce je organickou súčasťou celého vyučovacieho procesu, osobitne praktického vyučovania t.j. praktické cvičenia v laboratórnych podmienkach a odbornej praxe - klinickej praxe vo výučbových zdravotníckych zariadeniach. Postupuje sa podľa platných predpisov, nariadení, vyhlášok, noriem a pod.

Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygiene práce a ochrana pred požiarom je neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania. V priestoroch určených na vyučovanie žiakov je potrebné utvoriť podľa všeobecne záväzných právnych predpisov podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a hygieny práce.

V priestoroch určených na vyučovanie žiakov je potrebné podľa platných technických predpisov vytvoriť podmienky na zaistenie bezpečnú prácu, dôkladne a jasne oboznámiť žiakov s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, s hygienickými predpismi, s technickými predpismi a technickými normami, s predpísanými technologickými postupmi, s pravidlami bezpečnej obsluhy technických zariadení, používaním ochranných prostriedkov a dodržiavanie týchto predpisov kontrolovať. Je nevyhnutné preukázateľne poučiť žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dodržiavanie týchto predpisov vyžadovať.

Pracovná činnosť v študijnom odbore **zubný asistent** si vyžaduje stále a priame vedenie odborného učiteľa alebo zodpovednej osoby s príslušnou odbornou spôsobilosťou podľa osobitného predpisu pod vedením, ktorej sa praktické vyučovanie vykonáva - nácvik a upevňovania odborných činností.

V priebehu praktických činností sa musia používať predpísané ochranné pracovné prostriedky a pomôcky, technika a prístroje v bezchybnom stave.

Odborná klinická prax v zdravotníckom zariadení prebieha v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov rovnako ako aj z hľadiska zdravotníckej etiky, ochrany zdravia pacientov/klientov a hygieny s počtom žiakov pri jednom zubno - lekárskom kresle najviac 1.

4. OSOBITOSTI A PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI

<p>Do stredných zdravotníckych škôl môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotný stav posúdil a na prihláške potvrdil všeobecný lekár pre deti a dorast.</p> <p>Do študijného odboru zubný asistent môžu byť prijatí žiaci, ktorí spĺňajú zdravotnú spôsobilosť k výkonu zdravotníckeho povolania vrátane kritérií pre pracovníkov vykonávajúcich epidemiologicky závažnú činnosť a podľa právnych predpisov MZ SR.</p> <p>Do študijného odboru zubný asistent nemôžu byť prijatí uchádzači, ktorí majú mentálne, zmyslové alebo telesné postihnutie, zdravotné oslabenie alebo ochorenie, majú narušenú komunikačnú schopnosť, špecifické poruchy učenia alebo správania sa, autistický syndróm, poruchy psychického vývinu.</p>	
Špecifické poruchy učenia	<p>Vzhľadom na vysoké nároky na študijné predpoklady žiakov treba zväžiť vhodnosť štúdia pre žiakov s dyslexiou, dysgrafiou a dyspraxiou.</p> <p>Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.</p>
Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP)	<p>V spolupráci školy s územnou samosprávou a ÚPSVaR možno získať pre žiakov príspevok na školské pomôcky, na cestovné, ubytovanie, stravovanie.</p>
Mimoriadne nadaní žiaci	<p>Je spoločensky prospešné, ak sa o zdravotnícke študijné odbory uchádzajú nadaní žiaci so záujmom o prácu v zdravotníctve. Výučba sa u nich môže organizovať formou individuálnych študijných plánov a programov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie (možnosť absolvovania odboru v skrátenom čase, príprava na ďalšie vzdelávanie.) Uvedené neplatí pre odbornú klinickú prax.</p>

5. CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU ŠTUDIJNÉHO ODBORU 5358 M ZUBNÝ ASISTENT

5.1 Popis vzdelávacieho programu

Štátny vzdelávací program pre študijný odbor **zubný asistent** má poskytnúť základný rámec, pravidlá a požiadavky pre tvorbu školských vzdelávacích programov. Neslúži na priame vyučovanie, ale je spolu so všeobecne záväznými právnymi predpismi podkladom pre tvorbu školských vzdelávacích programov.

Štátny vzdelávací program zahŕňa všeobecné, odborné ako aj špecifické teoretické poznatky a ich aplikáciu v praktických činnostiach pri príprave zdravotníckych pracovníkov – zubných asistentov pre oblasť zubného lekárstva. Jeho obsah a štruktúra poskytuje široký odborný profil, ktorý je zárukou prípravy absolventov schopných samostatne vykonávať základné asistentské úlohy v preventívnom, diagnostickom a liečebnom režime zdravotnej starostlivosti v ambulancii zubného lekára.

Obsah vzdelania je koncipovaný tak, aby žiaci zvládli všeobecné a odborné poznatky a zručnosti na požadovanej profesionálnej úrovni nevyhnutné na získanie úplného všeobecného vzdelania a odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania zubný asistent. Tomu zodpovedá štruktúra a obsah odbornej zložky vzdelávania vrátane klinickej praxe. Dominantnú zložku odbornej prípravy tvoria predmety teoretického a praktického zamerania, najmä zubné lekárstvo, základy asistencie v zubnej ambulancii, hygiena ústnej dutiny, administratíva a zdravotnícka dokumentácia a odborná klinická prax. Tieto predmety prehlbujú vzťah medzi teoretickými vedomosťami a praktickým osvojením si profesionálnych zručností.

V teoreticko-praktickej príprave v triedach, ambulanciách, špecializovaných odborných učebniach žiaci získajú základné poznatky, vždy však v súvisi s ich praktickou aplikáciou a praktickým využitím. Vedomosti žiakov získané v teoretickom vyučovaní slúžia predovšetkým na zdôvodnenie praktických činností a postupov.

Na odbornej klinickej praxi sa utvárajú, rozvíjajú a upevňujú základné odborné zručnosti v odborných činnostiach pod priamym vedením učiteľov, alebo odborníkov z praxe s príslušnou odbornou spôsobilosťou podľa osobitného predpisu. Odbornú prípravu umocňuje absolvovanie odborných exkurzií na špecializovaných pracoviskách.

Z hľadiska použitia ŠVP pre cieľové skupiny vzdelávacej sústavy Slovenskej republiky sa vzdelávanie organizuje formou denného 4-ročného štúdia pre absolventov základnej školy.

Podmienky prijatia ustanovuje vykonávací predpis o prijímacom konaní na stredné školy.

Absolventi tohto vzdelávacieho programu získajú úplné stredné odborné vzdelanie.

Výstupným dokladom o získanom vzdelaní je maturitné vysvedčenie.

Absolventi štúdia sa uplatnia pri výkone povolania zubný asistent u zubného lekára v zubných ambulanciách.

5.2 Základné údaje pre úplné stredné odborné vzdelanie 5358 M zubný asistent

Študijný odbor:	5358 M zubný asistent
Forma, spôsob a organizácia štúdia:	denné štúdium pre absolventov základnej školy
Dĺžka vzdelávania a prípravy:	4 roky
Vyučovací jazyk:	štátny jazyk
Nevyhnutné vstupné požiadavky:	nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Podmienky na prijatie do študijného odboru:	<p>Do študijného odboru zubný asistent môžu byť prijatí uchádzači, ktorí splnili podmienky prijímacieho konania a spĺňajú zdravotné kritériá na prácu v odbore.</p> <p>Vyjadrenie lekára o zdravotnom stave uchádzača musí byť pripojené.</p> <p>Profilové predmety na prijímacie skúšky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovenský jazyk a literatúra - prírodopis/ biológia
Spôsob ukončenia vzdelávania a prípravy:	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania a o získanej kvalifikácii:	<p>Vysvedčenie o maturitnej skúške.</p> <p>Absolvent v zmysle nariadenia vlády č. 513/2011 Z.z. o používaní profesijných titulov a ich skratiek viažucich sa na odbornú spôsobilosť na výkon zdravotníckeho povolania je oprávnený používať profesijný titul "zubný asistent", ktorý používa osoba odborne spôsobilá na výkon odborných pracovných činností v zdravotníckom povolaní zubný asistent.</p>
Poskytnutý stupeň vzdelania:	úplné stredné odborné vzdelanie
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Zubný asistent je zdravotnícky pracovník, ktorý sa uplatní v zubnej ambulancii.
Možnosti ďalšieho štúdia:	<p>Vzdelávacie programy pomaturitného a vysokoškolského štúdia.</p> <p>Ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov podľa platnej legislatívy MZ SR</p>

5.3 Požiadavky zdravotnej spôsobilosti uchádzača

Do stredných zdravotníckych škôl môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotný stav posúdil a na prihláške potvrdil pediater poskytujúci všeobecnú starostlivosť o deti a dorast. Do študijného odboru zubný asistent môžu byť prijatí žiaci, ktorí spĺňajú zdravotnú spôsobilosť k výkonu zdravotníckeho povolania vrátane opatrení pre pracovníkov vykonávajúcich epidemiologicky závažnú činnosť podľa právnych predpisov MZ SR.

Do študijného odboru 5358 M zubný asistent nemôžu byť prijatí uchádzači, ktorí majú mentálne, zmyslové alebo telesné postihnutie, zdravotné oslabenie alebo ochorenie, majú narušenú komunikačnú schopnosť, špecifické poruchy učenia alebo správania sa, autistický syndróm, poruchy psychického vývinu.

6. KOMPETENCIE (PROFIL) ABSOLVENTA

6.1. Celková charakteristika absolventa

Študijný odbor **5358 M zubný asistent** pripravuje zdravotníckych pracovníkov, ktorí sú spôsobilí samostatne vykonávať základné asistentské úlohy v preventívnom, diagnostickom a liečebnom režime zdravotnej starostlivosti v ambulancii zubného lekára.

Náročnosť zdravotníckeho povolania si vyžaduje široký všeobecný rozhľad, rozsiahle odborné vedomosti a spôsobilosti a kladie vysoké nároky na osobnostný rozvoj. Absolvent je schopný aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti v praxi, zorganizovať, zrealizovať aktivity, vyhodnotiť prácu svoju i svojich kolegov.

Dôležitou súčasťou profilu absolventa sú jeho vedomosti a spôsobilosti z oblasti zubného lekárstva, hygieny dutiny ústnej, administratívy a zdravotníckej dokumentácie v zubnej ambulancii, asistencie v zubnej ambulancii.

V správaní absolventa dominuje tolerancia, empatia, asertivita a prosociálne správanie. Absolvent je pripravený pracovať tvorivo samostatne i v tíme, v praktickej i teoretickej činnosti, je komunikatívny, zručný v nadväzovaní a sprostredkovaní kontaktov, má kultivované vystupovanie a prejavy. Vyznačuje sa vysokým stupňom sebaregulácie a sebakontroly, schopnosťou spolupráce. Má predpoklady na ďalší odborný, profesionálny i osobnostný rozvoj, inováciu práce i prehĺbovanie vedomostí a zručností a je naklonený a otvorený novým trendom a metódam v danej profesii.

Absolvent má mať pre kvalifikovaný výkon týchto činností potrebné všeobecné vzdelanie, znalosť cudzieho jazyka a široký odborný profil. Má byť dostatočne adaptabilný aj v príbuzných odboroch, schopný aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti pri samostatnom riešení pracovných problémov, schopný pracovať v tíme, aktívne komunikovať a podieľať sa na organizácii a riadení pracoviska, sústavne sa vzdelávať, ovládať dôležité výkonové zručnosti, konať v súlade s právnymi normami spoločnosti a zásadami etiky a demokracie. Zároveň je schopný uplatňovať moderné metódy, technológie a štýl práce, logické myslenie, samostatnosť, zodpovednosť a iniciatívu. Má predpoklady na ďalší odborný, profesionálny i osobnostný rozvoj, inováciu práce i prehĺbovanie vedomostí a zručností. Je naklonený a otvorený novým trendom a metódam v danej profesii. Absolvent má predpoklady konať cieľavedome, rozvážne a rozhodne v súlade s právnymi predpismi spoločnosti, zásadami

vlastenectva, humanizmu a demokracie. Predpokladá sa jeho schopnosť samostatného ďalšieho rozvoja a štúdia odboru na základe získaných vedomostí vo všeobecno-vzdelávacích i odborných predmetoch. Príprava je zameraná aj na pomaturitné, vyššie odborné vzdelávanie a vysokoškolské štúdium.

Absolvent študijného odboru je pripravený:

- zabezpečovať (plniť) asistentské úlohy v preventívnom, diagnostickom a liečebnom režime v zubolekárskej starostlivosti
- podieľať sa na prevencii v ústnej dutine
- pripraviť ambulanciu pre ošetrovanie pacienta zubným lekárom
- zabezpečiť plynulý chod práce ambulancie zubného lekára
- vykonávať administratívne práce a viesť dokumentáciu ambulancie zubného lekára
- poskytovať odbornú prvú pomoc.

Absolvent sa uplatní v ambulantnej zubného lekára, kde pracuje pod jeho vedením.

Odbornou praxou a ďalším štúdiom si zvyšuje kvalifikáciu.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje nasledujúcimi kompetenciami.

6.2. Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas celého života. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií osvojujú, rozvíjajú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie vymedzil ŠVP nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania:

Absolvent má:

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konanie a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- určiť zdroje osobného a spoločenského života a ich očakávaný vývoj,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený štátny a cudzí jazyk, disponovať čitateľskou a matematickou gramotnosťou, prehodnocovať základné zručnosti a sebatvoriť.

Absolvent má:

- správne sa vyjadrovať v štátnom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- spoľahlivo sa vyjadrovať v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- kriticky hodnotiť získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznych skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkulturálnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácie umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- prejaviť empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- pozitívne motivovať seba i druhých,
- ovplyvňovať druhých (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- identifikovať oblasť dohody a rozporu,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- samostatne pracovať a riadiť prácu v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

6.3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má splniť tieto **výkonové štandardy vedomostí** (má poznať):

- základy latinčiny a medicínskej terminológie,
- základy anatómie, fyziológie a patológie človeka, prostredníctvom ktorých pochopí stavbu, funkciu, vývoj organizmu a chorobných procesov v ľudskom organizme,
- zásady účinnej prvej pomoci pri úrazoch a stavoch ohrozujúcich život,
- organizáciu zdravotníctva a stratégiu, systém, finančné zabezpečenie a právne aspekty zdravotnej starostlivosti,
- základné princípy zdravotníckej etiky,
- odbornú terminológiu z oblasti zdravotníctva,
- metódy automatizovaného spracovávanía údajov a informačné zdravotnícke systémy,
- zásady protipožiarnej ochrany a ochrany životného prostredia so zreteľom na prácu v zubnej ambulancii,
- zásady zabezpečenia hygieny práce v zubnej ambulancii, ovláda spôsoby dezinfekcie a sterilizácie,
- základy správnej výživy a jej vplyv na zdravie ústnej dutiny i na celkové zdravie pacienta,
- základné vedomosti zo zubného lekárstva, aby pochopil príčiny a následky vzniku zubného povlaku, ich imunologické vplyvy na parodont a na celý organizmus,
- najnovšie preventívne, diagnostické, terapeutické a výchovné postupy a techniky v zubnolekárskej práci
- dentálne materiály, ich zloženie a použitie,
- podstatu a význam preventívneho zubného lekárstva a hygieny ústnej dutiny,
- základy röntgenológie s dôrazom na ochranu zdravia pacientov a zdravotníckych pracovníkov pred ionizujúcim žiarením,
- základy informatiky, administratívy, dokumentácie, ekonomiky v zubnej ambulancii.

b) Požadované zručnosti

Absolvent má splniť tieto **výkonové štandardy zručností** (musí byť schopný):

- asistovať lekárovi pri vyšetrovaní a ošetrovaní pacienta (štvorročná práca),
- monitorovať dentálno-hygienické problémy u pacientov v zubnej ambulancii,
- zvládnuť manipuláciu a údržbu špeciálnych nástrojov a prístrojov používaných v odbore,
- rozpoznať a spracovať materiály potrebné pri rôznych druhoch ošetrovania chrupu pacienta lekárom,
- zabezpečiť starostlivosť o pomôcky – dezinfekcia, sterilizácia,
- aplikovať poznatky z hygieny dutiny ústnej, výživy a fluoridácie pri motivácii a inštrukcii pacienta k starostlivosti o svoj chrup neinvazívnymi metódami, profesionálne komunikovať,
- zvládnuť odbornú prvú pomoc pri úrazoch a stavoch ohrozujúcich život,

- viesť dokumentáciu zubnej ambulancie a vykonávať administratívne práce spojené so zubolekárskym ošetrovaním pacienta a prevádzkou pracoviska,
- ovládať informačný systém pracoviska a spracovávať údaje pre potreby zdravotných poisťovní,
- pripraviť štatistické podklady a podklady pre archiváciu,
- zabezpečiť činnosti súvisiace s materiálno-technickým vybavením a inventarizáciou na pracovisku ,
- dodržiavať predpisy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, používať prostriedky protipožiarnej ochrany v zubnej ambulancii,
- vedieť si organizovať prácu.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- morálno-etickým a humánnym prístupom k ľuďom, najmä k chorým, starým, telesne a psychicky postihnutým, vychádzajúc z lásky k človeku a snahy pomáhať mu, dokázať ho akceptovať a akceptovať jeho práva na individualizovanú starostlivosť, účasť na nej, zabezpečiť mu súkromie, byť schopný pochopiť ho, prejavíť mu úctu, empatiu, útechu a emocionálnu podporu, brať ohľad na jeho osobnosť,
- trpezlivosťou, vytrvalosťou, flexibilitou, kreativitou,
- komunikatívnosťou, priateľskosťou, prosociálnym správaním,
- spoľahlivosťou, presnosťou,
- primeraným sebahodnotením, sebadisciplínou,
- emocionálnou stabilitou,
- diskretnosťou a zodpovednosťou,
- iniciatívnosťou, adaptabilitou, tvorivosťou,
- asertívnosťou, altruizmom,
- zvládaním záťažových životných situácií,
- schopnosťou pracovať v tíme i samostatne.

7. UČEBNÉ PLÁNY ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

7.1 Rámcový učebný plán pre 4-ročné štúdium

Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a teoretickým a praktickým odborným vzdelávaním a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov pre všeobecnú zložku vzdelávania školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa môžu rozšíriť podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	48	1536
Odborné vzdelávanie	68	2176
Disponibilné hodiny	16	512
CELKOM	132	4224

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	48	1536
Jazyk a komunikácia		
– slovenský jazyk a literatúra	24	768
– prvý cudzí jazyk		
Človek a hodnoty	2	64
– etická/náboženská výchova		
Človek a spoločnosť	5	160
– dejepis		
– občianska náuka		
Človek a príroda	3	96
– fyzika		
– chémia		
– biológia		
– geografia		
Matematika a práca s informáciami	6	192
– matematika		
– informatika		
Zdravie a pohyb	8	256
– telesná a športová výchova		
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	68	2176
Disponibilné hodiny	16	512

SPOLU	132	4224
Účelové kurzy/učivo		
Kurz pohybových aktivít v prírode		
Kurz na ochranu života a zdravia		
Účelové cvičenia		
Maturitná skúška		

Poznámky:

- a) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 132 hodín, maximálne 140 hodín. Výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- b) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- c) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety možno spájať do viachodinových celkov.
- d) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- e) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1. a 2. ročníku a minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. a 4. ročníku.
- f) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ sú predmety náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis a občianska náuka.
- h) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov. Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis a občianska náuka.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- ch) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Výučba matematiky sa realizuje s dotáciou minimálne 1 hodiny týždenne v každom ročníku. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do maximálne dvojhodinových celkov.
- j) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- l) Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie, sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich

využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne.

m) Účelové kurzy sa môžu realizovať v rámci časovej rezervy v školskom roku

n) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín, resp. 5 dní pri realizácii internátnou formou.

Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz.

Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa 1. ročníku štúdia (so zameraním na zimné športy) a v 2. ročníku štúdia (so zameraním na letné športy).

7.2 Učebný plán pre odbornú zložku vzdelávania, 4-ročné štúdium

Učebný plán pre odbornú zložku vzdelávania vymedzuje záväzný minimálny rozsah odborného vzdelávania v jednotlivých študijných odboroch pripravujúcich žiakov na výkon zdravotníckeho povolania. Počty vyučovacích hodín pre povinné vyučovacie predmety a odbornú klinickú prax predstavujú nevyhnutné minimum.

Študijný odbor:	5358 M zubný asistent				
Forma, spôsob a organizácia štúdia:	denné štúdium pre absolventov základnej školy				
Kategoríe a názvy vzdelávacích oblastí	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Spolu
Teoretické vzdelávanie a praktická príprava					
latinský jazyk	2(2)	-	-	-	2(2)
anatómia a fyziológia	2	-	-	-	2
preventívne lekárstvo	-	1	-	-	1
organizácia zdravotníctva	-	-	-	1	1
prvá pomoc	-	-	2(2)	-	2(2)
zdravie a klinika chorôb	-	2	1	-	3
psychológia, pedagogika a komunikácia	-	-	1	2(1)	3(1)
zdravotnícka etika	-	-	1(1)	-	1(1)
zubné lekárstvo	3	2	2	2	9
hygiena ústnej dutiny	-	-	3(2)	2(2)	5(4)
základy asistencie v zubnej ambulancii	1	8(4)	4(3)	1(1)	14(8)
administratíva a zdravotnícka dokumentácia	-	1	2(1)	-	3(1)
Odborná klinická prax					
asistencia v zubnej ambulancii	-	-	7(7)	15(15)	22(22)
SPOLU	8	14	23	23	68

Poznámky:

- a) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 132 hodín, maximálne 140 hodín. Počet hodín v zátvorke udáva počet hodín cvičení z celkového počtu týždenných vyučovacích hodín predmetu. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov (v 1. ročníku PKŠ v rozsahu 33 týždňov), v 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov (v 2. ročníku PKŠ 30 týždňov). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na športovo-vzdelávacie kurzy, na tvorbu projektov, exkurzie, atď. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- b) Predmety odbornej zložky vzdelávania uvedené v učebnom pláne sú povinné pre všetky formy vzdelávania v študijnom odbore.
- c) Obsah učebných osnov predmetov odbornej zložky vzdelávania je záväzný pre všetky formy vzdelávania v študijnom odbore.
- d) Riaditeľ školy na základe odporúčania predmetovej komisie schvaľuje v rámci hodinovej dotácie v učebných osnovách predmetov odbornej zložky vzdelávania, ktoré sú súčasťou štátneho vzdelávacieho programu najviac 30 % - nú úpravu učebného obsahu na inováciu a na zabezpečenie regionálnych a aktuálnych potrieb vyznačený v ŠkVP.
- e) Praktická príprava sa realizuje podľa platnej legislatívy. Praktická príprava sa realizuje podľa platnej legislatívy. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou cvičení v laboratórnych podmienkach (v odborných učebniach, laboratóriách a pod.) a odbornej klinickej praxe v zdravotníckych, sociálnych a iných zariadeniach. Na cvičeniach a klinickej praxi sa žiaci delia do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov nasledovne: na cvičeniach v laboratórnych podmienkach (v odborných učebniach, laboratóriách a pod.) je počet žiakov v skupine maximálne 10. Na odbornej klinickej praxi je v zubnej ambulancii 1 pre každé zubo - lekárske kreslo.
- f) Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- g) V 3. ročníku denného štúdia je v odbornej zložke vzdelávania štvortýždňová odborná súvislá klinická prax.
- h) Profilujúce predmety sú: zubné lekárstvo, základy asistencie v zubnej ambulancii, hygiena dutiny ústnej, administratíva a zdravotnícka dokumentácia a klinická prax.
- i) Žiak môže postúpiť do vyššieho ročníka a pristúpiť k praktickej maturitnej skúške v odbornej zložke vzdelávania, ak absolvoval minimálne 90 % praktickej prípravy v profilujúcich predmetoch a 90% klinickej praxe v odbornej zložke vzdelávania.
- j) Maturitná skúška sa organizuje podľa platnej školskej legislatívy.

8. VZDELÁVACIE OBLASTI

Odborné vzdelávanie vedie žiakov k zvládnutiu základných úloh v študijnom odbore, na ktorý sa pripravujú. Základným cieľom je osvojiť si vedomosti a zručnosti potrebné pre zvládnutie celého okruhu učiva. Žiaci získavajú, upevňujú a prehlbujú vedomosti, zručnosti a návyky, predpísané na zvládnutie budúceho povolania.

Výsledným efektom odborného vzdelávania je získanie odbornej kvalifikácie, ktorá umožnené absolventovi zapojiť sa do pracovného procesu ako kvalifikovaná pracovná sila, alebo pokračovať v štúdiu.

Odborné vzdelávanie v študijnom odbore **zubný asistent** predstavuje komplex odborných vedomostí, praktických zručností, schopností a návykov definovaných v profile absolventa. Minimálny obsah odborného vzdelávania je zostavený do učebných osnov predmetov, ktoré vymedzujú záväzný minimálny obsahový štandard a minimálny výkonový štandard vedomostí, zručností a schopností žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch potrebných pre prípravu žiakov na výkon zdravotníckeho povolania. Obsah učebných osnov je záväzný pre všetky formy vzdelávania v študijnom odbore.

Prehľad vzdelávacích oblastí:

1. Teoretické vzdelávanie a praktická príprava
2. Odborná klinická prax

8.1 Teoretické vzdelávanie a praktická príprava

Obsah oblasti je zameraný na osvojenie základných poznatkov z anatómie a fyziológie, prvej pomoci, organizácie zdravotníctva, základov latinskej medicínskej terminológie, zo zdravotníckej etiky a profesijnej komunikácie, administratívy a zdravotníckej dokumentácie, zubného lekárstva, hygieny ústnej dutiny a najmä asistencie v zubnej ambulancii. Súčasťou vzdelávacej oblasti sú tiež praktické cvičenia z predmetov v školských podmienkach.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti, musí dosiahnuť stanovené výkonové štandardy a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardami v učebných osnovách.

8.2 Odborná klinická prax

V predmete odbornej klinickej praxe žiak uplatňuje vedomosti, zručnosti, spôsobilosti nadobudnuté v teoretickom vzdelávaní a praktickej príprave. Cieľom vyučovania je naučiť žiakov vykonávať základné asistentské úlohy v preventívnom, diagnostickom a liečebnom režime zdravotnej starostlivosti v ambulancii zubného lekára.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti, musí dosiahnuť stanovené výkonové štandardy a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardami v učebnej osnove predmetu asistencia v zubnej ambulancii.

8.3 Učebné osnovy predmetov

Učebné osnovy predmetov odbornej zložky vzdelávania vymedzujú záväzný minimálny obsahový štandard a minimálny výkonový štandard vedomostí, zručností

a schopností žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch potrebných pre prípravu žiakov na výkon zdravotníckeho povolania. Obsah učebných osnov je záväzný pre všetky formy vzdelávania v študijnom odbore.

Riaditeľ školy na základe odporúčania predmetovej komisie schvaľuje v rámci hodinovej dotácie v učebných osnovách najviac 30 %-nú úpravu učebného obsahu na inováciu a na zabezpečenie regionálnych a aktuálnych potrieb vyznačený v ŠkVP.

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU

LATINSKÝ JAZYK

Študijný odbor	5358 M zubný asistent
Forma, spôsob a organizácia štúdia	denné štúdium pre absolventov ZŠ

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Latinský jazyk na strednej zdravotníckej škole je v rámci štátneho vzdelávacieho programu súčasťou odbornej zložky vzdelávania. Vyučovanie latinského jazyka prispieva svojim špecifickým podielom k príprave žiakov na štúdium odborných predmetov a pripravuje ich na zdravotnícke povolanie tým, že ich uvádza do odbornej latinsko–gréckej terminológie, ktorú má ovládať budúci zdravotnícky pracovník – absolvent strednej zdravotníckej školy. Realizovaním moderných foriem, prostriedkov a vyučovacích metód sa vytvárajú podmienky pre formovanie a rozvíjanie logického a tvorivého myslenia žiakov. Zvládnutie základov latinčiny aj minima gréčtiny súvisí aj so všeobecným vzdelaním, získané poznatky pomôžu aj pri štúdiu iných cudzích jazykov. Sú predpokladom pre komunikáciu súčasného vzdelaného človeka v širšom kontexte.

Predmet poskytuje základy i pre ďalšie vzdelávanie .

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovania latinského jazyka je prispieť k splneniu cieľov odborného vzdelávania a osvojenia si kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu učiva predmetu. Žiaci majú pochopiť základné gramatické pravidlá, osvojiť si základy odbornej terminológie anatomickej i klinickej a porozumieť princípom, podľa ktorých sa odborné termíny tvoria. Vyučovanie latinského jazyka má prispieť k rozvíjaniu a upevňovaniu vedomostí jazykového systému získaných v slovenskom jazyku a živých cudzích jazykoch, k rozvoju presného a logického myslenia a vyjadrovania. Konečným cieľom je schopnosť používať latinský jazyk v profesijnej praxi a v samostatnom štúdiu odbornej literatúry.

ROZPIS UČIVA

1. ročník 2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín z toho 66 hodín cvičení

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Úvod do štúdia latinského jazyka**

Témy: **História medicínskej terminológie. Hippokratova prísaha. Význam latinčiny pri výkone zdravotníckej profesie. Latinská abeceda. Výslovnosť.**

Kľúčové pojmy: **medicína, odborná terminológia, Hippokrates, výslovnosť**

Výkonový štandard:

- popísať vznik a vývoj medicínskej terminológie
- vysvetliť význam Hippokratovej prísahy v súčasnosti
- ovládať latinskú abecedu a výslovnosť
- vedieť správne písať a čítať latinské slová

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Flexia substantív a adjektív.**

Témy: **Základná gramatická terminológia. Skloňovanie substantív 1. – 5. deklinácie, adjektív 1., 2., 3. deklinácie. Stupňovanie adjektív so zameraním na nepravidelné a neúplné stupňovanie. Anatomické názvoslovie.**

Kľúčové pojmy: **substantívum, adjektívum, singulár, plurál, nominatív, genitív, akuzatív, ablatív, maskulínium, feminínium, neutrum, 1. deklinácia, 2. deklinácia, 3. deklinácia, 4. deklinácia, 5. deklinácia, skloňovanie, stupňovanie adjektív pravidelné, nepravidelné, neúplné**

Výkonový štandard:

- využiť vedomosti z gramatickej terminológie slovenského jazyka a cudzích jazykov
- ovládať klasifikáciu slovných druhov, predovšetkým substantív a adjektív
- vedieť skloňovať substantíva 1., 2., 3., 4., 5. deklinácie s dôrazom na genitív singuláru a nominatív a genitív plurálu
- nájsť spoločné znaky jednotlivých deklinácií
- vedieť správne používať predložkové pády
- vedieť skloňovať adjektíva 1., 2. a 3. deklinácie
- pri skloňovaní adjektív aplikovať poznatky zo skloňovania substantív
- vedieť adjektíva vystupňovať a správne prekladať
- správne používať a prekladať anatomické názvoslovie s adjektívami vystupňovanými nepravidelne a neúplne

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Číslovky**

Témy: **Latinské číslovky – základné a radové. Použitie čísloviek v anatomickej a klinickej terminológii.**

Kľúčové pojmy: **základné číslovky, radové číslovky, diagnóza**

Výkonový štandard:

- ovládať klasifikáciu latinských čísloviek
- vymenovať latinské číslovky základné 1 – 100, 1000
- vymenovať latinské radové číslovky 1. – 15
- ovládať skloňovanie latinských čísloviek
- vedieť správne vyjadriť kvantitatívne javy – počet (základné číslovky v anatomickej terminológii)
- vedieť správne používať radové číslovky v diagnózach

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Základné informácie o tvorení odvodených a zložených slov**

Témy: **Tvorenie latinských a gréckych slov prefixmi, sufixami a skladaním slov.**

Kľúčové pojmy: **slovný základ, prefix, sufix, odvodené slovo, zložené slovo**

Výkonový štandard:

- osvojiť si najdôležitejšie latinské prefixy, sufixy, grécke prefixy, sufixy používané pri tvorení slov v zdravotníckej terminológii
- vysvetliť význam zložených slov
- vedieť prakticky používať základné spôsoby tvorenia slov odvodzovaní a skladaním
- orientovať sa v medicínskych termínoch a ich vzájomných vzťahoch
- upevniť si vedomosti a poznatky o tvorení odbornej lekárskej terminológie

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Substantíva gréckeho pôvodu**

Témy: **Základné informácie o gréckych substantívach 1. – 3. deklinácie**

Kľúčové pojmy: **substantíva gréckeho pôvodu**

Výkonový štandard:

- využiť pri skloňovaní gréckych substantív vedomosti zo skloňovania latinských substantív
- zoznámiť sa so skloňovaním gréckych substantív zakončených predovšetkým na -e, -es, -os, -er, -on, -ma, -itis, -is, -osis
- porovnať spoločné znaky skloňovania gréckych a latinských substantív
- orientovať sa v gréckej terminológii

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Medicínska terminológia so zameraním na špecifiká jednotlivých študijných odborov**

Témy: **Odborná terminológia a názvoslovie**

Kľúčové pojmy: **Anatomická terminológia, kosť, sval, kostra, stavec, rebro, horná končatina, dolná končatina, tráviaca rúra, srdce, diagnóza**

Výkonový štandard:

- spoznať odbornú medicínsku terminológiu ako nevyhnutnú súčasť jednotlivých odborov
- vymenovať časti kostry, svaly, tráviacu sústavu, vylučovaciu sústavu
- orientovať sa v patologickej terminológii všeobecne
- správne pochopiť a využiť skratky vyskytujúce sa v jednotlivých študijných odboroch

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU
ANATÓMIA A FYZIOLOGIA

Študijný odbor	5358 M zubný asistent
Forma, spôsob a organizácia štúdia	denné štúdium pre absolventov ZŠ

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet anatómia a fyziológia na SZŠ v rámci štátneho vzdelávacieho programu ako súčasť odbornej zložky vzdelávania, poskytuje študentom vhodne vybranými poznatkami z klinicky aplikovanej anatómie a fyziológie, histológie a embryológie, biochémie a antropológie didaktický systém poznatkov o stavbe a funkcii ľudského organizmu. Realizovaním moderných foriem, prostriedkov a vyučovacích metód vyučovania sa vytvárajú podmienky pre formovanie a rozvíjanie logického a tvorivého myslenia a konania študentov. Tvorivé myslenie umožňuje študentom správne aplikovať poznatky pri riešení problémových úloh teoretického aj praktického charakteru. Predmet poskytuje základy nevyhnutné pre ďalšie odborné predmety a pre ďalšie vzdelávanie.

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovania predmetu anatómia a fyziológia je v maximálnej možnej miere prispieť k splneniu cieľov odborného vzdelávania a osvojeniu si kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu učiva anatómie a fyziológie. Študenti sa majú naučiť pracovať so základnou odbornou terminológiou, osvojiť si schopnosť vyhľadávať odborné informácie v literatúre a informačných médiách, vhodne prezentovať odborné poznatky, analyzovať vybrané problémy, aplikovať poznatky pri riešení konkrétnych úloh rôznej zložitosti. Mali by chápať a vysvetliť vybrané javy a procesy prebiehajúce v ľudskom organizme, vedieť používať základné myšlienkové operácie na získavanie nových poznatkov, logicky spájať poznatky nadobudnuté štúdiom aj iných vedných odborov a využiť ich pri riešení problémových úloh.

ROZPIS UČIVA

1. ročník 2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Obsahový štandard

Tematický celok: **Úvod do predmetu anatómie a fyziológie**

Témy: **Charakteristika predmetu, jeho význam pre povolanie. Historický pohľad na odbory anatómie a fyziológie.**

Kľúčové pojmy: **anatómia, fyziológia, história**

Výkonový štandard

- Vysvetliť pojmy anatómia, fyziológia
- Vymenovať vedy spolupracujúce resp. súvisiace s anatómiou a fyziológiou
- Vymenovať osobnosti z histórie, ktoré posunuli významne dejiny tejto vedy

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Bunka**

Témy: **Organely živočíšnej bunky a ich funkcia. Delenie bunky.**

Kľúčové pojmy: **bunka, organely**

Výkonový štandard:

- Definovať bunku.
- Vymenovať jednotlivé súčasti bunky a popísať ich funkciu.
- Popísať delenie somatických a pohlavných buniek.

Obsahový štandard

Tematický celok: **Tkanivá.**

Témy : **Charakteristika tkaniva. Druhy tkanív. Morfológia a funkcia tkanív.**

Kľúčové pojmy : **tkanivo, funkčná morfológia tkaniva, regenerácia tkaniva**

Výkonový štandard:

- Charakterizovať tkanivo
- Vymenovať a popísať druhy tkanív podľa tvaru a funkcie
- Popísať funkciu jednotlivých tkanív

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Pohybová sústava**

Témy: **Kostrová sústava. Svalová sústava. Rast tela.**

Kľúčové pojmy: **kosť, kĺb, sval**

Výkonový štandard:

- Opísať stavbu, štruktúru, tvar a spojenie kostí a používať latinské názvoslovie kostí.
- Určiť rozdelenie kĺbov.
- Popísať jednotlivé časti osovej kostry a kostry končatín.
- Vysvetliť funkciu kostí.
- Charakterizovať kostrové, hladké svalstvo a srdcový sval a vysvetliť ich funkciu.
- Opísať stavbu svalu.
- Vysvetliť mechanizmus svalového sťahu.
- Vysvetliť inerváciu svalov.
- Vymenovať, opísať a uviesť funkcie a latinské názvoslovie svalov hlavy, krku, hrudníka, brucha, chrbta, horných a dolných končatín, rúk a nôh a panvového dna.
- Vysvetliť vývoj a rast tela.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Krv**

Témy: **Zloženie a funkcia krvi. Krvné skupiny. Obranná schopnosť krvi. Zrážanie krvi.**

Kľúčové pojmy: **plazma, krvné bunky, krvné skupiny**

Výkonový štandard:

- Charakterizovať krv, opísať zloženie krvi, vysvetliť jej funkcie.
- Používať latinské názvoslovie pri opise jednotlivých krvných buniek.
- Rozlíšiť krvné bunky, opísať ich stavbu, vysvetliť ich funkcie.
- Vysvetliť mechanizmus zrážania krvi a zastavenie krvácania.
- Vymenovať a popísať súčasti krvnej plazmy a fyzikálne a chemické vlastnosti krvi.
- Opísať hemolýzu a sedimentáciu
- Definovať obranné mechanizmy krvi.
- Popísať rozdiel medzi jednotlivými krvnými skupinami

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Krvný obeh a srdce**

Témy: **Rozdelenie krvného obehu. Rozdelenie, stavba a funkcia ciev. Stavba a funkcia srdca. Krvný obeh plodu. Miazgový obeh.**

Kľúčové pojmy: **cievy, srdce, lymfa**

Výkonový štandard:

- Popísať telový a pľúcny krvný obeh.
- Používať latinské názvoslovie v súvislosti so srdcom a krvným obehom.
- Vymenovať hlavné vetvy tepnového krvného obehu a hlavné časti žilového riečišťa.
- Pomenovať jednotlivé druhy ciev a vysvetliť ich funkciu.
- Popísať stavbu steny jednotlivých ciev.
- Opísať stavbu srdca, veľkosť, tvar, umiestnenie.
- Popísať prácu srdca ako motorickej jednotky
- Schematicky nakresliť a pomenovať dutiny srdca a štruktúry, ktoré sa v nich nachádzajú.
- Charakterizovať štruktúry a mechanizmy, ktoré sa podieľajú na regulácii srdcovej činnosti a krvného obehu.
- Opísať prejavy srdcovej činnosti
- Porovnať krvný obeh plodu a zdravého dieťaťa a dospelého.
- Vymenovať súčasti miazgového obehu, vysvetliť ich funkciu a špecifikovať zloženie miazgy a jej prúdenie v miazgových cievach.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Dýchacia sústava**

Témy: **Horné dýchacie cesty. Dolné dýchacie cesty. Objemy pľúc. Regulácia dýchania.**

Kľúčové pojmy: **dýchanie, dýchacie cesty, pľúca**

Výkonový štandard:

- Používať latinské názvoslovie pri opise dýchacích ciest.
- Vymenovať a na modeli ukázať jednotlivé časti horných a dolných dýchacích ciest.

- Popísať stavbu steny dýchacej trubice.
- Vysvetliť funkciu jednotlivých častí dýchacej sústavy.
- Popísať základné princípy mechaniky dýchania.
- Pomenovať jednotlivé objemy pľúc a vysvetliť ich význam.
- Vysvetliť reguláciu dýchania.
- Vysvetliť princíp prenosu dýchacích plynov medzi krvou a alveolárnym vzduchom.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Tráviaca sústava**

Témy: **Hlavová a hrudná časť tráviacej sústavy. Brušná časť tráviacej sústavy. Žľazy pripojené k tráviacej sústave. Uloženie orgánov v brušnej dutine. Fyziológia výživy. Biochémia živín.**

Kľúčové pojmy: **živiny, výživa, trávenie, vstrebávanie, vylučovanie, žalúdok, črevá, pečeň, podžalúdková žľaza, žlčník, pobrušnica**

Výkonový štandard:

- Používať latinské názvoslovie pri opise tráviacej sústavy.
- Popísať stavbu steny tráviacej trubice.
- Vymenovať a ukázať na modeli jednotlivé časti tráviacej sústavy.
- Vysvetliť funkciu jednotlivých častí tráviacej sústavy.
- Popísať zloženie tráviacich štiav a vysvetliť ich funkciu.
- Schematicky nakresliť uloženie orgánov v brušnej dutine.
- Charakterizovať základné zložky potravy a vysvetliť ich funkciu.
- Vysvetliť základné princípy metabolizmu bielkovín, tukov a cukrov.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Termoregulácia**

Témy: **Telesná teplota. Termoregulačné mechanizmy.**

Kľúčové pojmy: **telesná teplota, tvorba tepla, výdaj tepla**

Výkonový štandard:

- Používať latinské názvoslovie pri opise a regulácii telesnej teploty.
- Charakterizovať fyziologické rozpätie telesnej teploty a jej zmeny.
- Vymenovať termoregulačné mechanizmy a vysvetliť ich význam pri udržiavaní stálej telesnej teploty.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Močová sústava**

Témy: **Obličky. Odvodné močové cesty. Riadenie činnosti močového systému.**

Kľúčové pojmy: **obličky, močový mechúr, moč, regulácia činnosti obličiek**

Výkonový štandard:

- Používať latinské názvoslovie pri opise močovej sústavy.
- Popísať stavbu steny močovej sústavy.

- Vymenovať jednotlivé časti močovej sústavy.
- Vysvetliť funkciu jednotlivých častí močovej sústavy.
- Popísať zloženie nefrónu.
- Vysvetliť reguláciu činnosti obličiek a močenia.
- Vysvetliť význam obličiek pri udržaní homeostázy
- Definovať moč a jeho zloženie a patologické odchýlky.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Kožný systém**

Témy: **Zloženie a funkcia kože. Prídavné orgány kože.**

Kľúčové pojmy: **pokožka, zamša, podkožie, necht, vlasy, chlpy, mazové a potné žľazy**

Výkonový štandard:

- Používať latinské názvoslovie pri opise kože.
- Vymenovať jednotlivé vrstvy kože.
- Pomenovať štruktúry, ktoré sa nachádzajú v koži a vysvetliť ich funkciu.
- Vymenovať, opísať a uviesť funkcie prídavných orgánov kože.

Obsahový štandard

Tematický celok : **Zmyslové ústroje**

Témy : **Zrakové ústroje. Dioptrické pomery oka. Polohovosluchové ústroje. Chuťové a čuchové ústroje.**

Kľúčové pojmy : **zmysly, zmyslové bunky, receptory**

Výkonový štandard:

- Charakterizovať a rozdeliť zmyslové ústroje
- Popísať jednotlivé časti zmyslových ústrojov
- Vysvetliť základné pojmy: zmysel, receptor, zmyslový reflex, kontrola receptorov
- Preukázať topografickú orientáciu v jednotlivých zmyslových orgánoch

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Hormonálne riadenie organizmu**

Témy: **Rozdelenie žliaz s vnútornou sekréciou. Hormóny jednotlivých žliaz s vnútornou sekréciou.**

Kľúčové pojmy: **hormón, žľazy s vnútornou sekréciou**

Výkonový štandard:

- Používať latinské názvoslovie pri charakteristike žliaz s vnútornou sekréciou a jednotlivých hormónov.
- Vymenovať žľazy s vnútornou sekréciou a ukázať na modeli ich rozmiestnenie.
- Vymenovať hormóny, ktoré tieto žľazy produkujú
- Vysvetliť funkciu jednotlivých hormónov a ich účinky na organizmus.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Pohlavná sústava**

Témy: **Ženská pohlavná sústava. Mužská pohlavná sústava. Fyziológia tehotnosti.**

Kľúčové pojmy: **pohlavné žľazy, vývodné pohlavné cesty, pohlavný vývin muža a ženy, tehotenstvo**

Výkonový štandard:

- Používať latinské názvoslovie pri charakteristike ženských a mužských pohlavných orgánov.
- Vymenovať časti ženského a mužského pohlavného systému a vysvetliť ich funkciu.
- Ukázať na modeli časti ženského a mužského pohlavného systému.
- Popísať tvorbu spermií
- Vysvetliť menštruačný cyklus
- Ilustrovať na príkladoch vplyv pohlavných hormónov na pohlavný vývin muža a ženy.
- Definovať tehotenstvo.
- Popísať vývin plodu počas vnútromaternicového vývinu.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Nervová sústava**

Témy: **Periférna nervová sústava. Centrálna nervová sústava. Autonómna nervová sústava. Receptory.**

Kľúčové pojmy: **nervová bunka, nerv, mozog, miecha, receptor**

Výkonový štandard:

- Používať latinské názvoslovie pri opise častí nervovej sústavy.
- Definovať neurón, popísať jeho časti a vysvetliť funkciu.
- Charakterizovať periférne nervy a rozdeliť ich podľa funkcie.
- Vysvetliť princíp vzniku vzruchu a jeho šírenie po nervovom vlákne.
- Vymenovať, popísať a uviesť funkcie receptorov.
- Pomenovať a ukázať na modeli časti centrálného nervového systému.
- Vymenovať funkcie jednotlivých častí centrálného a autonómneho nervového systému.
- Schematicky nakresliť a popísať reflexný oblúk.

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU
PREVENTÍVNE LEKÁRSTVO

Študijný odbor	5358 M zubný asistent
Forma, spôsob a organizácia štúdia	denné štúdium pre absolventov ZŠ

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet preventívne lekárstvo na SZŠ v rámci štátneho programu, ako súčasť odbornej zložky vzdelávania poskytuje študentom vhodne vybranými poznatkami z mikrobiológie, imunológie, alergológie, epidemiológie, sociálnej hygieny, prevencie sociálnych a civilizačných chorôb, z hygieny a ochrany pred ionizujúcim žiarením didaktický systém poznatkov o jednote organizmu v zdraví i v chorobe. Realizovaním moderných foriem, prostriedkov a vyučovacích metód vyučovania sa vytvárajú podmienky pre formovanie a rozvíjanie logického a tvorivého myslenia a konania študentov. Tvorivé myslenie umožňuje študentom správne aplikovať poznatky pri riešení problémových úloh teoretického aj praktického charakteru. Predmet poskytuje základy nevyhnutné pre ďalšie odborné predmety a pre ďalšie vzdelávanie.

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovania predmetu preventívne lekárstvo je v maximálnej možnej miere prispieť k splneniu cieľov odborného vzdelávania. Študenti sa majú naučiť pracovať so základnou odbornou terminológiou, osvojiť si schopnosť vyhľadávať odborné informácie v literatúre a informačných médiách, vhodne prezentovať odborné poznatky, analyzovať vybrané problémy, aplikovať poznatky pri riešení konkrétnych úloh rôznej zložitosti. Mali by vedieť objasniť prostredníctvom syntézy získaných vedomostí jednotu organizmu v zdraví i v chorobe. Vedieť preukázať schopnosti preventívneho myslenia a konania v otázkach zdravia a výchovy k zdraviu. Vedieť preukázať základné vedomosti z mikrobiológie, imunológie, alergológie, epidemiológie, sociálnej hygieny, prevencie sociálnych a civilizačných chorôb, z hygieny a ochrany pred ionizujúcim žiarením. Mali by vedieť vysvetliť filozofiu a ciele národného programu podpory zdravia a jeho aplikácie v jednotlivých zložkách ochrany zdravia. Mali by poznať základné informácie a ciele o zdravotníckej štatistike.

ROZPIS UČIVA

2. ročník 1 hodina týždenne, spolu 33 hodín

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU

Obsahový štandard :

Tematický celok: **Zdravie**

Témy: **Zdravie. Ochrana zdravia. Životné a pracovné podmienky. Spôsob života. Prevencia. Faktory ovplyvňujúce zdravie.**

Kľúčové pojmy: **prevencia, mikrobiológia, zdravie**

Výkonový štandard :

- charakterizovať preventívne lekárstvo
- definovať zdravie
- objasniť jednotu organizmu v zdraví i v chorobe
- preukázať preventívne myslenie a konanie v otázkach zdravia a výchovy k zdraviu
- objasniť správne životné a pracovné podmienky
- opísať správny spôsob života
- poukázať na dôležitosť prevencie
- vymenovať faktory ovplyvňujúce zdravie

Obsahový štandard :

Tematický celok: **Mikrobiológia**

Témy: **Charakteristika a základné vlastnosti, fyziológia a rozmnožovanie mikroorganizmov. Patogénia mikróbov. Mikrobiálne osídlenie človeka. Účinok chemoterapeutík a antibiotík, rezistencia.**

Kľúčové pojmy: **mikroorganizmus, chemoterapeutiká, antibiotiká, rezistencia**

Výkonový štandard :

- charakterizovať mikrobiológiu
- vysvetliť základné vlastnosti, fyziológiu a rozmnožovanie mikroorganizmov
- oboznámiť sa s patogéniou mikroorganizmov
- popísať mikrobiálne osídlenie človeka
- objasniť účinok chemoterapeutík a antibiotík, rezistencie

Obsahový štandard :

Tematický celok: **Imunológia**

Témy: **Charakteristika. Základné pojmy. Rozdelenie obranných mechanizmov. Antigény. Protilátky. Základy alergológie.**

Kľúčové pojmy: **antigén, protilátka, alergológia**

Výkonový štandard :

- charakterizovať imunológiu a základné pojmy
- objasniť rozdelenie obranných mechanizmov
- charakterizovať antigény, protilátky

Obsahový štandard :

Tematický celok: **Epidemiológia**

Témy: **Infekcia. Nákaza, proces šírenia, prenos, vnímavosť a odolnosť. Protiepidemické opatrenia. Infekčné choroby. Imunizácia – aktívna, pasívna. Očkovanie.**

Kľúčové pojmy: : **infekcia, nákaza, prenos, vnímavosť, odolnosť, imunizácia, očkovanie**

Výkonový štandard :

- charakterizovať infekčné choroby
- objasniť imunizáciu – aktívnu a pasívnu
- charakterizovať očkovanie

Obsahový štandard :

Tematický celok: **Dekontaminácia**

Témy: **Dezinfekcia a sterilizácia - fyzikálna a chemická. Dezinsekcia a deratizácia.**

Kľúčové pojmy: **dezinfekcia, dezinsekcia, deratizácia**

Výkonový štandard :

- charakterizovať dekontamináciu
- preukázať základné poznatky z dezinfekcie a sterilizácie – fyzikálnej a chemickej
- popísať dezinsekciu a deratizáciu

Obsahový štandard :

Tematický celok: **Sociálna hygiena**

Témy: **Prevenca – sociálna hygiena – zdravie. Vzťah – človek – prostredie – spôsob života – sociálne a kultúrne aspekty. Zdravotná výchova a sebvýchova**

Kľúčové pojmy: **prevencia, hygiena, prostredie, zdravotná výchova, sebvýchova**

Výkonový štandard :

- charakterizovať sociálnu výchovu
- objasniť prevenciu – sociálnu hygienu – zdravie
- vysvetliť vzťah – človek – prostredie – spôsob života – sociálne a kultúrne aspekty
- charakterizovať zdravotnú výchovu a sebvýchovu

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Hygiena životného prostredia**

Témy: **Človek a životné prostredie. Hygiena ovzdušia, pôdy a vody. Fyzikálne faktory a zdravie. Hygiena sídlisk, bývania. Hygiena zdravotníckych zariadení.**

Kľúčové pojmy: **životné prostredie, ovzdušie, pôda, voda, sídliská, zdravotnícke zariadenia**

Výkonový štandard :

- charakterizovať vzťah človek a životné prostredie
- opísať hygienu ovzdušia, pôdy a vody
- vysvetliť vzťah fyzikálne faktory a zdravie
- získať základné poznatky o hygiene sídlisk, bývania
- charakterizovať hygienu v zdravotníckych zariadeniach, v zubných ambulanciách

Obsahový štandard :

Tematický celok: **Preventívne pracovné lekárstvo**

Témy: **Ochrana zdravia a prevencia poškodenia pri práci. Faktory pracovného prostredia v zubnej ambulancii.**

Kľúčové pojmy: **pracovné lekárstvo, faktory pracovného prostredia**

Výkonový štandard:

- charakterizovať pracovné lekárstvo
- získať základné poznatky ochrany zdravia a prevencie v zubnej ambulancii
- charakterizovať faktory pracovného prostredia v zubnej ambulancii

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Hygiena výživy**

Témy: **Výživa. Hodnotenie požívateľín. Spoločné stravovanie. Potravinárska výroba a obchod. Nákazy a otravy z požívateľín**

Kľúčové pojmy: **výživa, požívateľina, spoločné stravovanie, potravinárska výroba, obchod**

Výkonový štandard:

- charakterizovať výživu a hygienu výživy
- získať základné poznatky o hodnotení požívateľín
- charakterizovať spoločné stravovanie
- objasniť poznatky o potravinárskej výrobe, obchode
- vymenovať základne poznatky o nákazách a otravách z požívateľín

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Hygiena detí a mládeže**

Témy: **Rast a vývin dieťaťa. Kolektívne zariadenia, režim zotavovania detí a mládeže**

Kľúčové pojmy: **rast a vývin dieťaťa, kolektívne zariadenia**

Výkonový štandard:

- charakterizovať rast a vývin dieťaťa
- popísať kolektívne zariadenia, režim zotavovania detí a mládeže

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Prevenca sociálnych a civilizačných chorôb**

Témy: **Prevenca chorôb srdca a ciev, nádorových ochorení, cukrovky, úrazov, toxikománií, zubného kazu**

Kľúčové pojmy: **choroby srdca a ciev, nádorové ochorenia, cukrovka, úraz, toxikománia, zubný kaz**

Výkonový štandard:

- preukázať schopnosti preventívneho myslenia a konania v otázkach zdravia a výchovy k zdraviu
- popísať prevenciu sociálnych a civilizačných chorôb – prevencia chorôb srdca a ciev, nádorových ochorení, cukrovky, úrazov, toxikománií, zubného kazu

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Národný program podpory zdravia**

Témy: **Ciele. Základné postupy a stratégie.**

Kľúčové pojmy: **postup, stratégia, národný program**

Výkonový štandard:

- vysvetliť filozofiu a ciele národného programu podpory zdravia a jeho aplikácie v jednotlivých zložkách ochrany zdravia

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zdravotnícka štatistika**

Témy: **Charakteristika, význam, pramene, využitie**

Výkonový štandard:

- vysvetliť význam zdravotníckej štatistiky
- používať informácie zo zdravotníckej štatistiky

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU
ORGANIZÁCIA ZDRAVOTNÍCTVA

Študijný odbor	5358 M zubný asistent
Forma, spôsob a organizácia štúdia	denné štúdium pre absolventov ZŠ

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet organizácia zdravotníctva na SZŠ v rámci štátneho vzdelávacieho programu, ako súčasť odbornej zložky vzdelávania, poskytuje študentom vhodne vybranými poznatkami zo starostlivosti o zdravie, spoločenskej stratégie ochrany a podpory zdravia, štátnej zdravotnej správy, systému zdravotnej starostlivosti, stavovských organizácií a odborných spoločností, zdravotného poistenia, právnych aspektov zdravotníckeho pracovníka a zdravotníckych noriem didaktický systém poznatkov o fungovaní zdravotníctva. Realizovaním moderných foriem, prostriedkov a vyučovacích metód vyučovania sa vytvárajú podmienky pre formovanie a rozvíjanie logického a tvorivého myslenia a konania študentov. Tvorivé myslenie umožňuje študentom správne aplikovať poznatky pri riešení problémových úloh teoretického aj praktického charakteru. Predmet poskytuje základy nevyhnutné pre ďalšie odborné predmety a pre ďalšie vzdelávanie.

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovania predmetu organizácia zdravotníctva je v maximálne možnej miere prispieť k splneniu cieľov odborného vzdelávania a osvojeniu si kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu učiva. Študenti sa majú naučiť pracovať so základnou odbornou terminológiou, osvojiť si schopnosť vyhľadávať odborné informácie v literatúre a informačných médiách, vhodne prezentovať odborné poznatky, analyzovať vybrané problémy, aplikovať poznatky pri riešení konkrétnych úloh rôznej zložitosti. Mali by chápať a vysvetliť vybrané javy a procesy prebiehajúce v ľudskej spoločnosti v súvislosti s ich dopadom na oblasť zdravotníctva v našej spoločnosti. Vedieť používať základné myšlienkové operácie na získavanie nových poznatkov, logicky spájať poznatky nadobudnuté štúdiom aj iných vedných odborov a využiť ich pri riešení problémových úloh. Cieľom je predovšetkým pomenovať základné historické medzníky starostlivosti o zdravie, zdravotníctva a medicíny, vysvetliť súčasné východiská starostlivosti o zdravie, medzinárodnej spolupráce a úlohami štátu a rezortov, objasniť systém zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych zariadení a riadenia zdravotníctva, opísať systém prípravy a ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, poznať systém zdravotného poistenia, preukázať základné poznatky o právnych aspektoch zdravotnej starostlivosti, právach pacientov a právneho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov.

ROZPIS UČIVA

4. ročník 1 hodina týždenne, spolu 30 hodín

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Vývoj starostlivosti o zdravie**

Témy: **História medicíny a zdravia. Významné postavy lekárskej vedy. Medicínske objavy.**

Kľúčové pojmy: **medicína, lekárska veda, medicínske objavy**

Výkonový štandard:

- Pomenovať základné historické medzníky starostlivosti o zdravie
- Opísať historický vývoj medicíny a zdravotníctva

- Vymenovať významné postavy lekárskej vedy
- Poznať základné medicínske objavy

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Spoločenská stratégia ochrany a podpory zdravia**

Témy: **Východiská – stav zdravia spoločnosti, politické, ekonomické, ekologické a iné podmienky. Medzinárodné organizácie, iniciatívy a programy (WHO, ekologické iniciatívy, Zdravie pre všetkých pre 21. storočie). Národný program podpory zdravia. Úlohy štátnej zdravotnej správy, rezortov a jednotlivcov.**

Kľúčové pojmy: **stratégia, medzinárodné organizácie, WHO, štátna zdravotná správa, rezort, národný program podpory zdravia**

Výkonový štandard:

- Vysvetliť súčasné východiská – stav zdravia spoločnosti, politické, ekologické a iné podmienky
- Charakterizovať medzinárodné organizácie, iniciatívy a programy (WHO, ekologické iniciatívy, Zdravie pre všetkých pre 21. storočie)
- Poznať národný program podpory zdravia
- Poznať úlohy štátnej zdravotnej správy, rezortov a jednotlivcov

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Štátna zdravotná správa**

Témy: **MZ SR – kompetencie. Štátna zdravotná správa na úrovni kraja, okresu (zdravotná starostlivosť, ochrana zdravia). Výbory NR SR, poradné orgány vlády a ministerstiev.**

Kľúčové pojmy: **kompetencie, ministerstvo zdravotníctva, poradné orgány NR SR, vláda, štátna zdravotná správa**

Výkonový štandard:

- Popísať kompetencie MZ SR
- Poznať základné zložky štátnej zdravotnej správy na úrovni kraja, okresu a ich úlohu (zdravotná starostlivosť, ochrana zdravia)
- Vysvetliť čo sú výbory NR SR, poradné orgány vlády a ministerstiev

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Systém zdravotnej starostlivosti**

Témy: **Druhy zdravotnej starostlivosti – ambulantná a ústavná. Formy zdravotnej starostlivosti: primárna, sekundárna a následná. Lekárnická starostlivosť. Lekárska posudková činnosť. Ošetrovateľská starostlivosť. Špeciálne úseky zdravotnej starostlivosti. Štátne zdravotné ústavy. Štátna a neštátna zdravotnícka starostlivosť.**

Kľúčové pojmy: **zdravotná starostlivosť, lekárnická starostlivosť, posudková starostlivosť, ošetrovateľská starostlivosť**

Výkonový štandard:

- Objasniť systém zdravotnej starostlivosti, druhy zdravotnej starostlivosti – ambulánna a ústavná
- Opísať formy zdravotnej starostlivosti: primárna, sekundárna a následná
- Opísať lekárnickú starostlivosť
- Poznať základné poznatky o lekárskej posudkovej činnosti
- Opísať základné poznatky o ošetrovateľskej starostlivosti.
- Objasniť špeciálne úseky zdravotnej starostlivosti
- Poznať základné poznatky o štátnych zdravotných ústavoch
- Objasniť rozdiel medzi štátnou a neštátnou zdravotníckou starostlivosťou

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zdravotnícke zariadenia**

Témy: **Charakteristika, druhy, organizácia a riadenie, financovanie a kontrola zdravotníckych zariadení. Povolenie pre činnosť zdravotníckych zariadení, zákaz činnosti.**

Kľúčové pojmy: **zdravotnícke zariadenia, povolenie činnosti, zákaz činnosti,**

Výkonový štandard:

- Charakterizovať druhy, organizáciu a riadenie, financovanie a kontrolu zdravotníckych zariadení
- Objasniť povolenie pre činnosť zdravotníckych zariadení, zákaz činnosti

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zdravotnícki pracovníci**

Témy: **Kategórie a odbory zdravotníckych pracovníkov. Získanie spôsobilosti na výkon povolania. Ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov. Registrácia a licencia.**

Kľúčové pojmy: **zdravotnícky pracovník, spôsobilosť na výkon povolania, ďalšie vzdelávanie, registrácia, licencia**

Výkonový štandard:

- Charakterizovať kategórie zdravotníckych pracovníkov
- Vysvetliť systém prípravy a ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov
- Objasniť význam registrácie a licencie v zdravotníctve

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Stavovské organizácie a odborné spoločnosti**

Témy: **Komory jednotlivých povolání zdravotníckych pracovníkov, ich postavenie a úlohy. Odborné spoločnosti. Občianske združenia.**

Kľúčové pojmy: **komora, zdravotnícke povolanie, zdravotnícky pracovník, odborná spoločnosť, občianske združenie**

Výkonový štandard:

- Charakterizovať stavovské organizácie zdravotníckych pracovníkov, vysvetliť ich postavenie a úlohy
- Opísať odborné spoločnosti a občianske združenia

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zdravotné poistenie**

Témy: **Všeobecné zdravotné poistenie. Organizácia a zásady zdravotného poistenia. Zákony o poistení občanov. Financovanie zdravotnej starostlivosti.**

Kľúčové pojmy: **zdravotné poistenie, zákon, financovanie**

Výkonový štandard:

- Vysvetliť systém zdravotného poistenia, organizáciu a zásady zdravotného poistenia
- Objasniť podstatu všeobecného zdravotného poistenia
- Vedieť vyhľadať zákony o zdravotnom poistení občanov
- Objasniť financovanie zdravotnej starostlivosti

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Právne aspekty zdravotnej starostlivosti**

Témy: **Zmluva o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Povinnosti a práva pacienta. Súhlas na poskytovanie zdravotnej starostlivosti.**

Kľúčové pojmy: **poskytovanie zdravotnej starostlivosti, povinnosti a práva pacienta**

Výkonový štandard:

- Preukázať základne poznatky o právnych aspektoch zdravotnej starostlivosti
- Popísať a vysvetliť povinnosti a práva pacientov
- Objasniť súhlas na poskytovanie zdravotnej starostlivosti

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Právne postavenie zdravotníckeho pracovníka**

Témy: **Právne predpisy. Právne postavenie zdravotníckeho pracovníka. Zodpovednosť a povinnosti zdravotníckych pracovníkov. Poistenie zdravotníckych pracovníkov.**

Kľúčové pojmy: **právne postavenie, zodpovednosť, povinnosti, poistenie zdravotníckych pracovníkov**

Výkonový štandard:

- Preukázať vedomosti o právnych predpisoch
- Preukázať základné poznatky o právnom postavení zdravotníckeho pracovníka
- Poukázať na zodpovednosť a povinnosti zdravotníckych pracovníkov
- Vysvetliť význam poistenia zdravotníckych pracovníkov

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Pracovné právo zdravotníckych pracovníkov**

Témy: **Zákonník práce. Pracovná zmluva. Pracovný vzťah. Odmeňovanie, služobný postup, dovolenka. Riziková práca. Choroby z povolania. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci.**

Kľúčové pojmy: **zákoník práce, pracovná zmluva, pracovný vzťah, odmeňovanie, dovolenka, riziková práca, choroba z povolania, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci**

Výkonový štandard:

- Preukázať základné poznatky o zákonníku práce, pracovnej zmluve
- Objasniť čo je pracovný vzťah
- Objasniť systém odmeňovania, služobný postup, dovolenka
- Definovať čo je riziková práca
- Charakterizovať choroby z povolania
- Vysvetliť význam bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zdravotnícke normy**

Témy: **Platné normy, ktoré sa vzťahujú na zdravotnú starostlivosť, zdravotníckych pracovníkov, zdravotnú poisťovňu, príp. ďalšie normy podľa uváženia vyučujúceho**

Kľúčové pojmy: **norma**

Výkonový štandard:

- Vedieť vyhľadať platné normy, ktoré sa vzťahujú na zdravotnú starostlivosť, zdravotníckych pracovníkov, zdravotnú poisťovňu, príp. ďalšie normy

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU

PRVÁ POMOC

Študijný odbor	5358 M zubný asistent
Forma, spôsob a organizácia štúdia	denné štúdium pre absolventov ZŠ

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet prvá pomoc je teoreticko-praktický predmet, ktorý poskytuje žiakom vedomosti, zručnosti a návyky nevyhnutné pre každého zdravotníckeho pracovníka, aby bol schopný v zmysle zákona poskytnúť kvalifikovanú prvú pomoc. Predmet nadväzuje na poznatky z anatómie, fyziológie a iných odborných predmetov. Pri vyučovaní treba voliť najnovšie a najvhodnejšie metódy a formy práce. Aktivizujúce vyučovacie metódy musia mať jednoznačne prednosť pred faktografickými výkladmi. Vyučovacie procesy sa realizujú formou cvičení. Pri cvičeniach sa žiaci delia na skupiny. Praktické vyučovanie odporúčame realizovať aj podľa vzorov problémových situácií.

CIELE PREDMETU

- preukázať všeobecné poznatky o sústave, organizácii a právnych aspektoch prvej pomoci,
- popísať príčiny, príznaky a prvú pomoc pri bezvedomí, krvácaní, šoku, popáleninách, najčastejších poraneniach a akútnych stavoch,
- demonštrovať základy resuscitácie, metód, postupov a techniky prvej pomoci,
- opísať organizáciu a techniku prvej pomoci pri hromadnom postihnutí, katastrofách a pri zasiahnutí zbraňami hromadného ničenia.

ROZPIS UČIVA

3. ročník 2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín, z toho 66 hodín cvičení

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Všeobecné zásady prvej pomoci. Uvoľňovanie, polohovanie a odsun postihnutých**

Témy: **Sústava prvej pomoci, postup pri poskytovaní základnej prvej pomoci. Uvoľňovanie, základné polohy pre ošetrovanie a odsun raneného, odsun a transport postihnutých.**

Kľúčové pojmy: **prvá pomoc, náhle postihnutie zdravia, poloha, transport.**

Výkonový štandard:

- charakterizovať PP
- určiť priority pri poskytovaní PP,
- zvládnuť postup pri uvoľňovaní, polohovaní a odsune postihnutých.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Bezvedomie**

Témy: **Obnovenie a udržanie priechodnosti dýchacích ciest. Umelé dýchanie pri zastavení dýchania a pri nedostatočnom spontánnom dýchaní. Obnovenie životne dôležitých funkcií.**

Kľúčové pojmy: **bezvedomie, kardiopulmonálna resuscitácia, spontánne dýchanie, stabilizovaná poloha, Heimlichov manéver.**

Výkonový štandard:

- charakterizovať bezvedomie
- hodnotiť poruchy vedomia,
- posúdiť kvalitu dýchania a srdcovej činnosti,
- osvojiť výkony na udržanie priechodnosti horných dýchacích ciest,
- demonštrovať na figuríne efektívnu kardiopulmonálnu resuscitáciu,
- monitorovanie základných fyziologických funkcií,
- demonštrovať Heimlichov manéver

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Krvácanie**

Témy: **Druhy krvácania, vonkajšie a vnútorné krvácanie. Krvácanie z prirodzených telových otvorov, zastavenie krvácania**

Kľúčové pojmy: **krvácanie, tlakové body, tlakový obväz**

Výkonový štandard:

- opísať jednotlivé druhy krvácania,
- rozoznať vonkajšie, vnútorné krvácanie a krvácanie z prirodzených telových otvorov,
- demonštrovať aplikáciu tlakových bodov a prikladanie tlakového obväzu,
- zorganizovať a poskytnúť prvú pomoc pri jednotlivých druhoch krvácania.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Šok**

Témy: **Druhy šoku. Fázy šoku a prvá pomoc pri nich.**

Kľúčové pojmy: **šok, fáza kompenzácie a dekompenzácie, protišokové opatrenia**

Výkonový štandard:

- definovať šok a jeho fázy,
- rozpoznať subjektívne a objektívne príznaky rozvinutého šoku,
- zvládnuť protišokové opatrenia
- zorganizovať a poskytnúť prvú pomoc pri jednotlivých druhoch krvácania.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Otravy**

Témy: **Druhy a príčiny otráv. Poskytnutie prvej pomoci pri jednotlivých druhoch otráv**

Kľúčové pojmy: intoxikácia, antidotum, toxikológia, jedovatá látka.

Výkonový štandard:

- charakterizovať jednotlivé druhy otráv,
- vymenovať najčastejšie príčiny intoxikácie,
- demonštrovať prvú pomoc pri jednotlivých druhoch otráv.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Popálenie a poleptanie**

Témy: **Druhy a stupne popálení. Poleptania. Poskytnutie prvej pomoci pri popálení a poleptaní**

Kľúčové pojmy: **popálenie, poleptanie, sústava deviatich.**

Výkonový štandard:

- definovať popálenia a poleptania,
- určiť rozsah a stupeň popálenia a poleptania,
- popísať príznaky popálenia a poleptania,
- zvládnuť prvú pomoc pri popálení a poleptaní.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Úrazy elektrickým prúdom**

Témy: **Tepelné poranenia elektrickým prúdom a bleskom**

Kľúčové pojmy: **spazmus svalstva, bezvedomie**

Výkonový štandard:

- vysvetliť účinky elektrického prúdu na ľudský organizmus,
- vymenovať druhy tepelných poranení,
- demonštrovať resuscitáciu,
- popísať preventívne opatrenia v súvislosti s búrkou (účinky blesku).

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Rany**

Témy: **Všeobecné zásady ošetrovania rán. Poranenia kostí a kĺbov - zlomeniny, vyklíbenie a vytknutie. Poskytnutie základnej prvej pomoci. Tlakové poranenia. Poranenia hrudníka, brucha, chrbtice, hlavy.**

Kľúčové pojmy: **rana, infekcia, zlomenia, vytknutie, vyklíbenie, stratové poranenie, Blast syndróm, Crush syndróm, hemotorax, pneumotorax, amnézia**

Výkonový štandard:

- charakterizovať jednotlivé druhy rán,
- popísať príčiny a následky vzniku rán,
- demonštrovať prvú pomoc pri ošetrovaní jednotlivých druhov rán,
- definovať druhy, príčiny a následky zlomenín,
- demonštrovať prvú pomoc pri jednotlivých druhoch zlomenín,
- popísať druhy tlakových poranení,
- demonštrovať prvú pomoc pri tlakových poraneniach,
- rozpoznať príčiny a následky poranení hrudníka, brucha, chrbtice a hlavy,
- demonštrovať prvú pomoc pri jednotlivých druhoch poranení.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Vybrané naliehavé stavy**

Témy: **Mdloba, krče. Naliehavé stavy pri cukrovke, náhla cievna mozgová príhoda (NCMP). Vážne psychické poruchy. Akútne stavy u tehotných**

Kľúčové pojmy: **mdloba - synkopa, epilepsia, tetania, hypoglykémia, hyperglykémia, afázia, zmätenosť, gravidita.**

Výkonový štandard:

- definovať príčiny, príznaky mdloby, poskytnutie prvej pomoci,
- poznať príčiny jednotlivých druhov kŕčov spojených s bezvedomím a vedomím,
- demonštrovať poskytnutie prvej pomoci,
- rozoznať príznaky hyper a hypoglykémie, poskytnúť prvú pomoc
- popísať príznaky NCMP, poskytnúť prvú pomoc
- zhodnotiť príznaky predčasného a náhleho pôrodu, poskytnúť prvú pomoc pri náhlom a predčasnom pôrode

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Prvá pomoc pri výnimočných situáciách**

Témy: **Organizácia, techniky prvej pomoci pri hromadnom postihnutí, katastrofách a pri zasiahnutí zbraňami hromadného ničenia.**

Kľúčové pojmy: **hromadné nešťastie, katastrofa, zbrane hromadného ničenia**

Výkonový štandard:

- poznať druhy hromadných postihnutí
- poznať jednotlivé druhy zbraní hromadného ničenia
- zvládnuť prvú pomoc pri jednotlivých druhoch poranení vzniknutých pri hromadných nešťastiach a katastrofách

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU
ZDRAVIE A KLINIKA CHORÔB

Študijný odbor	5358 M zubný asistent
Forma, spôsob a organizácia štúdia	denné štúdium pre absolventov ZŠ

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet zdravie a klinika chorôb, ako súčasť odbornej zložky vzdelávania, poskytuje študentom systém poznatkov o zdraví a jeho význame pre jedinca a celú spoločnosť, o faktoroch ovplyvňujúcich zdravie, význame prevencie. Poskytuje základy poznatkov o príčinách, príznakoch a prejavoch ochorení jednotlivých systémov ľudského organizmu. Zameriava sa na poskytnutie základných informácií o diagnostických a liečebných postupoch, liečbe a prevencii. Predmet poskytuje poznatky nevyhnutné pre formovanie a rozvíjanie logického a tvorivého myslenia v ďalších odborných predmetoch a pre ďalšie vzdelávanie.

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovania zdravia a kliniky chorôb je definovať súčasnú koncepciu zdravia, jeho zachovanie, udržiavanie a obnovu. Študenti si majú osvojiť komplexný pohľad na význam zdravia pre jedinca, rodinu, štát a celú ľudskú spoločnosť. Mali by preukázať poznatky o zdraví a jeho rizikách v jednotlivých vývinových obdobiach človeka, zdôvodniť význam rodiny pre zachovanie zdravia jej členov. Vedieť reprodukovať poznatky z histórie medicíny, vysvetliť príčiny, priebeh a štádiá choroby. Preukázať základné poznatky o ochoreniach, chybách a úrazoch jednotlivých systémov, stavov a vekových období.

ROZPIS UČIVA

2. ročník 2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín

3. ročník 1 hodina týždenne, spolu 33 hodín

Spolu za štúdium 99 hodín

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PRE 2. ROČNÍK

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zdravie**

Témy: **Zdravie. Význam zdravia pre jedinca a spoločnosť**

Kľúčové pojmy: **zdravie, choroba, jedinec, spoločnosť**

Výkonový štandard:

- definovať zdravie a chorobu
- vysvetliť význam zdravia pre jedinca a spoločnosť
- objasniť vzťah medzi zdravím a spoločnosťou
- vyjadriť názory na zdravie

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Modely zdravia**

Témy: **Modely zdravia**

Kľúčové pojmy: **Model, adaptácia, prostredie**

Výkonový štandard:

- vysvetliť podstatu jednotlivých modelov
- špecifikovať najpoužívanejší model v praxi
- popísať najpriateľnejší model pre prax

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zdravotný stav a zdravotné návyky**

Témy: **Zdravotný stav. Zdravotné návyky.**

Kľúčové pojmy: **zdravotný stav, zdravotné návyky, pôsobiace faktory**

Výkonový štandard:

- objasniť vzťah medzi zdravotným stavom a zdravotnými návykmi
- špecifikovať faktory ovplyvňujúce zdravotný stav
- popísať zdravotné návyky
- vysvetliť vplyv návykov na organizmus

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zdravotné uvedomenie**

Témy: **Model postoja k zdraviu. Ochrana zdravia**

Kľúčové pojmy: **zdravotná výchova, zdravotné uvedomenie, národný program podpory zdravia**

Výkonový štandard:

- definovať zdravotnú výchovu
- objasniť model postoja k zdraviu
- vysvetliť celosvetovú ochranu zdravia
- charakterizovať oblasti záujmu Národného programu podpory zdravia SR
- špecifikovať úlohy jedinca, spoločnosti, zdravotníkov pri ochrane, podpore a udržiavaní zdravia

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zdravie z hľadiska rastu a vývinu človeka**

Témy: **Rast a vývin. Novorodenecké, dojčenské a batolivé obdobie. Predškolské a školské obdobie. Poruchy zdravotného stavu počas dospievania. Dospelý vek.**

Kľúčové pojmy: **rast, vývin, vývinové obdobia**

Výkonový štandard:

- definovať rast, vývin
- objasniť základné princípy rastu a vývinu
- opísať typy podľa temperamentu
- charakterizovať osobitosti jednotlivých vývinových období z hľadiska ochrany
- udržiavania a podpory zdravia
- popísať špecifiká dospievania

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zdravie a rodina**

Témy: **Zdravie rodiny**

Kľúčové pojmy: **rodina, rodičia**

Výkonový štandard:

- definovať rodinu
- popísať jednotlivé typy rodín
- objasniť faktory vplývajúce na zdravie rodiny
- vysvetliť potrebu starostlivosti o seba

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Medicína a jej odbory**

Témy: **História medicíny vo svete a u nás. Najvýznamnejšie osobnosti dejín medicíny. Konceptie odborov medicíny.**

Kľúčové pojmy: **medicína, Hippokrates**

Výkonový štandard:

- popísať históriu medicíny
- charakterizovať rozvoj medicíny v Čechách a na Slovensku
- poznať historické osobnosti svetovej medicíny
- poznať osobnosti českej a slovenskej medicíny
- definovať jednotlivé konceptie odborov medicíny

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Choroba**

Témy: **Spojitosť medzi zdravím a chorobou. Etiológia. Priebeh choroby. Štádiá choroby. Úloha chorého. Individuálna reakcia na ochorenie a hospitalizáciu.**

Kľúčové pojmy: **choroba, etiológia, priebeh choroby, štádium choroby**

Výkonový štandard:

- definovať chorobu, nevoľnosť, nemoc
- objasniť spojitosť medzi zdravím a chorobou
- charakterizovať príčiny choroby
- popísať priebeh choroby
- popísať štádiá choroby
- vysvetliť individuálnu reakciu na chorobu a hospitalizáciu
- vysvetliť úlohu chorého pri uzdravovaní

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Vyšetrovacie a liečebné postupy**

Témy: **Subjektívne a objektívne príznaky ochorenia. Základné vyšetrenia, konzervatívna a operačná liečba. Liečebné postupy – farmaceutické, krvou a krvnými derivátmi, kyslíková a inhalačná liečba, dietoterapia, liečebná rehabilitácia.**

Kľúčové pojmy: **diagnostika, anamnéza, symptóm, syndróm, vyšetrenie, terapia, rehabilitácia**

Výkonový štandard:

- osvojiť si príznaky ochorenia
- objasniť rozdiel medzi subjektívnymi a objektívnymi príznakmi
- oboznámiť sa s osobnosťou chorého, s jeho anamnézou, objektívnym nálezom a výsledkami základných laboratórnych vyšetrení
- špecifikovať druhy liečby
- reprodukovať vyšetrovacie postupy
- opísať princíp transfúzie
- načrtnúť výhody inhalačnej terapie

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ochorenia dýchacieho systému**

Témy: **Príčiny. Ochorenia horných a dolných dýchacích ciest. Náhle stavy. Vyšetrovacie metódy. Liečebné postupy konzervatívne a chirurgické. Prevencia.**

Kľúčové pojmy: **dýchanie, dýchacie cesty, mechanika dýchania, zápaly dýchacích ciest, tbc a nádory pľúc.**

Výkonový štandard:

- poznať anatómiu a fyziológiu dýchacieho systému
- vysvetliť príčiny, priebeh, príznaky a liečbu ochorenia dýchacieho systému
- preukázať základné poznatky o diagnostických a liečebných metódach
- uviesť základné postupy prevencie ochorenia dýchacích ciest

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ochorenia krvi a krvotvorby**

Témy: **Príznaky. Ochorenia krvi. Krvácavé stavy. Vyšetrovacie metódy. Prevencia.**

Kľúčové pojmy: **krv, červené krvinky, biele krvinky, krvné doštičky**

Výkonový štandard:

- opísať klinické prejavy chorôb krvi
- určiť rozdelenie chorôb krvi
- popísať jednotlivé vyšetrovacie metódy
- charakterizovať ochorenia bielej a červenej krvnej zložky a krvácavé stavy
- uviesť význam prevencie chorôb krvi

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ochorenia srdcovo-cievneho systému**

Témy: **Príčiny. Ochorenia srdca, ciev a krvného obehu. Vrodené chyby srdca. Náhle stavy. Vyšetrovacie metódy. Liečebné postupy konzervatívne a chirurgické. Prevencia.**

Kľúčové pojmy: krvný obeh, srdce, cievy, arytmie, ischemická choroba srdca, angina pectoris, akútny infarkt myokardu, zlyhanie srdca, zápaly srdca, hypertenzia, hypotenzia, ateroskleróza, varixy.

Výkonový štandard:

- poznať anatómiu a fyziológiu krvného obehu a srdca
- popísať hlavné príznaky srdcového zlyhávania a ochorení srdca a ciev
- osvojiť si spôsoby a postupy vyšetrovacích a liečebných metód
- špecifikovať zápalové ochorenia srdca
- definovať aterosklerózu z patologicko-anatomického hľadiska

Obsahový štandard:

Tematický celok: Ochorenia tráviaceho systému

Témy: Príčiny. Choroby dutiny ústnej (vrátane chrupu), hrudníkového, brušného a panvového úseku tráviaceho systému. Vyšetrovacie metódy. Liečebné postupy konzervatívne a chirurgické. Prevencia.

Kľúčové pojmy: tráviaci systém, vyšetrovacie metódy, liečebné postupy, prevencia

Výkonový štandard:

- opísať tráviaci systém
- ovládať príznaky ochorení tráviaceho systému
- osvojiť si vyšetrovacie metódy
- poznať základné ochorenia tráviaceho systému
- rozpoznať špecifiká náhleho stavu
- vymenovať preventívne opatrenia

Obsahový štandard:

Tematický celok: Ochorenia obličiek a močových ciest

Témy: Príčiny. Ochorenia obličiek a močových ciest. Vyšetrovacie metódy. Liečebné postupy konzervatívne a chirurgické. Prevencia.

Kľúčové pojmy: močové cesty, obličky, vyšetrovacie metódy, liečebné postupy, prevencia

Výkonový štandard:

- poznať anatómiu a fyziológiu močovo-pohlavného systému
- poznať ochorenia urogenitálneho systému, ich príznaky a príčiny
- ovládať jednotlivé diagnostické a terapeutické metódy
- osvojiť si preventívne opatrenia

Obsahový štandard:

Tematický celok: Poruchy látkovej výmeny

Témy: Diabetes mellitus. Obezita. Dna

Kľúčové pojmy: pankreas, inzulín, glykémia, diabetická kóma, BMI, metabolizmus

Výkonový štandard:

- definovať jednotlivé druhy ochorení
- vysvetliť príčiny porúch látkovej premeny
- popísať klinický obraz porúch látkovej premeny
- charakterizovať komplikácie jednotlivých ochorení
- popísať spôsoby liečby a prevencie porúch látkovej premeny

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Poruchy žliaz s vnútornou sekréciou**

Témy: **Hormóny. Choroby štítnej žľazy, Choroby prištítných teliesok. Choroby hypofýzy. Choroby nadobličiek. Choroby pohlavných žliaz.**

Kľúčové pojmy: **endokrinné žľazy, hormóny**

Výkonový štandard:

- rozdeliť žľazy s vnútornou sekréciou
- opísať mechanizmus účinku hormónov
- vysvetliť pojmy hyper a hypofunkcia endokrinnnej žľazy
- pochopiť podstatu a osobitosti jednotlivých ochorení

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Imunoalteračné ochorenia**

Témy: **Imunita. Vyšetrovacie metódy. Imunodeficity. Alergia, anafylaktický šok. Autoimunitné ochorenia. Imunizácia.**

Kľúčové pojmy: **imunitný systém, prirodzená a získaná imunita, bunková a látková imunita, vírus HIV, alergia, alergén.**

Výkonový štandard:

- vysvetliť podstatu prirodzenej a získanej imunity
- popísať príčiny imunoalteračných ochorení
- vysvetliť klinický priebeh imunoalteračných ochorení
- charakterizovať spôsoby liečby jednotlivých ochorení
- popísať možnosti prevencie imunoalteračných ochorení
- rozdeliť spôsoby imunizácie

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PRE 3. ROČNÍK

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ochorenia pohybového systému**

Témy: **Choroby kostí. Choroby kĺbov. Ochorenia pohybového systému traumatického pôvodu.**

Kľúčové pojmy: **zápal, degenerácia, svaly, poranenia, fraktúra**

Výkonový štandard:

- rozdeliť choroby pohybového systému
- určiť príznaky zápalových a degeneratívnych ochorení pohybového systému
- popísať jednotlivé vyšetrovacie metódy

- vysvetliť príčiny jednotlivých ochorení
- charakterizovať spôsoby liečby

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Tehotenstvo a materstvo**

Témy: **Tehotenstvo. Pôrod. Šestonedelie**

Kľúčové pojmy: **oplodnenie, embryo, tehotenstvo, placenta, pôrod, antikoncepcia**

Výkonový štandard:

- definovať oplodnenie, vývoj zárodka a plodu
- opísať stavbu a funkciu placenty
- charakterizovať zmeny v tvorbe hormónov v tehotenstve
- vymedziť dĺžku trvania gravidity
- označiť zmeny v organizme ženy v tehotenstve
- vysvetliť patologické tehotenstvo
- poznať priebeh fyziologického pôrodu, pôrodné doby
- ilustrovať význam výchovy k materstvu a rodičovstvu
- uviesť jednotlivé formy a spôsoby antikoncepcie

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Fyziológia a patológia novorodeneckého obdobia**

Témy: **Novorodenec – donosený, nedonosený**

Kľúčové pojmy: **novorodenec, asfyxia**

Výkonový štandard:

- definovať zdravého novorodenca
- popísať prvé ošetrenie novorodenca
- opísať patologického novorodenca
- poznať význam screeningového vyšetrenia

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ochorenia a poruchy nervového systému**

Témy: **Príznaky, prejavy a príčiny. Ochorenia, úrazy a chyby nervového systému. Vyšetrovacie metódy. Liečebné postupy konzervatívne a chirurgické. Prevencia.**

Kľúčové pojmy: **nerv, mozog, miecha**

Výkonový štandard:

- pomenovať príčiny ochorení a porúch nervového systému
- popísať príznaky pri jednotlivých ochoreniach a poruchách
- vysvetliť následky úrazov na činnosť nervového systému
- vymenovať jednotlivé vyšetrovacie metódy
- vymedziť význam prevencie chorôb a porúch nervového systému

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ochorenia a poruchy zmyslových orgánov**

Témy: **Patofyziológia jednotlivých zmyslových orgánov. Príznaky, prejavy a príčiny. Ochorenia, poranenia a chyby očí, uší a kože. Vyšetrovacie metódy. Liečebné postupy konzervatívne a chirurgické. Prevencia.**

Kľúčové pojmy: **oko, ucho, koža**

Výkonový štandard:

- vysvetliť funkciu jednotlivých zmyslových orgánov
- poznať patologické zmeny funkcie zmyslových orgánov
- pomenovať príčiny ochorení zmyslových orgánov
- opísať prejavy ochorení a poranení očí, uší a kože
- vymenovať vyšetrovacie metódy
- stanoviť význam prevencie ochorení zmyslových orgánov

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Infekčné ochorenia**

Témy: **Príznaky, prejavy a príčiny infekčných ochorení. Infekčné ochorenia podľa cesty prenosu nákazy. Vyšetrovacie metódy. Liečebné postupy. Prevencia.**

Kľúčové pojmy: **infekcia, nákaza, imunita, inkubačná doba**

Výkonový štandard:

- definovať infekčné ochorenia
- charakterizovať infekčné ochorenia podľa cesty prenosu nákazy
- opísať príčiny infekčných ochorení
- vysvetliť inkubačnú dobu
- rozoznať klinický obraz infekčných chorôb
- vymenovať vyšetrovacie metódy
- vysvetliť význam prevencie infekčných ochorení

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Psychicky chorí a závislí na návykových látkach**

Témy: **Príznaky, prejavy a príčiny vzniku duševných chorôb, duševné choroby, závislosť na návykových látkach, vyšetrovacie metódy, liečebné postupy, prevencia**

Kľúčové pojmy: **duševná choroba, závislosť, návyková látka, prevencia**

Výkonový štandard:

- definovať duševnú chorobu
- určiť príčiny vzniku duševných chorôb
- rozoznať príznaky, prejavy duševných chorôb
- zdôvodniť liečebné postupy

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ochorenia reprodukčných orgánov**

Témy: **Príznaky, prejavy a príčiny u žien a mužov, gynekologické ochorenia, ochorenia pohlavných orgánov u mužov, poranenia, vyšetrovacie metódy, liečebné postupy konzervatívne a chirurgické, prevencia**

Kľúčové pojmy: **gynekologické ochorenia, pohlavné choroby, vyšetrovacie metódy, liečba, prevencia**

Výkonový štandard:

- definovať ochorenia reprodukčných orgánov u žien a mužov
- charakterizovať rozdiely pohlavného vývinu ženy a muža
- rozdeliť gynekologické ochorenia
- zhrnúť komplexnú liečbu reprodukčných orgánov
- zdôvodniť význam prevencie

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Náhle stavy**

Témy: **Náhle stavy ohrozujúce život, príznaky, príčiny, prvá pomoc.**

Kľúčové pojmy: **náhle stavy, príznaky, prvá pomoc, prevencia**

Výkonový štandard:

- definovať pojem náhle stavy
- vymenovať príznaky, príčiny
- definovať výkony zachraňujúce život
- vysvetliť podstatu náhlych stavoch ohrozujúcich život (v gravidite, vo vnútornom lekárstve, chirurgii, neurológii).

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU

PSYCHOLÓGIA, PEDAGOGIKA A PROFESIJNÁ KOMUNIKÁCIA

Študijný odbor	5358 M zubný asistent
Forma, spôsob a organizácia štúdia	denné štúdium pre absolventov ZŠ

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Teoreticko-praktický predmet psychológia, pedagogika a komunikácia sprostredkováva študentom poznatky pre nadväzovanie kontaktov a tímovú spoluprácu. Realizovaním širokej škály vyučovacích metód a foriem sa vytvárajú podmienky pre rozvíjanie vzťahovo-postojových a intelektuálnych spôsobilostí odborného vzdelania.

CIELE PREDMETU

Ciele predmetu sú vo vzťahu k hlavnému cieľu vzdelávania, ktorý spočíva v splnení požiadaviek na odbornosť a morálku zdravotníckeho pracovníka. Cieľom vyučovania predmetu je získať odborné kompetencie v kognitívnej, psychomotorickej a afektívnej zložke vo vzťahu k profilu absolventa a potrieb praxe. Prostredníctvom obsahu učiva psychológie a pedagogiky a komunikácie sa študenti naučia porozumieť prejavom, potrebám a citovým stavom klientov. Osvoja si zásady prosociálneho a kooperatívneho správania. Dokážu využívať poznatky, vedomosti a zručnosti v osobnom a pracovnom prostredí. Získajú návyky vyhľadávať informácie, aktualizovať poznatky a skúsenosti z rôznych zdrojov a situácií. Naučia sa verejne vystupovať a upevňovať pozíciu profesie a stavovskej cti.

ROZPIS UČIVA

3. ročník 1 hodina týždenne, spolu 33 hodín

4. ročník 2(1) hodiny týždenne, spolu 60 hodín, z toho 30 hodín cvičení

Spolu za štúdium 93 hodín, z toho 30 hodín cvičení

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PRE 2. ROČNÍK

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Úvod do psychológie a pedagogiky**

Témy: **Predmet a úlohy psychológie a pedagogiky. Psychologické a pedagogické disciplíny. Význam psychológie a pedagogiky.**

Kľúčové pojmy: **psychológia, pedagogika**

Výkonový štandard:

- charakterizovať psychológiu
- charakterizovať pedagogiku
- vysvetliť význam psychológie a pedagogiky v bežnom živote
- popísať význam psychológie a pedagogiky v zdravotníctve

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Základy psychológie osobnosti**

Témy: **Charakteristika psychiky. Biologická a sociálna podmienenosť psychiky. Charakteristika osobnosti. Typy osobnosti. Vzťahovo-postojové vlastnosti osobnosti. Výkonové vlastnosti osobnosti. Dynamické vlastnosti osobnosti. Myslenie a reč. Pamäť a učenie. City.**

Kľúčové pojmy: **osobnosť, holistický prístup, charakter, temperament, myslenie, pamäť, učenie**

Výkonový štandard:

- charakterizovať psychiku
- popísať biologickú a sociálnu podmienenosť psychiky
- vysvetliť pojem charakteristika osobnosti
- vymenovať a rozpoznať typy osobnosti
- charakterizovať postoje, ideály, charakter
- vymenovať výkonové vlastnosti osobnosti
- popísať druhy temperamentu
- vysvetliť význam myslenia, reči pamäte a učenia
- charakterizovať city

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Základy vývinovej psychológie**

Témy: **Jednotlivé vývojové obdobia v životnom cykle človeka: prenatálne, novorodenecké a dojčenecké, obdobie batolaťa, obdobie predškolského veku, puberta, adolescencia, dospelosť, staroba.**

Kľúčové pojmy: **vývin, prenatálne obdobie, novorodenec, dojča, batola, predškolský a školský vek, adolescencia, dospelosť, staroba**

Výkonový štandard:

- charakterizovať jednotlivé vekové obdobia životného cyklu človeka
- určiť rozdiely v psychomotorickom vývine novorodenca, dojčťa, batolaťa a dieťaťa v predškolskom veku
- opísať školský vek a rozlíšiť jednotlivé obdobia
- načrtnúť špecifiká a výchovné problémy puberty a adolescencie
- poukázať na spoločenskú problematiku dospelosti a staroby

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PRE 2. ROČNÍK

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Psychológia zdravia**

Témy: **Duševné zdravie a životospráva. Sebapoznanie a sebahodnotenie. Sebavýchova. Zvládanie záťažových situácií: konflikty a stres. Základy asertivity. Pozitívna psychológia.**

Kľúčové pojmy: **psychosomatika, duševné zdravie, duševná hygiena, stres, asertivita**

Výkonový štandard:

- definovať zdravie, životosprávu a životný štýl
- rozpoznať negatívne stránky záťažových situácií prameniacych z konfliktov a stresu
- navrhnúť konkrétne aktivity na podporu duševného zdravia
- charakterizovať relaxačné techniky a ich využitie
- aplikovať asertívne správanie a jeho zásady

- vedieť uplatňovať zásady pozitívnej psychológie v osobnom i pracovnom živote

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Psychológia v zdravotníctve**

Témy: **Psychológia chorých. Mechanizmy psychickej adaptácie. Somatopsychické vzťahy. Vzťah pacienta k chorobe. Psychológia pri poruchách jednotlivých systémov organizmu. Psychológia zdravotníckeho pracovníka. Typy zdravotníckych pracovníkov. Osobnosť zdravotníckeho pracovníka. Psychológia zdravotníckeho prostredia**

Kľúčové pojmy: **iatrogénia, profesionálne tajomstvo, somatizácia, kompenzácia, autoplastický obraz, bolesť, úzkosť, strach, hnev, profesionálna deformácia, profesionálna adaptácia**

Výkonový štandard:

- charakterizovať psychológiu v zdravotníctve a jej delenie
- popísať psychosomatické vzťahy
- vymenovať obranné mechanizmy
- charakterizovať prežívanie choroby u človeka
- rozpoznať vzťah pacienta k chorobe
- charakterizovať bolesť, úzkosť, strach a hnev
- popísať špecifický prístup k pacientom pri poruchách jednotlivých systémov organizmu
- charakterizovať osobnosť zdravotníckeho pracovníka
- vymenovať psychologické aspekty zdravotníckeho prostredia

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Komunikácia**

Témy: **Komunikácia. Neverbálna komunikácia - nácvik neverbálnej komunikácie v interpersonálnom styku. Verbálna komunikácia. Nácvik komunikácie s handicapovaným pacientom. Komunikácia s detským pacientom. Komunikačné techniky. Empatia a empatický rozhovor.**

Kľúčové pojmy: **verbálna a neverbálna komunikácia, handicapovaný pacient**

Výkonový štandard:

- vysvetliť funkciu komunikácie v interpersonálnom styku
- monitorovať a dešifrovať význam signálov reči tela
- formulovať pravidlá úspešnej verbálnej komunikácie
- zvládnuť špecifiká komunikácie s pacientom so zmyslovým postihnutím
- poznať špecifiká komunikácie s detským pacientom
- poznať špecifiká komunikácie s agresívnym, paranoidným, úzkostným a depresívnym pacientom
- charakterizovať empatiu a ovplyvňujúce faktory

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zdravotná výchova**

Témy: **Rola zdravotníka ako pedagóga. Metódy, formy a prostriedky zdravotno-výchovnej činnosti. Nácvik výchovného pôsobenia.**

Kľúčové pojmy: **zdravotná výchova, edukácia**

Výkonový štandard:

- zdôvodniť význam výchovy k zdraviu
- opísať metódy a prostriedky zdravotnej výchovy
- demonštrovať jednotlivé metódy zdravotnej výchovy
- aplikovať nácvik výchovného pôsobenia v zubnej ambulancii

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU

ZDRAVOTNÍCKA ETIKA

Študijný odbor	5358 M zubný asistent
Forma, spôsob a organizácia štúdia	denné štúdium pre absolventov ZŠ

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet zdravotnícka etika na SZŠ v rámci štátneho programu ako súčasť odbornej zložky vzdelávania poskytuje študentom všeobecné poznatky o vývine morálky a etiky, základných princípoch zdravotníckej etiky. Predmet približuje študentom aktuálne témy súčasnej bioetiky s dôrazom na humanizáciu ošetrovateľskej starostlivosti. Využívaním moderných foriem a vyučovacích metód vo vyučovacom procese sa vytvárajú podmienky na formovanie úcty k ľudskému životu a zdraviu, etických názorov a postojov žiakov.

Predmet poskytuje nevyhnutné základy zdravotníckej morálky, etických princípov a prosociálneho správania, ktoré sú determinované praktickou potrebou absolventov vzhľadom na charakter ich práce. Zdravotnícka etika poskytuje základy aj pre ďalšie odborné predmety (zdravie a klinika chorôb, základy asistencie v zubnom lekárstve, asistencia v zubnej ambulancii a pod.) i pre ďalšie vzdelávanie v oblasti zdravotníctva.

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovania zdravotníckej etiky je v maximálne možnej miere prispieť k splneniu cieľov odborného vzdelávania a osvojeniu si kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu učiva zdravotníckej etiky. Žiaci sa majú naučiť pracovať so základnou terminológiou, osvojiť si schopnosť vyhľadávať odborné informácie v literatúre a informačných médiách, prezentovať odborné poznatky, analyzovať vybrané problémy, aplikovať poznatky pri riešení konkrétnych úloh rôznej zložitosti. Mali by preukázať všeobecné poznatky o historickom vývine morálky a etiky, jej základných princípoch v nadväznosti na zdravotnícku etiku, chápať a vysvetliť vzťah medzi zdravotníckou etikou a právom. Preukázať schopnosť analyzovať a identifikovať špecifické problémy v práci zubného asistenta, vedieť využiť získané vedomosti a aplikovať ich v praxi pri práci v zubnej ambulancii.

ROZPIS UČIVA

3. ročník 1(1) hodina týždenne, spolu 33 hodín z toho 33 hodín cvičení

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Etika ako vedná disciplína**

Témy: **Vymedzenie základných pojmov. Historický vývin morálky a etiky. Etické smery.**

Kľúčové pojmy: **etika, morálka, ethos, moralis, etiketa, moralizovanie**

Výkonový štandard:

- definovať základné pojmy etiky
- vysvetliť pojem etika a morálka
- poukázať na podstatu vedného odboru
- objasniť etiku v súčasnosti
- vymenovať hlavných predstaviteľov v jednotlivých obdobiach vývinu etiky
- charakterizovať smery a druhy etiky

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ľudské práva**

Témy: **Listina ľudských práv. Práva a povinnosti pacienta.**

Kľúčové pojmy: **ľudské práva, ľudská dôstojnosť, Charta ľudských práv, Charta práv hospitalizovaného dieťaťa, Ústava, právo a povinnosti**

Výkonový štandard:

- vysvetliť pojem ľudská dôstojnosť
- definovať ľudské práva
- popísať Chartu ľudských práv a práva hospitalizovaného dieťaťa
- uviesť dokumenty vzťahujúce sa na práva pacienta
- vyvodiť dôsledky z nedodržiavania práv pacienta pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zdravotnícka etika**

Témy: **Historický vývin zdravotníckej etiky. Základné pojmy. Základné princípy zdravotníckej etiky. Vzťah zdravotníckej etiky a práva. Etické pravidlá a morálne problémy pri vykonávaní zdravotníckeho povolania. Eutanázia.**

Kľúčové pojmy: **zdravotnícka etika, ošetrovateľská etika, medicínska etika, princíp beneficencie, princíp nonmalficiencie, princíp spravodlivosti, princíp autonómie, mravná norma, právo, eutanázia**

Výkonový štandard:

- charakterizovať začiatky zdravotníckej etiky
- definovať základné pojmy zdravotníckej etiky
- vymenovať predstaviteľov medicínskej etiky v jednotlivých obdobiach vývinu
- vysvetliť rozdiel medzi zdravotníckou, medicínskou a ošetrovateľskou etikou
- charakterizovať mravnú normu
- vymenovať a popísať jednotlivé princípy zdravotníckej etiky
- vysvetliť vzťah zdravotníckej etiky a práva
- popísať morálne problémy pri výkone povolania zubného asistenta

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Náboženská etika, dekalóg**

Témy: **Náboženská etika, dekalóg**

Kľúčové pojmy: **kresťanské náboženstvo, náboženský pluralizmus, sekta, morálny relativizmus, dekalóg**

Výkonový štandard :

- vysvetliť pojem náboženská etika
- charakterizovať jednotlivé svetové náboženstvá
- pomenovať špecifiká jednotlivých náboženstiev z pohľadu poskytovania zdravotnej starostlivosti
- popísať dekalóg

- zdôvodniť hodnotu každého ľudského života

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Etické aspekty v zubnom lekárstve**

Témy: **Etické aspekty v zubolekárskej starostlivosti vo všeobecnosti. Požiadavky na osobnosť zubného asistenta. Etická komunikácia – informovaný súhlas pacienta s výkonmi v zubnej ambulancii.**

Kľúčové pojmy: **hodnota, osobnosť, étos povolania, komunikácia, informovaný súhlas, konflikt, požiadavky na osobnosť zubného asistenta**

Výkonový štandard :

- vymedziť a popísať hierarchiu hodnôt v zubolekárskej starostlivosti
- vyvodiť a vysvetliť komplex požiadaviek na osobnosť zubného asistenta
- vymedziť konkrétne etické princípy správania zubného asistenta
- preukázať schopnosť interpersonálnych zručností v komunikácii
- vysvetliť pojem informovaný súhlas

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Vybrané etické problémy v niektorých medicínskych odboroch**

Témy: **Etika v chirurgii. Etika v geriatrickej a hospicovej starostlivosti. Etika v gynekológii a pôrodnictve. Etika v pediatrii a neonatológii. Etika vo vnútornom lekárstve. Etika zdravotnej výchovy.**

Kľúčové pojmy: **transplantácia, dialýza, potrat, eutanázia, eschatológia, transfúzia**

Výkonový štandard:

- identifikovať najčastejšie etické problémy vyskytujúce sa v jednotlivých medicínskych odboroch
- vysvetliť dodržiavanie etických noriem v základných medicínskych odboroch
- charakterizovať odbor z pohľadu etiky a profesie zdravotníckeho pracovníka
- analyzovať opísané etické normy a z nich vyplývajúce etické problémy

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Etické aspekty biomedicínskeho výskumu**

Témy: **Biomedicínsky výskum. Medzinárodné dokumenty.**

Kľúčové pojmy: **bioetika, biomedicínsky výskum, ľudské subjekty, pozorovanie**

Výkonový štandard:

- definovať pojmy biomedicínsky výskum, klinický výskum, ľudské subjekty
- vymenovať medzinárodné dokumenty pre oblasť etiky biomedicínskeho výskumu
- uviesť vzťah medzi terapeutickým a neterapeutickým výskumom
- vymenovať a opísať druhy a základné metódy biomedicínskeho výskumu

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Vznik a poslanie etických komisií**

Témy: **Vznik a poslanie etických komisií**

Kľúčové pojmy: **etická komisia, etický problém, etická analýza, biomedicínsky výskum, klinický experiment**

Výkonový štandard:

- vysvetliť pojem etická komisia
- vymenovať typy a popísať poslanie etických komisií
- popísať zloženie etickej komisie
- charakterizovať náplň etickej komisie

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Uplatňovanie princípov etiky v praxi zubného asistenta**

Témy: **Kazuistiky z praxe, modelové situácie.**

Kľúčové pojmy: **práva a povinnosti pacienta, etické princípy, komunikácia**

Výkonový štandard:

- identifikovať špecifický etický problém v kazuistike
- rozlišovať etické a neetické správanie v kazuistike
- diskutovať o probléme, aplikovať etické princípy v diskusii
- navrhnúť spôsob riešenia etického problému

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU

ZUBNÉ LEKÁRSTVO

Študijný odbor:	5358 M zubný asistent
Forma, spôsob a organizácia štúdia:	denné štúdium pre absolventov ZŠ

CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Predmet zubné lekárstvo je teoretický predmet, ktorý umožňuje žiakom získať komplexné vedomosti z anatómie, morfológie a fyziológie zubov, dutiny ústnej a orgánov súvisiacich s nimi. Zo získaných vedomostí žiak vie nadväzovať a vyvodiť závery pre nefyziologické až patologické stavy v orofaciálnej oblasti, na ich diagnostiku, klinický obraz, subjektívne a objektívne vyšetrenie. Získané vedomosti sa dajú aplikovať na patologické procesy, s ktorými sa stretávame v zubnej ambulancii. Je dôležité, aby vyučovanie bolo vedené najnovšími a primeranými metódami a formami práce. Vyučovacie metódy aktivizujú študentov k samostatnému mysleniu a otvorenej diskusii o danej problematike. Faktografické výklady je nevyhnutné podložiť názornými pomôckami a vytváraním modelových situácií. Výučba predmetu sa realizuje v triede, počítačovej miestnosti s využitím demonštračných názorných pomôcok a materiálov, (počítač, video, modely, postery, atlasy medicínske).

CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Cieľom predmetu je formovať mravne uvedomelého zubného asistenta, vychovaného na etických princípoch, vzdelaného a schopného samostatne a tvorivo myslieť. Na základe získaných vedomostí spôsobilého vytvoriť si vlastný názor podložený kvalitnými a najaktuálnejšími (novodobými) vedomosťami. Zapájať sa osobne a s pozitívnym postojom k úlohám v pracovnom procese. Vedieť pracovať samostatne a podieľať sa na zdravotnej výchove obyvateľstva.

Konkrétne špecifické ciele sú zamerané na charakteristiku odboru zubného lekárstva. Reprodukovať základné pojmy a samostatne ich adekvátne(náležite) používať. Opísať tvar a fyziologický vývoj chrupu, definovať zmeny v dutine ústnej a analyzovať ich príčiny. Určiť rozdiel medzi zdravým a chorým tkanivom v ústnej dutine, tvárovej oblasti a súvisiacich systémov. Vysvetliť diagnostické a terapeutické postupy a výkony v jednotlivých oblastiach zubného lekárstva. Získať schopnosť vyjadriť vlastnými slovami svoj postoj (vzťah) k prevencii v zubnom lekárstve. Spoznať zubné nástroje a prístroje, dentálne materiály a zariadenia na ich údržbu. Definovať používané liečivá a prostriedky v zubolekárskej starostlivosti. Vysvetliť princípy práce a manažmentu v zubnej ambulancii. Optimalizovať platnú legislatívu a spoznať jej dôležitosť uplatnenia v praxi.

ROZPIS UČIVA

- 1. ročník 3 hodiny, spolu 99 hodín**
- 2. ročník 2 hodiny spolu 66 hodín**
- 3. ročník 2 hodiny, spolu 66 hodín**
- 4. ročník 2 hodiny, spolu 60 hodín**

Spolu za štúdium 291 hodín

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PRE 1. ROČNÍK

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Náplň odboru zubného lekárstva**

Témy: **Všeobecná charakteristika odboru zubné lekárstvo, vymedzenie pojmov prevencia, diagnostika a ošetrovanie ochorení a funkčných porúch zubov, dutiny ústnej a čeľustí.**

Kľúčové pojmy: **Zubné lekárstvo, prevencia, diagnostika, ochorenie, ošetrovanie, funkčná porucha.**

Výkonový štandard:

- charakterizovať odbor zubné lekárstvo
- vysvetliť pojmy prevencia, diagnostika, ošetrovanie
- vyjadriť vzťah medzi ochorením a funkčnou poruchou
- popísať rozdiely výrazov zub, ústna dutina, čeľusť a sánka

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Rozdelenie odborov zubného lekárstva**

Témy: **Odbory zubného lekárstva. Základné a pomocné odbory. Činnosť odborov zubného lekárstva.**

Kľúčové pojmy: **Konzervačné zubné lekárstvo, zubná chirurgia, detské zubné lekárstvo, čeľustná ortopédia, parodontológia, zubná protetika, zubný röntgen, hygiena ústnej dutiny.**

Výkonový štandard:

- charakterizovať odbory zubného lekárstva
- klasifikovať odbory zubného lekárstva
- rozlíšiť rozdiely medzi základnými a pomocnými odbormi
- vysvetliť dôležitosť jednotlivých odborov
- porovnať prácu odborov zubného lekárstva

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Anatómia orgánov ústnej dutiny**

Témy: **Anatómia ústnej dutiny. Anatómiu zubov, dutiny ústnej, čeľuste, sánky a orgánov súvisiacich s orofaciálnou oblasťou.**

Kľúčové pojmy: **Anatómia, fyziológia, mikroskopická anatómia, tráviaca sústava, nervová sústava.**

Výkonový štandard:

- popísať anatomické časti zubov, dutiny ústnej a čeľustí
- klasifikovať orgány súvisiace s čeľustno tvárovou oblasťou
- vysvetliť morfológiu zubov a chrupu
- zhodnotiť význam anatomických štruktúr súvisiacich s orofaciálnou oblasťou (zuby, dutina ústna, čeľusť a sánka)

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zuby**

Témy: **Histologická stavba zuba. Zloženie skloviny, zuboviny, zubného cementu, zubnej drene. Uloženie zuba v dutine ústnej. Špecifikácia mliečneho a trvalého chrupu.**

Kľúčové pojmy: **Sklovina, zubovina, zubný cement, zubná dreň, trvalý chrup, mliečny chrup, meziálny, distálny, inciziálny, orálny, palatálny, linquálny, vestibulárny, bukálny prerezávanie zubov.**

Výkonový štandard:

- popísať stavbu zuba
- opísať tvrdé zubné tkanivá
- určiť ich histologické zloženie
- charakterizovať rozdiely mliečneho a trvalého chrupu, definovať prerezávanie zubov
- popísať typy značenia zubov z hľadiska histórie a súčasnosti

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Preventívne zubné lekárstvo**

Témy: **Význam prevencie v zubnom lekárstve. Rozdelenie prevencie podľa odborov zubného lekárstva. Realizácia prevencie v zubnom lekárstve.**

Kľúčové pojmy: **Prevencia primárna, sekundárna, následná.**

Výkonový štandard:

- definovať pojem prevencia v zubnom lekárstve
- určiť stupne prevencie v odboroch zubného lekárstva
- opísať priebeh prevencie vo vývoji chrupu
- porovnať druhy prevencie
- zhodnotiť prínos prevencie v zubnom lekárstve

Obsahový štandard

Tematický celok: **Konzervačné zubné lekárstvo**

Témy: **Náplň práce konzervačného zubného lekárstva. Ošetrovanie ochorení spadajúcich do konzervačného zubného lekárstva. Zubný kaz ako najrozšírenejšie ochorenie v populácii. Dôsledky neošetrenia zubného kazu.**

Kľúčové pojmy: **Konzervačné zubné lekárstvo, vitalita zuba, erózia, abrázia, zubný kaz, pulpitída, nekróza, gangréna, periodontitída, periapikálny nález, periostitída, ostitída, submukózny absces.**

Výkonový štandard:

- opísať odbor konzervačné zubné lekárstvo
- reprodukovať význam preventívnej prehliadky
- špecifikovať ochorenia tvrdých zubných tkanív
- charakterizovať výhody a nevýhody živého zuba
- opísať vývoj ochorení neliečeného zubného kazu

- usporiadať ochorenia podľa závažnosti a následnosti
- určiť liečebné postupy ochorení tvrdých zubných tkanív a ich dôsledkov
- kombinovať liečebné postupy
- vytvoriť správny liečebný plán

Obsahový štandard

Tematický celok: Endodoncia

Témy: Charakteristika pojmu endodoncia. Vývoj ochorení zubnej drene. Metódy endodontického ošetrenia. Možnosti plnenia koreňového kanálika.

Kľúčové pojmy: Endodoncia, ošetrenie dreňovej dutiny a koreňového kanálika, jednorázová metóda, metóda niekoľkých sedení

Výkonový štandard:

- vysvetliť pojem endodoncie
- charakterizovať ochorenia zubov vyžadujúcich endodontickú liečbu
- popísať metódy endodontického ošetrenia
- opísať výhody a nevýhody jednotlivých metód
- zhodnotiť možnosti plnenia koreňového kanálika
- popísať ošetrenie pulpitídy

Obsahový štandard

Tematický celok: Detské zubné lekárstvo

Témy: Chrup dieťaťa, jeho dedičnosť, osobitosť a jeho spojitosť s trvalým chrupom. Dôležitosť ošetrenie mliečneho chrupu.

Kľúčové pojmy: Mliečny, zmiešaný a trvalý chrup, prerezávanie a výmena zubov.

Výkonový štandard:

- popísať vývin mliečneho a trvalého chrupu, rozšíriť znalosti o vývoji chrupu
- opísať jeho charakteristické znaky, počet
- demonštrovať rozdiely dočasného a trvalého chrupu
- aplikovať znalosti o ošetrení trvalého chrupu
- klasifikovať ochorenia mliečneho chrupu
- vysvetliť dôležitosť prevencie zubného kazu u detí

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PRE 2. ROČNÍK

Obsahový štandard

Tematický celok: Zubná protetika

Témy: Charakteristika zubnej náhrady. Modelová reprodukcia žuvacieho ústroja. Gnatologické pojmy.

Kľúčové pojmy: Protetická práca, defekt, protéza, žuvací ústroj, gnatológia.

Výkonový štandard:

- charakterizovať protetickú prácu
- rozdeliť zubné náhrady

- klasifikovať defekty chrupu v dutine ústnej
- popísať žuvací systém
- vysvetliť význam modelovej reprodukcie žuvacieho ústroja
- definovať gnatologické pojmy

Obsahový štandard

Tematický celok: Fixná protetika

Témy: **Fixné náhrady: korunky. Fixné mostíky. Biomechanika fixných mostíkov.**

Kľúčové pojmy: **Korunky, mostíky, biomechanika, žuvací tlak.**

Výkonový štandard:

- vymenovať korunkové protézy
- popísať zhotovenie fazetovej korunky
- charakterizovať druhy fixných mostíkov
- určiť žuvací tlak fixných protéz
- definovať zloženie fixného mostíka
- vysvetliť pojem biomechanika fixných mostíkov
- charakterizovať spoluprácu so zubnou technikou
- vysvetliť materiály potrebné na zhotovenie fixných protéz

Obsahový štandard

Tematický celok: Snímateľné protézy

Témy: **Čiastočná snímateľná protéza. Celková snímateľná protéza. Opravy protéz. Dlahy zubov.**

Kľúčové pojmy: **Snímateľná protéza, stomatologické dlahy.**

Výkonový štandard:

- charakterizovať čiastočnú snímateľnú protézu a jej druhy
- definovať zloženie čiastočnej snímateľnej protézy
- vysvetliť indikáciu čiastočnej snímateľnej protézy
- charakterizovať celkovú snímateľnú protézu
- popísať zhotovenie celkovej snímateľnej protézy
- opísať odtlačkové hmoty potrebné na zhotovenie celkovej snímateľnej protézy
- charakterizovať opravy snímateľných protéz
- špecifikovať pojem dlahy
- rozdeliť dlahy

Obsahový štandard

Tematický celok: Profylaxia ochorení ústnej dutiny

Témy: **Filozofia profylaxie. Individuálna profylaxia. Profylaxia zubného kazu, úrazov, opotrebovania zubov, profylaxia čel'ustno-ortopedických anomálií.**

Kľúčové pojmy: **Profylaxia, úraz, zubný kaz, prevencia, čel'ustná ortopédia, anomália**

Výkonový štandard:

- definovať pojmy prevencia a profylaxia, anomálie
- opísať domácu profylaxiu zubného kazu
- vysvetliť profylaxiu opotrebovania zubov
- popísať profylaxiu parodontopatií
- charakterizovať profylaxiu úrazov
- vysvetliť význam profylaxie čelústno-ortopedických anomálií

Obsahový štandard

Tematický celok: Profylaxia prenosu mikroorganizmov

Témy: Mikroorganizmy v dutine ústnej. Profylaxia v zubnej chirurgii. Orálne zdravie. Diagnostika kazu. Včasné rozpoznanie a prevencia karcinómov a prekanceróz v dutine ústnej. Recall.

Kľúčové pojmy: Profylaxia, mikroorganizmy, baktérie, karcinóm, prekanceróza, recall, zubná chirurgia, diagnostika.

Výkonový štandard:

- vysvetliť význam profylaxie v zubnej chirurgii
- definovať výraz orálne zdravie
- vymenovať mikroorganizmy v dutine ústnej
- opísať diagnostikovanie kazu
- charakterizovať karcinómy a prekancerózy v dutine ústnej
- vysvetliť význam slova recall v zubnom lekárstve

Obsahový štandard

Tematický celok: Parodontológia

Témy: Stavba parodontu. Etiológia a patogenéza zápalu parodontu. Zubný mikrobiálny plak. Zubný kameň.

Kľúčové pojmy: Parodont, etiológia, patogenéza, zápal, mikrobiálny plak, zubný kameň.

Výkonový štandard:

- popísať stavbu parodontu
- charakterizovať funkciu tkanív parodontu
- vysvetliť etiológiu a patogenézu zápalu parodontu
- definovať zubný mikrobiálny plak
- opísať typy plaku, zloženie plaku
- vysvetliť pôsobenie plaku na parodont
- definovať zubný kameň
- rozdeliť typy a zloženie kameňa
- popísať pôsobenie zubného kameňa na parodont

Obsahový štandard

Tematický celok: Ochorenia parodontu

Témy: Gingivitídy. Parodontitídy. Gingiválny recessus.

Kľúčové pojmy: **Gingivitída, parodontitída, gingiválny recessus**

Výkonový štandard:

- definovať ochorenia parodontu
- popísať vznik ochorenia parodontu
- charakterizovať priebeh a prejavy ochorenia parodontu
- opísať druhy gingivitídy, parodontitídy a gingiválneho recesu

Obsahový štandard

Tematický celok: **Vyšetrenie a ošetrovanie parodontu**

Témy: **Vyšetrenie gingívy. Vyšetrenie gingiválnych a parodontálnych váčkov, furkácií, pohyblivosti zubov. Vyšetrenie prítomnosti plaku, zubného kameňa, zápachu z úst. Indexy v parodontológii. RTG vyšetrenie parodontu. Liečba a prevencia ochorenia parodontu. Individuálna a profesionálna orálna hygiena.**

Kľúčové pojmy: **gingíva, rtg, gingiválne a parodontálne váčky, furkácie, indexy, prevencia, recall**

Výkonový štandard:

- opísať vyšetrenie gingívy
- charakterizovať vyšetrenie gingiválneho a parodontálneho váčku, furkácií, pohyblivosti zubov
- vyšetriť prítomnosť plaku, retenciu plaku, zubný kameň
- zapísať rtg vyšetrenie parodontu
- vyšetriť zápach z dutiny ústnej
- popísať dokumentáciu v parodontológii
- vysvetliť význam indexov v parodontológii
- definovať liečbu parodontu
- opísať individuálnu ústnu hygenu
- popísať profesionálnu orálnu hygenu a recall

Obsahový štandard

Tematický celok: **Čelústná ortopédia**

Témy: **Anomálie zubov, čelúste a sánky a vzťahov čelúste a sánky. Anglova klasifikácia. Liečba anomálií. Druhy čelústnoortopedických aparátov.**

Kľúčové pojmy: **Anomália, Anglova klasifikácia, čelústnoortopedické aparáty**

Výkonový štandard:

- popísať správny vývoj chrupu a čelúste a sánky
- vymenovať príčiny anomálií chrupu
- charakterizovať anomálie zubov, čelúste a sánky a ich vzájomného vzťahu
- klasifikovať anomálie vzájomného postavenia zubných oblúkov podľa Angla
- opísať druhy aparátov a ich zloženie
- vysvetliť princíp liečby anomálií
- popísať dokumentáciu pacienta s anomáliou chrupu
- charakterizovať materiál na zhotovenie aparátov

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PRE 3. ROČNÍK

Obsahový štandard

Tematický celok: **Fluoridy**

Témy: **Fluoridové zlúčeniny ako významná zlúčenina v prevencii zubného kazu. Formy a typy prevencie. Aplikácia prostriedkov obsahujúcich fluoridy.**

Kľúčové pojmy: **Fluoridy, endogénne a exogénne podanie fluoridov (fluoridácia).**

Výkonový štandard:

- popísať základnú zlúčeninu prevencie v zubnom lekárstve
- charakterizovať rôzne typy fluoridácie
- zostaviť postupnosť použitia fluoridových preparátov
- vytvoriť závery o výhodnosti použitia metód fluoridácie
- uviesť výhody a nevýhody typov fluoridácie
- zdôvodniť význam remineralizácie a demineralizácie skloviny
- opísať vhodnosť použitia fluoridových preparátov

Obsahový štandard

Tematický celok: **Skupinová profylaxia**

Témy: **Individuálna a skupinová profylaxia. Skupinová profylaxia fluoridmi. Profylaxia v každodennej praxi.**

Kľúčové pojmy: **Profylaxia, fluoridy**

Výkonový štandard:

- vysvetliť individuálnu profylaxiu pacienta
- porovnať individuálnu a skupinovú profylaxiu
- popísať skupinovú profylaxiu s fluoridmi
- opísať profylaxiu pacienta v zubnej ambulancii a v každodennom živote
- určiť náplň práce asistentky pri profylaxii ochorení v zubnej ambulancii
- argumentovať význam profylaxie

Obsahový štandard

Tematický celok: **Dentoalveolárna chirurgia a maxilofaciálna chirurgia**

Témy: **Náplň a rozdelenie odboru. Základné výrazy používané v dentoalveolárnej chirurgii. Extrakcia zuba a jeho komplikácie. Sťažené prerezávanie zubov. Úrazy zubov a čeľustí, poranenia mäkkých častí hlavy. Príčiny a ošetrenie poranení úst, čeľustí a tvárovo-hlavovej oblasti.**

Kľúčové pojmy: **Dentoalveolárna chirurgia, čeľustnotvárová chirurgia, extrakcia zuba. Traumatológia: Le Fort I., II., III., incízia, sutúra, fixácia, repozícia, traumatológia**

Výkonový štandard:

- opísať náplň práce dentoalveolárnej a maxilofaciálnej chirurgie

- opakovať základné výrazy dentoalveolárnej a maxilofaciálnej chirurgie
- popísať najčastejšie príčiny poranení mäkkých a tvrdých častí tváre
- rozčleniť rozsah poranení mäkkých a tvrdých častí tváre
- vyvodiť závery pre prevenciu úrazov
- poskytnúť prvú pomoc poranenému pacientovi

Obsahový štandard

Tematický celok: **Anestézia v zubnom lekárstve**

Témy: **Význam anestézie. Druhy a spôsoby aplikácie anestézie. Komplikácie anestézie.**

Kľúčové pojmy: **Anestézia, celková anestézia, lokálna anestézia: slizničná, infiltračná, zvodová anestézia**

Výkonový štandard:

- definovať význam anestézie
- opísať druhy anestézie
- zdôvodniť spôsob aplikácie anestézie
- uviesť výhody a nevýhody typov anestézie
- zhodnotiť možnosti komplikácií anestézie
- demonštrovať prevenciu komplikácií
- posúdiť možnosti poskytnutia 1. pomoci v zubnej ambulancii

Obsahový štandard

Tematický celok: **Extrakcia zubov**

Témy: **Indikácie extrakcií. Druhy extrakcií. Vykonanie extrakcie. Komplikácie po extrakciách. Poučenie pacienta po extrakcii.**

Kľúčové pojmy: **Extrakcia zuba, indikácia extrakcie, komplikácia počas a po extrakcii zuba, extrakcia tretích molárov**

Výkonový štandard:

- opísať druhy extrakcií
- uviesť výhody a nevýhody jednoduchej a chirurgickej extrakcie
- ilustrovať na príkladoch postavenie zubného lekára a asistenta pri extrakciách
- usporiadať indikácie extrakcií podľa závažnosti
- zdôvodniť spôsob vykonania extrakcie
- zhrnúť komplikácie po extrakciách
- opísať diagnózu dentitio difficilis
- porovnať extrakcie tretích molárov s extrakciami ostatných zubov

Obsahový štandard

Tematický celok: **Vyšetrenie a plán liečby pacienta**

Témy: **Návrh liečby ochorení v zubnom lekárstve. Rozdelenie ochorení. Zásady tvorby plánu liečby. Vyšetrenie v zubnom lekárstve.**

Kľúčové pojmy: **Vstupné vyšetrenie, preventívna prehliadka, akútny pacient, intraorálne a extraorálne vyšetrenie, pomocné vyšetrenia**

Výkonový štandard:

- charakterizovať preventívnu prehliadku
- napísať plán liečby
- vysvetliť tvorbu plánu liečby
- rozčleniť zásady tvorby plánu liečby podľa úseku zubného lekárstva
- porovnať intraorálne a extraorálne vyšetrenie
- obhájiť indikáciu pomocného vyšetrenia

Obsahový štandard

Tematický celok: **Dokumentácia v zubnom lekárstve**

Témy: **Typy dokumentácie. Formy a zásady vedenia dokumentácie v ambulancii. Archivácia, výdaj a zánik dokumentácie.**

Kľúčové pojmy: **zdravotná dokumentácia, ambulatná, elektronický podpis, platná legislatíva**

Výkonový štandard:

- vyjadriť vlastnými slovami pojem dokumentácia
- opísať vedenie dokumentácie
- uviesť výhody a nevýhody písanej a elektronickej formy
- preukázať potrebu správneho vedenia dokumentácie
- porovnať ambulatnú dokumentáciu s dokumentáciou lôžkových oddelení

Obsahový štandard

Tematický celok: **Slinné žľazy**

Témy: **Typy slinných žliaz. Zloženie slín, produkcia slín. Patologické stavy slinných žliaz.**

Kľúčové pojmy: **malé a veľké slinné žľazy, mucinózne a serózne slinné žľazy, množstvo slín, chorobné procesy slinných žliaz, celkové ochorenia vplývajúce na produkciu slín**

Výkonový štandard:

- definovať slinné žľazy
- určiť fyziologické zloženie slín
- rozdeliť malé a veľké slinné žľazy
- urobiť rozbor ochorení slinných žliaz
- zhodnotiť vplyv celkových ochorení na produkciu množstva a kvality slín

Obsahový štandard

Tematický celok: **Zápalové ochorenia v orofaciálnej oblasti**

Témy: **Podstata zápalu. Pôvod a prejavy zápalu. základné princípy liečby zápalových ochorení.**

Kľúčové pojmy: **Aseptický zápal, alteratívny, exudatívny, proliferatívny zápal**

Výkonový štandard:

- vysvetliť vznik zápalového ochorenia

- kategorizovať štádiá zápalu
- porovnať akútne a chronický zápal
- popísať prejavy zápalu

Obsahový štandard

Tematický celok: **Základy ergonómie a dezinfekcie**

Témy: **Ergonómia prostredia. Ergonómia práce. Zásady hygieny v zubolekárskejších zariadeniach. Starostlivosť o nástroje a dentálne materiály.**

Kľúčové pojmy: **Ekológia, štvorročná práca, tray systém, triedenie odpadu, sterilizácia, dezinfekcia, vákuové balenie nástrojov, autokláv**

Výkonový štandard:

- charakterizovať ergonómiu
- popísať ergonómiu práce a prostredia
- vysvetliť nutnosť dezinfekcie a sterilizácie
- načrtnúť možnosti vybavenia zubnej ambulancie
- rozhodnúť o výhodách a nevýhodách štvorročnej práce
- zhodnotiť používanie jednorázových nástrojov
- reorganizovať prácu v zubnej ambulancii podľa počtu zubných asistentov

Obsahový štandard

Tematický celok: **Manažment v zubnej ambulancii**

Témy: **Základy manažmentu. Aplikácia základov manažmentu na ambulantnú a nemocničnú prax. Ekonomika v zubných zariadeniach. Aktuálna legislatíva pre zdravotníctvo.**

Kľúčové pojmy: **Manažér, kritické myslenie, komunikácia, zákony, stavovská organizácia, hodnota práce, hodnota výkonu, štruktúrovaný životopis**

Výkonový štandard:

- definovať pojem manažment
- opísať manažérske funkcie
- vypočítať hodnotu práce zubného asistenta
- vyjadriť vlastnými slovami platnú legislatívu
- preukázať svoje teoretické znalosti z komunikácie v modelových situáciách
- napísať svoj profesijný životopis

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PRE 4. ROČNÍK

Obsahový štandard

Tematický celok: **Orofaciálna protetika**

Témy: **Obturačné protézy. Postresečné protézy. Epitezy. Indikácia a kontraindikácia protéz. Materiály. Význam.**

Kľúčové pojmy: **Obturačné a postresekčné protézy, epitézy, indikácia, kontraindikácia**

Výkonový štandard:

- charakterizovať obturačné protézy
- popísať postresekčné protézy
- opísať zhotovenie postresekčných protéz
- indikovať epitézy
- charakterizovať vlastnosti materiálov na zhotovenie orofaciálnych protéz

Obsahový štandard

Tematický celok: **Čelustná ortopédia**

Témy: **Anomálie zubov, čeluste a sánky a vzťahov čeluste a sánky. Anglova klasifikácia. Liečba anomálií. Druhy čelustnoortopedických aparátov.**

Kľúčové pojmy: **Anomália, Anglova klasifikácia, čelustnoortopedické aparáty**

Výkonový štandard:

- popísať správny vývoj chrupu a čeluste a sánky
- vymenovať príčiny anomálií chrupu
- charakterizovať anomálie zubov, čeluste a sánky a ich vzájomného vzťahu
- klasifikovať anomálie vzájomného postavenia zubných oblúkov podľa Angla
- opísať druhy aparátov a ich zloženie
- vysvetliť princíp liečby anomálií
- popísať dokumentáciu pacienta s anomáliou chrupu
- charakterizovať materiál na zhotovenie aparátov

Obsahový štandard

Tematický celok: **Rázštep**

Témy: **Príčiny vzniku rásztepu. Typy rásztepu. Liečba rásztepu. Starostlivosť o pacientov s rásztepom.**

Kľúčové pojmy: **rásztep, prenatálny vývoj, výskyt rásztepu**

Výkonový štandard:

- spoznať príčiny vzniku rásztepu
- rozdeliť typy rásztepu a ich komplikácie pre pacienta
- posúdiť možnosti liečby rásztepu
- riešiť starostlivosť o pacienta s rásztepom

Obsahový štandard

Tematický celok: **Sánkovo-spánkový kĺb**

Témy: **Sánkovo - spánkový kĺb. Zloženie kĺbu. Druhy pohybov a ochorenia kĺbu.**

Kľúčové pojmy: **kĺby, otáčavý pohyb, posuvný pohyb, Hippokratov hmat**

Výkonový štandard:

- opísať stavbu sánkovo- spánkového kĺbu

- charakterizovať ochorenia sánkovo-spánkového kĺbu
- navrhnúť liečbu základných ochorení sánkovo- spánkového kĺbu

Obsahový štandard

Tematický celok: **Prejavy onkologických ochorení v ústnej dutine**

Témy: **Typy nádorov. Druhy nádorov. Nádorové ochorenia dutiny ústnej. Liečba a prognóza nádorov v zubnom lekárstve.**

Kľúčové pojmy: **Onkológia, nádor, zhubný, nezhubný, pôvod nádoru, prognóza nádorov, chirurgická liečba, chemoterapia, rádioterapia**

Výkonový štandard:

- opísať nádorové ochorenie
- vysvetliť rozdiely zhubných a nezhubných nádorov
- opísať kostné nádory a nádory mäkkých častí tváre
- plánovať možnosti liečby nádorov
- posúdiť prognózu liečby nádorov

Obsahový štandard

Tematický celok: **Ochrana zdravia pri práci**

Témy: **Nebezpečenstvo nákazy infekčnou chorobou. Možnosti prevencie pred ochoreniami v zubnej ambulancii. Pracovný odev a obuv.**

Kľúčové pojmy: **kvapôčková infekcia, hepatitída, HIV, AIDS, syfilis, očkovanie**

Výkonový štandard:

- opísať ochorenia, ktoré ohrozujú zdravie pracovníkov zubnej ambulancie
- plánovať opatrenia na obmedzenie, znemožnenie možnosti nákazy
- uviesť výhody a nevýhody pracovných odevov a obuvi

Obsahový štandard

Tematický celok: **Implantológia**

Témy: **Charakteristika implantátov. Druhy implantátov. Indikácie a kontraindikácia implantátov. Zavedenie implantátov. Nástroje a materiály. Ústna hygiena implantátov.**

Kľúčové pojmy: **implantát, indikácia, kontraindikácia**

Výkonový štandard:

- charakterizovať implantáty
- popísať druhy a zloženie implantátov
- indikovať implantáty
- vysvetliť kontraindikáciu implantátov
- popísať spôsoby zavedenia implantátov
- vymenovať nástroje potrebné k implantácii
- charakterizovať materiály vhodné na implantáty
- poučiť pacienta o hygiene implantátov
- vysvetliť prínos implantológie v zubnom lekárstve

Obsahový štandard

Tematický celok: Endodoncia

Témy: Charakteristika pojmu endodoncia. Vývoj ochorení zubnej drene. Metódy endodontického ošetrovania. Možnosti plnenia koreňového kanálika.

Kľúčové pojmy: Endodoncia, ošetrovanie dreňovej dutiny a koreňového kanálika, jednorázová metóda, metóda niekoľkých sedení

Výkonový štandard:

- vysvetliť pojem endodoncie
- charakterizovať ochorenia zubov vyžadujúcich endodontickú liečbu
- popísať metódy endodontického ošetrovania
- opísať výhody a nevýhody jednotlivých metód
- zhodnotiť možnosti plnenia koreňového kanálika
- popísať ošetrovanie pulpitídy

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU
HYGIENA ÚSTNEJ DUTINY

Študijný odbor:	5358 M zubný asistent
Forma, spôsob a organizácia štúdia:	denné štúdium pre absolventov ZŠ

CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Predmet hygiena dutiny ústnej je teoreticko praktický predmet, ktorý umožňuje žiakom získať komplexné vedomosti o preventívnej činnosti v oblasti ústneho zdravia, profylaxie, motivácii a inštruktáži pacienta k správnej starostlivosti o dutinu ústnu a edukačnej činnosti. Žiaci si nadobudnuté teoretické vedomosti utvrdia v praktickej časti predmetu hygiena dutiny ústnej priamo v ambulancii. Oboznámia sa s prostredím zubnej praxe, naučia sa rozpoznávať vyšetrovacie nástroje potrebné k hygiene dutiny ústnej ako aj obsluhovať zubolekárске kreslo, základy dezinfekcie a sterilizácie. Žiaci sa navzájom na sebe učia rozpoznávať zubný mikrobiálny plak, vykonávať motivačné vyšetrovacie indexy ako aj správne motivovať pacienta k starostlivosti o jeho ústne zdravie a inštruovať ho k správnym technikám čistenia zubov. Počas praktickej výučby chodia žiaci aj do terénu a to konkrétne do materských škôl, základných škôl, detských domovov, ústavov sociálnej starostlivosti ako aj do domovoch dôchodcov, kde vykonávajú edukačnú činnosť v oblasti ústneho zdravia.

Vyučovacie metódy sú nastavené tak, aby aktivovali žiakov k samostatnej činnosti a tvorivosti hlavne pri návrhoch a realizovaní edukačných činností u rôznych vekových a sociálnych skupín. Ako metódy sa pri vyučovaní najčastejšie používajú hranie rolí, modelové situácie, na ktorých si žiaci môžu overiť svoje komunikačné schopnosti. Pomôcky k výučbe sa používajú motivačné atlasy, prezentácie v Power Pointe, modely, nástroje, zubné karty a iné pomôcky potrebné k nadobudnutiu manuálnych a komunikačných zručností.

CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Cieľom predmetu hygiena dutiny ústnej je upevniť u žiakov teoretické vedomosti, ktoré budú vedieť aplikovať do praxe pri motivácii a inštruktáži pacienta k správnej starostlivosti o ústne ako aj celkové zdravie. Aplikovať vedomosti o správnej výžive a fluoridácii v jednotlivých vekových obdobiach človeka ako aj aplikovať základné metódy a formy zdravotnej výchovy v oblasti zubnej starostlivosti.

ROZPIS UČIVA

3. ročník 3 (2), spolu 99 hodín z toho 66 hodín cvičení

4. ročník 2 (2), spolu 60 hodín z toho 60 hodín cvičení

Spolu za štúdium 159 hodín, z toho 126 hodín cvičení

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PRE 3. ROČNÍK

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Hygiena dutiny ústnej**

Témy: **Náplň a úloha hygieny dutiny ústnej. Preventívna a edukačná činnosť.
Vyšetrenie stavu dutiny ústnej.**

Kľúčové pojmy: **hygienu, prevencia, profylaxia , anamnéza**

Výkonový štandard:

- definovať „Dentálnu hygienu“ ako samostatný zdravotnícky odbor
- rozlíšiť pojmy profesionálna a individuálna hygiena ústnej dutiny
- špecifikovať preventívnu a edukačnú činnosť
- demonštrovať extraorálne a intraorálne vyšetrenie ústnej dutiny

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Individuálna hygiena dutiny ústnej**

Témy: **Zubné kefky. Pomôcky na čistenie medzizubných priestorov. Metódy čistenia zubov. Zubné pasty. Chemické prostriedky k ústnej hygiene. Fluoridové preparáty. Možnosti poškodenia tvrdých zubných tkanív a mäkkých tkanív pri nesprávne vykonávanej individuálnej hygiene.**

Kľúčové pojmy: **zubná kefka, medzizubná kefka, superfloss, zubná niť, sólo kefka, basová metóda, stillmanova metóda, chartersova metóda, fluorid**

Výkonový štandard:

- posúdiť správnosť zubnej kefky a priradiť správnu metódu čistenia zubov podľa aktuálneho stavu v dutine ústnej
- demonštrovať používanie pomôcok na čistenie medzizubných priestorov
- uviesť výhody a nevýhody používania chemických prostriedkov k hygiene dutiny ústnej
- zdôvodniť potrebu používania fluoridových preparátov

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Profesionálna hygiena ústnej dutiny**

Témy: **Komunikácia. Komunikácia s pacientom. Inštruktáž pacienta. Motivácia pacienta. Motivácia podľa veku pacienta. Inštrumentárium používané pri profesionálnej hygiene dutiny ústnej. Vyšetrenie plaku a zubného kameňa. Poškodenie zubov a parodontu pri nesprávne vykonávanej hygiene ústnej dutiny.**

Kľúčové pojmy: **komunikácia, motivačný atlas, zubný mikrobiálny plak, biofilm, parodont subgingiválny zubný kameň, supragingiválny zubný kameň, ultrazvuk, polishing, cleaning**

Výkonový štandard:

- zvoliť správny spôsob komunikácie s pacientom
- demonštrovať techniku čistenia zubov u každého pacienta individuálne podľa stavu dutiny ústnej
- vysvetliť pacientovi podľa výsledkov vyšetrenia a rtg jeho aktuálny stav dutiny ústnej a motivovať ho k spolupráci na zlepšenie jeho celkového zdravotného stavu

- preukázať znalosť a komunikačnú zručnosť pri motivácii pacientov podľa veku, ochorenia a intelektu
- preukázať manuálne zručnosti pri vyšetrowaní prítomnosti plaku, a zubného kameňa.
- opísať a priradiť vyšetrovacie nástroje pri ošetrovaní parodontu a vykonávaní profesionálnej hygieny dutiny ústnej
- vysvetliť možnosti poškodenia tvrdých zubných tkanív a mäkkých tkanív pri nesprávne zvolenej hygiene dutiny ústnej

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Hygienická fáza**

Témy: **Hygienická fáza. Plán návštev hygienickej fázy. Dokumentácia pri hygiene ústnej dutiny. Protokol výživy.**

Kľúčové pojmy: **hygienická fáza, demineralizácia skloviny, remineralizácia skloviny, reevaluácia, výživový protokol**

Výkonový štandard:

- navrhnuť intenzívny hygienický program podľa typu pacienta
- zostaviť a vyhodnotiť výživový protokol
- vykonať výživové poradenstvo
- naplánovať postupnosť ošetrovaní u pacienta

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Recall**

Témy: Recall. **Plán kontrol podľa typu a veku pacienta. Hygienický intenzívny program.**

Kľúčové pojmy: **recall, hygienický intenzívny program**

Výkonový štandard:

- navrhnuť časový plán ošetrovania u bežného pacienta
- navrhnuť časový plán ošetrovania u pacienta so zvýšenou kazivosťou zubov
- navrhnuť časový plán ošetrovania u pacientov s rizikom postihnutia parodontu
- navrhnuť časový plán ošetrovania u pacienta so zvýšenou kazivosťou a postihnutím parodontu

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Hygiena ústnej dutiny a fluoridácia podľa veku a stavu pacienta**

Témy: **Hygiena. Výživa u detí od 0 do 3 rokov. Hygiena u detí od 3 do 6 rokov. Hygiena u detí so zmiešaním chrupom. Hygiena u detí od 12 do 18 rokov.**

Kľúčové pojmy: **hygiena, fluoridácia, mliečny chrup, obdobie zmiešanej dentície, trvalý chrup**

Výkonový štandard:

- špecifikovať hygienu ústnej dutiny podľa veku dieťaťa
- odporučiť správnu výživu u dieťaťa od narodenia do 3 rokov
- inštruovať deti od 3 do 6 rokov k správnej technike čistenia
- overiť manuálnu zručnosť a vedomosť pri čistení zubov u detí od 6 do 12 rokov
- špecifikovať výživový protokol u detí od 12 do 18 rokov

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Metodika výučby u hendikepovaných pacientov.**

Témy: **Psychologický prístup k hendikepovaným pacientom. Komunikácia. Výučba prevencie ochorení ústnej dutiny v ústavoch sociálneho zariadenia**

Kľúčové pojmy: **hendikep, motorika, mentálna disfunkcia**

Výkonový štandard:

- navrhnúť metodicky prístup k výučbe prevencie ochorení ústnej dutiny u hendikepovaných pacientov
- zhotoviť metodické pomôcky k výučbe
- demonštrovať správnu techniku čistenia pomocou metodických pomôcok
- navrhnúť systém starostlivosti o ústnu dutinu pre osoby starajúce sa o hendikepovaného pacienta

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Metodika výučby u geriatrického pacienta**

Témy: **Psychologický prístup a komunikácia s geriatrickým pacientom. Prevencia onkologických ochorení. Starostlivosť o protetické náhrady. Motivácia a inštrukcia k ústnej hygiene.**

Kľúčové pojmy: **geriatria, protetická náhrada, onkologické ochorenie, halitosis, xerostómia**

Výkonový štandard:

- špecifikovať geriatrického pacienta
- určiť spôsob komunikácie s geriatrickým pacientom
- vysvetliť spôsob starostlivosti o zubnú náhradu
- vysvetliť spôsob starostlivosti o dutinu ústnu u geriatrického pacienta
- prezentovať prednášky v rámci prevencie onkologických ochorení v ústnej dutine
- preveriť manuálnu zručnosť v starostlivosti o hygienu dutiny ústnej

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PRE 4. ROČNÍK

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Výživa a fluoridácia u pacientov s infekčným ochorením**

Témy: **Infekčné ochorenia. Riziko nozokomiálnej nákazy. Managment zubnej ambulancie pri ošetrovaní infekčného pacienta. Sterilizácia a dezinfekcia po ošetrovaní infekčného pacienta**

Kľúčové pojmy: **infekcia, nozokomiálna nákaza, dezinfekcia, sterilizácia, managment, fluoridácia**

Výkonový štandard:

- naplánovať managment ambulancie pri ošetrovaní infekčného pacienta
- definovať výživu a fluoridáciu u pacienta s infekčným ochorením
- špecifikovať nozokomiálne nákazy
- definovať infekčné ochorenia a preventívne opatrenia
- zdôvodniť používanie jednorazových ochranných pomôcok pri ošetrovaní infekčného pacienta
- aplikovať a demonštrovať zásady sterilizácie a dezinfekcie po ošetrovaní infekčného pacienta

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Techniky starostlivosti o ústnu dutinu u ležiaceho pacienta**

Témy: **Techniky, prostriedky a pomôcky k starostlivosti o dutinu ústnu. Psychologický prístup a komunikácia s pacientom na lôžku.**

Kľúčové pojmy: **ošetrovateľské techniky, pacient na lôžku, psychologický prístup**

Výkonový štandard:

- charakterizovať techniky, prostriedky a pomôcky k starostlivosti o dutinu ústnu
- demonštrovať použitie techník, prostriedkov a pomôcok pri starostlivosti o dutinu ústnu
- spolupracovať s ošetrovateľským personálom pri starostlivosti o dutinu ústnu u ležiaceho pacienta
- navrhnuť plán starostlivosti o dutinu ústnu a časový harmonogram tejto starostlivosti

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Praktická prezentácia prevencie zubného kazu a čistenia zubov v materskej škole a detí od 6 do 12 rokov.**

Témy: **Učebné kroky k vyučovacej hodine. Šesť základných prvkov k zostaveniu vyučovacej hodiny. Psychologické aspekty potrebné k výučbe malých detí v predškolskom veku. Metódy výučby.**

Kľúčové pojmy: **metódy výučby psychologické aspekty, citové prežívanie, učebné ciele, metodické pomôcky, prevencia, výživa, anatómia, zubný kaz**

Výkonový štandard:

- zostaviť vyučovaciu hodinu v materskej škole podľa danej témy
- zostaviť vyučovaciu hodinu na základnej škole u detí od 6 do 12 rokov
- zhotoviť metodické pomôcky potrebné k výučbe
- aplikovať zvolenú metódu do výučby prevencie zubného kazu
- demonštrovať na modeli správnu techniku čistenia zubov a nácvik čistenia v ústach

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Praktická prezentácia v Power Pointe v prevencii ochorení ústnej dutiny u detí od 12 do 18 rokov.**

Témy: **Fajčenie. Drogy. Piercing. Demineralizácia skloviny.**

Kľúčové pojmy: **drogy, piercing, demineralizácia skloviny, remineralizácia skloviny, výživa**

Výkonový štandard:

- pripraviť prezentáciu v PowerPointe k danej téme
- prezentovať prezentáciu v PowerPointe k danej téme
- obhájiť zdravý životný štýl
- demonštrovať správnu techniku čistenia zubov

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU

ZÁKLADY ASISTENCIE V ZUBNEJ AMBULANCI

Študijný odbor:	5358 M zubný asistent
Forma, spôsob a organizácia štúdia:	denné štúdium pre absolventov ZŠ

CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Základy asistencie v zubnej ambulancii je predmet, ktorý dopĺňa učivo zubného lekárstva z praktickej časti. Podrobnejšie sa zaoberá materiálmi a nástrojmi, liečivami a dezinfekčnými látkami, ktoré sa používajú v zubnej ambulancii. Prepája teoretické vedomosti žiaka, ktoré získal z iných učebných predmetov s aplikáciou na použitie pre prax. Základ učiva tvoria tematické celky zo všeobecného zubného lekárstva, ako i zo špecializovaných odborov. Predmet poukazuje na vzájomné vzťahy a súvislosti medzi odbormi zubného lekárstva. Snaží sa o výchovu študenta na princípoch platných morálnych a etických noriem.

Predmet sa vyučuje formou teoretickej a praktickej prípravy. Praktická príprava sa uskutočňuje formou simulovanej zubnej praxe a teoretické poznatky sa získavajú v triede, na besedách a exkurziách.

CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Cieľom predmetu je rozvíjať získané vedomosti zo zubného lekárstva v simulovaných podmienkach školskej zubnej ambulancie a triedy. Využiť poznatky z teórie a preniesť ich do praxe. Formovať zdravotnícke vedomie tak, aby sa uplatnilo v konkrétnych situáciách vyplývajúcich z potrieb. Vedieť samostatne reagovať na úlohy kladené v praxi. Neustále sa zlepšovať v psychomotorických procesoch potrebných v praktickom vyučovaní. Nezabúdať pritom aj na citové formovanie študenta vychádzajúce z empatie a asertivity. Žiak, ktorý komplexne využíva teoretické vedomosti s praktickými zručnosťami, efektívne primerane reaguje na záťažové situácie, ktoré prináša práca v zdravotníckom zariadení.

ROZPIS UČIVA

1. ročník 1 hodina týždenne, spolu 33 hodín
2. ročník 8 (4), spolu 264 hodín, z toho 132 hodín cvičení
3. ročník 4 (3), spolu 132 hodín, z toho 99 hodín cvičení
4. ročník 1 (1), spolu 30 hodín, z toho 30 hodín cvičení

Spolu za štúdium 459 hodín, z toho 261

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PRE 1. ROČNÍK

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zubná ambulancia**

Témy: **Zariadenie interiéru zubnej ambulancie. Vybavenie zubnej ambulancie prístrojovou technikou. Nástroje zubnej ambulancie.**

Kľúčové pojmy: **zubná ambulancia, prístroje, nástroje**

Výkonový štandard:

- popísať interiér zubnej ambulancie
- opísať prístroje v zubnej ambulancii
- vysvetliť používanie prístrojov v zubnej ambulancii

-
- vymenovať nástroje a ich použitie
- demonštrovať používanie prístrojov

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Etické požiadavky na osobnosť a správanie zubného asistenta**

Témy: **Etické požiadavky na osobnosť zubného asistenta. Etické správanie zubného asistenta.**

Kľúčové pojmy: **etika, morálka, správanie, odborné predpoklady pre výkon povolania**

Výkonový štandard:

- definovať pojmy etika a morálka
- vymenovať základné etické princípy v správaní zubného asistenta
- určiť príklady neetického správania
- vysvetliť pojmy – odborné a osobnostné predpoklady zubného asistenta pre výkon povolania
- vysvetliť pojmy – fyzické a psychické predpoklady zubného asistenta pre výkon povolania

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Podmienky a prostriedky zubnej starostlivosti**

Témy: **Zubolekárske zariadenia – organizačná štruktúra. Pracovníci zubolekárskeho zariadenia a ich kompetencie. Príprava ambulancie na vyšetrenie a ošetrovanie. Edukácia pacienta.**

Kľúčové pojmy: **zubolekárske zariadenie, pracovníci v zubolekárskom zariadení, vyšetrenie, ošetrovanie**

Výkonový štandard:

- rozdeliť zubolekárske zariadenia podľa legislatívy
- vymenovať pracovníkov zubolekárskeho zariadenia
- popísať kompetencie pracovníka zubolekárskeho zariadenia
- opísať prípravu zubnej ambulancie na vyšetrenie pacienta
- vysvetliť činnosť zubného asistenta pri ošetrovaní pacienta
- zdôvodniť edukáciu pacienta

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Bezpečnosť a ochrana pri práci v zubnej ambulancii**

Témy: **Bezpečnostné predpisy. Preventívne opatrenia pre ochranu personálu. Preventívne opatrenia pre ochranu pacientov. Ochranné pomôcky. Povinné a odporúčané očkovanie. Školenie o bezpečnosti pri práci. Pracovný úraz.**

Kľúčové pojmy: **bezpečnostné predpisy, prevencia, ochrana, ochranné pomôcky, očkovanie, školenie, úraz**

Výkonový štandard:

- charakterizovať bezpečnostné predpisy
- definovať preventívne opatrenia pre ochranu personálu

- definovať preventívne opatrenia pre ochranu pacientov
- vymenovať ochranné pomôcky
- vysvetliť povinné o odporúčané očkovanie
- charakterizovať školenie o bezpečnosti pri práci
- definovať pracovný úraz
- demonštrovať primárne ošetrovanie ihneď po poranení
- opísať evidenciu pracovných úrazov

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Administratíva a manažment v zubnej ambulancii**

Témy: **Informačný systém v zubnej ambulancii. Ochrana osobných údajov. Písomná komunikácia s pacientom. Objednávanie pacientov. Recall systém. Dispenzarizácia pacienta. Objednávanie materiálu. Organizovanie práce.**

Kľúčové pojmy: **informačné zdroje, objednávanie, recall, dispenzarizácia**

Výkonový štandard:

- definovať kompetencie zubného asistenta vzhľadom na zber informácií o pacientovi
- charakterizovať význam získavania informácií o pacientovi
- určiť informačné zdroje o pacientovi
- vysvetliť ochranu osobných údajov
- popísať objednávací systém pacienta
- vysvetliť pojem recall systém a jeho ciele
- vysvetliť dispenzarizáciu pacientov
- demonštrovať objednávanie materiálu
- opísať organizáciu práce v zubnej ambulancii
- uviesť výhody a nevýhody písomného a elektronického spracovávania informácií v zubnej ambulancii

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PRE 2. ROČNÍK

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Hygienický program zubnej ambulancie**

Témy: **Zubná ambulancia ako infekčné prostredie. Prenos infekcie. Odpad v zubnej ambulancii. Poriadok v zubnej ambulancii. Hygienicko-epidemiologický režim zubnej ambulancie.**

Kľúčové pojmy: **infekcia, odpad, hygiena, epidemiológia, prevádzkový poriadok**

Výkonový štandard:

- definovať pojem infekcia a prenos infekcie
- špecifikovať predmety v zubnej ambulancii vo vzťahu k výške rizika infekcie
- kategorizovať odpad v zubnej ambulancii
- popísať triedenie, zhromažďovanie a odvoz odpadu
- poznať legislatívu prevádzkového poriadku
- charakterizovať hygienicko-epidemiologický režim zubnej ambulancie

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Starostlivosť o nástroje a pomôcky**

Témy: **Základné pojmy – asepsa, antisepta. Nozokomiálna nákaza. Dezinfekcia a príprava dezinfekčného roztoku. Sterilizácia a zásady manipulácie so sterilným materiálom. Predsterilizačná príprava nástrojov a pomôcok. Nástroje v zubnej ambulancii.**

Kľúčové pojmy: **asepsa, antisepta, dekontaminácia, dezinfekcia, sterilizácia, nozokomiálna nákaza, autokláv**

Výkonový štandard:

- vymenovať kompetencie zubného asistenta vzhľadom na starostlivosť o nástroje a pomôcky
- definovať pojmy asepsa, antisepta, dekontaminácia, dezinfekcia, sterilizácia
- definovať spôsoby dezinfekcie a materiály
- demonštrovať prípravu a riedenie dezinfekčného roztoku
- definovať spôsoby sterilizácie
- opísať presterilizačnú prípravu nástrojov a pomôcok
- pomenovať nástroje používané v zubnej ambulancii
- definovať pojem nozokomiálna nákaza
- argumentovať význam aseptickéj manipulácie so sterilným materiálom

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Konzervačné zubné liečivo**

Témy: **Ergonómia a efektívnosť práce v zubnej ambulancii. Unit a tray systém. Prístroje v zubnej ambulancii. Výplnkové hmoty – dočasné, podložkové, trvalé, koreňové.**

Kľúčové pojmy: **konzervačné zubné liečivo, ergonómia, unit, tray systém, výplnkové hmoty**

Výkonový štandard:

- definovať pojem ergonómia a efektívnosť práce
- vysvetliť ciele ergonómie a efektivity práce
- charakterizovať unit a prístroje v zubnej ambulancii
- opísať tray systém
- popísať polohy ošetrojúceho a polohy pacienta pri ošetrovaní
- opísať asistenciu pri kresle
- popísať štvorročnú prácu pri asistencii
- vysvetliť zóny aktivity
- kategorizovať výplnkové hmoty podľa použitia v zachovnom zubnom liečive

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zubná protetika**

Témy: **Pomôcky používané v zubnej protetike. Príprava odtlačkových lyžíc. Delenie odtlačkových lyžíc podľa použitia. Odtlačkové materiály. Zubná technika.**

Kľúčové pojmy: **zubná protetika, odtlačky, zubná technika**

Výkonový štandard:

- definovať ciele zubnej protetiky
- vymenovať pomôcky používané v zubnej protetike
- určiť protetické materiály – hlavné, pomocné
- opísať podrobne prípravu odtlačkových materiálov
- definovať odtlačkové lyžice, ich delenie a použitie
- opísať manipuláciu, označenie a transport odtlačkov
- opísať dezinfekciu a skladovanie odtlačkov
- charakterizovať spoluprácu so zubnou technikou
- popísať prístroje v zubnej technike
- charakterizovať druhy odtlačkových hmôt
- klasifikovať defekty chrupu a navrhnúť potrebnú protézu
- popísať druhy protéz

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Preventívna a profylaktická činnosť v zubnej ambulancii.**

Témy: **Pomôcky pre prevenciu, ich použitie a význam. Detekčné prostriedky.**

Motivácia.

Kľúčové pojmy: **prevencia, profylaxia, zubné kefky, pasty, nite, detekcia, motivácia**

Výkonový štandard:

- definovať pojmy prevencia a profylaxia
- rozdeliť zubné kefky podľa druhu
- určiť vlastnosti zubnej kefky a správne používanie zubnej kefky
- charakterizovať zloženie zubnej pasty
- určiť ostatné dentálne pomôcky a ich používanie
- vysvetliť detekciu plaku
- demonštrovať motiváciu pacienta

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Asistencia v zubnej ambulancii podľa druhu ochorenia**

Témy: **Pomôcky a nástroje na ošetrovanie kompozitným materiálom. Pomôcky a nástroje na endodontické ošetrovanie. Pomôcky a nástroje na ošetrovanie amalgámom. Pomôcky a nástroje na dočasnú výplň. Pomôcky a nástroje na odobratie odtlačkov. Pomôcky a nástroje na extrakciu podľa druhu. Pomôcky a nástroje na ošetrovanie pacienta s ochorením mäkkých tkanív.**

Kľúčové pojmy: **asistencia**

Výkonový štandard:

- opísať prípravu pacienta v zubnej ambulancii
- popísať prípravu pomôcok a nástrojov pri jednotlivých druhoch ochorenia
- opísať fázy ošetrovania
- charakterizovať prácu zubného asistenta pri ošetrovaní pacienta
- popísať starostlivosť o pacienta po ošetrovaní a poučenie pacienta

-
- zostaviť edukačný plán pri jednotlivých ochoreniach
- charakterizovať materiál potrebný na rôzne druhy ošetrovania chrupu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PRE 3. ROČNÍK

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Dentoalveolárna chirurgia**

Témy: **Náplň odboru dentoalveolárnej chirurgie. Nástroje a pomôcky používané v dentoalveolárnej chirurgii. Príprava sterilného stolíka. Anestetiká používané pri chirurgických výkonoch. Šicie materiály. Dezinfekcia a sterilizácia. Aseptická manipulácia s nástrojmi a pomôckami pri chirurgickom výkone. Prvá pomoc v zubnej ambulancii. Vybavenie skrinky prvej pomoci. Prvá pomoc pri kolapse.**

Kľúčové pojmy: **chirurgia, anestetiká, šicie materiály, prvá pomoc, kolaps**

Výkonový štandard:

- definovať odbor dentoalveolárnej chirurgie
- pripraviť nástroje a pomôcky pre chirurgický výkon
- opísať prípravu sterilného stolíka
- definovať pojmy dezinfekcia a sterilizácia
- popísať sterilizačný cyklus
- opísať aseptickú manipuláciu s nástrojmi a pomôckami
- špecifikovať a rozdeliť lokálne anestetiká
- špecifikovať a rozdeliť šicie materiály
- opísať prvú pomoc v zubnej ambulancii
- špecifikovať vybavenie skrinky prvej pomoci
- popísať prvú pomoc pri kolapse

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Rtg v zubnom lekárstve**

Témy: **Základný lekársky odbor radiológie. Ochrana pred rtg žiarením. Bezpečnostné predpisy pri rtg vyšetrení. Zobrazovacie metódy v zubnom lekárstve. Typy prístrojov. Postup pri snímkaní pacienta. Spracovanie snímok a chyby pri snímkaní. Výhody rtg v zubnom lekárstve. Archivácia.**

Kľúčové pojmy: **radiológia, žiarenie, snímka, popis snímky, bite-wing, cziezinského pravidlo, intraoral, extraoral, projekcia, archivácia**

Výkonový štandard:

- definovať základný lekársky odbor radiológie
- charakterizovať ochranu pred rtg žiarením
- určiť vlastnosti rtg žiarenia
- charakterizovať bezpečnostné predpisy pri rtg vyšetrení
- špecifikovať zobrazovacie metódy v zubnom lekárstve
- opísať typy prístrojov používaných v zubnom lekárstve
- popísať postup pri snímkaní

- opísať postup pri spracovaní snímok a vysvetliť chyby pri snímkovaní
- definovať výhody rtg v zubnom lekárstve
- vysvetliť archiváciu rtg snímok
- charakterizovať Cziesinského pravidlo správneho polohovania snímky

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Čeľustná ortopédia**

Témy: **Náplň odboru čeľustnej ortopédie. Základné obdobia vývinu chrupu. Klasifikácia anomálií. Odtlačky a materiály v čeľustnej ortopédii. Rozdelenie čeľustnoortopedických aparátov. Pomôcky a nástroje v čeľustnej ortopédii. Význam čeľustnoortopedickej terapie.**

Kľúčové pojmy: **čeľustná ortopédia, chrup, anomália, aparát, terapia, klasifikácia, fixný, snímateľný aparát**

Výkonový štandard:

- definovať odbor čeľustnej ortopédie a jej náplň
- určiť obdobia vývinu chrupu
- popísať anomálie vzťahu čeľustí a ich klasifikácia
- špecifikovať odtlačky a materiály v čeľustnej ortopédii
- vysvetliť význam aparátov v čeľustnej ortopédii a ich rozdelenie
- opísať snímateľný a fixný aparát
- popísať nástroje v čeľustnej ortopédii
- argumentovať význam čeľustnoortopedickej terapie
- dokumentovať výsledky liečby čeľustnoortopedickými aparátmi

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Liečivá**

Témy: **Liečivá a omamné látky. Formy a druhy liekov. Zásady aplikácie a uchovávanía liekov. Farmaká používané v zubnej ambulancii. Indikácia a kontraindikácia liečiv. Alergické reakcie.**

Kľúčové pojmy: **liek, recept, forma lieku, indikácia, kontraindikácia, alergická reakcia, liekopis**

Výkonový štandard:

- určiť kompetencie zubného asistenta vzhľadom na podávanie liečiv v zubnej ambulancii
- definovať liek, liečivo, liekopis, recept
- vymenovať formy liekov a aplikáciu liekov
- špecifikovať farmaká používané v zubnej ambulancii
- definovať pojmy indikácia a kontraindikácia
- opísať a zdôvodniť zásady podávania liekov
- definovať prejavy alergických reakcií na podávané lieky
- vymenovať lieky používané v zubnej ambulancii pri podaní prvej pomoci

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Asistencia v zubnej ambulancii podľa druhu ochorenia**

Témy: Pomôcky a príprava zákrokovne pred chirurgickým zákrokom. Pomôcky a príprava operačného tímu. Pomôcky a nástroje na chirurgickú extrakciu zuba. Pomôcky a nástroje na resekciu koreňového hrotu. Pomôcky a nástroje na chirurgickú extrakciu radix relictá. Pomôcky a príprava zákrokovne po chirurgických zákrokoch. Sterilizácia, expirácia, sterilizačná dokumentácia a sanitárny deň. Pomôcky a nástroje na ošetrovanie zubného kazu. Pomôcky a nástroje na ošetrovanie a zhotovenie výplne. Pomôcky a nástroje na priame a nepriame prekrytie zubnej drene. Rozdelenie výplnkových hmôt podľa indikácie frontálne a laterálne úseky.

Kľúčové pojmy: zákrokovňa, operačný tím, extrakcia, resekcia, radix relictá, sterilizácia, expirácia, sanitárny deň, výplň, zubný kaz, pulpa, frontálne, laterálne

Výkonový štandard:

- opísať prípravu zákrokovne pred operačným zákrokom
- popísať prípravu operačného tímu
- opísať prípravu pacienta
- špecifikovať pomôcky a nástroje pri jednotlivých druhoch ochorenia
- popísať fázy ošetrovania
- charakterizovať prácu zubného asistenta pri ošetrovaní pacienta
- opísať starostlivosť o pacienta po ošetrovaní a poučenie pacienta
- definovať sterilizáciu, expiráciu, sterilizačnú dokumentáciu
- opísať sanitárny deň
- určiť výplnkové hmoty a ich použitie

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PRE 4. ROČNÍK

Obsahový štandard:

Tematický celok: Asistencia v zubnej ambulancii podľa druhu ochorenia

Témy: Pomôcky a nástroje na ošetrovanie kompozitným materiálom. Pomôcky a nástroje na endodontické ošetrovanie. Pomôcky a nástroje na ošetrovanie amalgámom. Pomôcky a nástroje na dočasnú výplň. Pomôcky a nástroje na odobratie odtlačkov. Pomôcky a nástroje na extrakciu podľa druhu. Pomôcky a nástroje na ošetrovanie pacienta s úrazom zubov. Pomôcky a nástroje na ošetrovanie pacienta s ochorením mäkkých tkanív

Kľúčové pojmy: asistencia

Výkonový štandard:

- opísať prípravu pacienta v zubnej ambulancii
- popísať prípravu pomôcok a nástrojov pri jednotlivých druhoch ochorenia
- opísať fázy ošetrovania
- charakterizovať prácu zubného asistenta pri ošetrovaní pacienta
- popísať starostlivosť o pacienta po ošetrovaní a poučenie pacienta
- zostaviť edukačný plán pri jednotlivých ochoreniach
- charakterizovať materiál potrebný na rôzne druhy ošetrovania chrupu

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Aplikovaná asistencia v zubnej ambulancii podľa druhu ochorenia**

Témy: **Pomôcky a príprava zákrokovne pred chirurgickým zákrokom. Pomôcky a príprava operačného tímu. Pomôcky a nástroje na chirurgickú extrakciu zuba. Pomôcky a nástroje na resekciu koreňového hrotu. Pomôcky a nástroje na chirurgickú extrakciu radix relictá. Pomôcky a príprava zákrokovne po chirurgických zákrokoch. Sterilizácia, expirácia, sterilizačná dokumentácia a sanitárny deň. Pomôcky a nástroje na ošetrovanie zubného kazu. Pomôcky a nástroje na ošetrovanie a zhotovenie výplne. Pomôcky a nástroje na priame a nepriame prekrytie pulpu. Rozdelenie výplňových hmôt podľa indikácie frontálne a laterálne úseky.**

Kľúčové pojmy: **zákrokovňa, operačný tím, extrakcia, resekcia, radix relictá, sterilizácia, expirácia, sanitárny deň, výplň, zubný kaz, pulpa, frontálne, laterálne**

Výkonový štandard:

- opísať prípravu zákrokovne pred operačným zákrokom
- popísať prípravu operačného tímu
- opísať prípravu pacienta
- špecifikovať pomôcky a nástroje pri jednotlivých druhoch ochorenia
- popísať fázy ošetrovania
- charakterizovať prácu zubného asistenta pri ošetrovaní pacienta
- opísať starostlivosť o pacienta po ošetrovaní a poučenie pacienta
- definovať sterilizáciu, expiráciu, sterilizačnú dokumentáciu
- opísať sanitárny deň
- určiť výplňkové hmoty a ich použitie

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU
ADMINISTRATÍVA A ZDRAVOTNÍCKA DOKUMENTÁCIA

Študijný odbor:	5358 M zubný asistent
Forma, spôsob a organizácia štúdia:	denné štúdium pre absolventov ZŠ

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet administratíva a zdravotnícka dokumentácia na SZŠ v rámci štátneho vzdelávacieho programu, ako súčasť odbornej zložky vzdelávania poskytuje teoretické poznatky a praktické zručnosti v spracovávaní a vedení administratívy vo všeobecnej rovine, ako aj vo vedení dokumentácie v zdravotníctve.

Obsah predmetu zabezpečuje absolventovi študijného odboru získať kľúčové kompetencie, ktoré využije jednak v profesijnej rovine a tiež v osobnom živote.

Výrazne využíva medzipredmetové vzťahy – poznatky a zručnosti žiakov z informatiky, matematiky a slovenského jazyka. Elektronizácia administratívy značne uľahčuje manipuláciu s ňou, ale len v prípade zručností v práci s informačno-komunikačnými technológiami. Zároveň je nutné aktívne vyhľadávať platnú legislatívu pre vedenie a archivovanie dokumentácie.

CIELE PREDMETU

Cieľom výučby predmetu administratíva a zdravotnícka dokumentácia je absolvent, ktorý vie preukázať schopnosti využívať prstovú hmatovú metódu v písomnom styku, vie aplikovať vedomosti a zručnosti z informatiky v administratívnych prácach a vo vedení zdravotnej dokumentácie, vie pripraviť podklady pre archiváciu, vykonať inventarizáciu majetku a zdokumentovať ju, vie využiť vedomosti a zručnosti získané vo výučbe predmetu v osobnom živote aj pracovnom prostredí.

ROZPIS UČIVA

2. ročník 1 h týždenne, spolu 33 hodín

3. ročník 2(1) h týždenne, spolu 66 hodín, z toho 33 hodín cvičení

Spolu za štúdium 99 hodín, z toho 33 hodín cvičení

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PRE 2. ROČNÍK

Obsahový štandard

Tematický celok: **Organizácia písomného styku**

Témy: **Spisová služba, spisový poriadok. Význam a rozdelenie písomností. Smernice a príkazy. Obežníky, interné oznámenia. Pozvánky. Zápisnice, prezenčné listiny. Styk s ostatnými pracoviskami.**

Kľúčové pojmy: **spisová služba, spisový poriadok, smernica, príkaz, obežník, interné oznámenie, pozvánka, zápisnica, prezenčná listina**

Výkonový štandard:

- definovať jednotlivé časti spisovej služby
- popísať styk s ostatnými pracoviskami v organizácií
- prakticky vyhotoviť jednotlivé vnútropodnikové písomností

Obsahový štandard

Tematický celok: **Rozdelenie písomností**

Témy: **Platobný styk. Telekomunikácia v administratíve a dokumentácii. Písomnosti v oblasti nákupu a iných služieb. Zabezpečovanie špeciálneho zdravotníckeho materiálu a pomôcok.**

Kľúčové pojmy: **platobný styk, hotovostný styk, príjmový a výdavkový pokladničný doklad, pokladničná kniha, bezhotovostný platobný styk, úhrada a inkaso, príkaz na úhradu, hromadný príkaz na úhradu, trvalý príkaz na úhradu, šek, kombinovaný platobný styk, platobná karta, nové formy bankovníctva – Internetbanking, dopyt, ponuka, objednávka, dodací list, faktúra, reklamácia, upomienka.**

Výkonový štandard:

- definovať platobný styk a jeho druhy
- prakticky vyhotoviť príjmový a výdavkový pokladničný doklad, príkaz na úhradu, hromadný príkaz na úhradu, poštové šeky
- definovať úhradu a inkaso
- oboznámiť sa s novými formami bankovníctva – Internetbanking
- vysvetliť pojmy dopyt, ponuka, objednávka, dodací list, faktúra, reklamácia, upomienka
- poznať význam týchto písomností a ich uplatnenie v praxi

Obsahový štandard

Tematický celok: **Úradné písomnosti**

Témy: **Úprava úradného a obchodného listu formátu A4. Žiadosti občanov a firiem. Životopis. Žiadosť o zamestnanie. Sťažnosti občanov a firiem, pripomienky. Písomnosti medzi podnikmi, firmami a organizáciami štátnej správy.**

Kľúčové pojmy: **STN 016910, žiadosť, životopis, sťažnosť**

Výkonový štandard:

- ovládať formálnu úpravu obchodného listu formátu A4
- ovládať formálnu úpravu žiadostí a sťažností
- ovládať formálnu úpravu štruktúrovaného životopisu
- prakticky vyhotoviť žiadosť o zamestnanie a životopis
- prakticky vyhotoviť žiadosť a sťažnosť občana

Obsahový štandard

Tematický celok: **Zamestnanecké písomnosti**

Témy: **Písomnosti súvisiace s nástupom do zamestnania. Písomnosti súvisiace s evidenciou pracovného času. Písomnosti súvisiace s pracovnými cestami. Písomnosti pri ukončení pracovného pomeru.**

Kľúčové pojmy: **Žiadosť, životopis, osobný dotazník, pracovná zmluva, dohoda o vykonaní práce, žiadosť o zmenu pracovného miesta alebo pracovného času, kniha príchodov a odchodov, evidencia dochádzky, žiadanka o dovolenku, doklady o neprítomnosti**

v práci vydané inými inštitúciami, cestovný príkaz, správa z pracovnej cesty, žiadosť o rozviazanie pracovného pomeru, potvrdenie o dĺžke zamestnania, žiadosť o dôchodok

Výkonový štandard:

- vysvetliť účel jednotlivých zamestnaneckých písomností
- vyhotoviť jednotlivé zamestnanecké písomnosti

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ochrana osobných údajov v zdravotníckom zariadení**

Témy: **Oboznámenie a manipulácia s osobnými údajmi. Získavanie osobných údajov. Ochrana osobných údajov. Poučenie o povinnosti mlčanlivosti. Súhlas dotknutej osoby na získavanie osobných údajov. Likvidácia osobných údajov.**

Kľúčové pojmy: **osobné údaje, ochrana, povinnosť mlčanlivosti, súhlas, likvidácia**

Výkonový štandard:

- poznať potrebnú dokumentáciu týkajúcu sa osobných údajov
- popísať manipuláciu s dokumentáciou obsahujúcou osobné údaje
- vysvetliť získavanie osobných údajov a ich ochranu
- poznať poučenie o povinnosti mlčanlivosti
- definovať pojem súhlas dotknutej osoby
- vysvetliť likvidáciu osobných údajov

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PRE 3. ROČNÍK

Obsahový štandard

Tematický celok: **Administratíva a dokumentácia v zubnej ambulancii**

Témy: **Príprava žiadaniek a sprievodných listov na vyšetrenia. Prvotné doklady ošetrovaných pacientov. Administratíva a dokumentácia v starostlivosti o inventár na pracovisku. Zhromažďovanie a triedenie lekárskeho nálezu, indexovanie záznamov a ďalších podkladov pre liečebnú činnosť. Administratíva a dokumentácia údajov pre zdravotné poisťovne.**

Kľúčové pojmy: **žiadanky, inventár, dotazníky, rtg snímky, indexy, údaje pre poisťovňu**

Výkonový štandard:

- vyhotoviť žiadanky do zubnej techniky, na rtg vyšetrenie
- vypísať zubnú kartu
- vysvetliť význam vedenia dokumentácie v zubnej ambulancii

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Informačná sústava na pracovisku zubného lekára**

Témy: **Účtovná evidencia a dokumentácia na pracovisku. Spracovávanie podkladov pre účtovnú evidenciu. Spracovanie účtovných zápisov**

a účtovných kníh. Základné štatistické údaje., terminológia. Štatistické spracovanie údajov na pracovisku. Hospodárenie s majetkom. Vykonávanie inventarizácie na pracovisku.

Kľúčové pojmy: účtovné doklady, účtovné operácie, účtovné knihy, štatistický súbor, štatistická jednotka, aritmetický priemer, medián, modus, tabuľka, graf, inventarizácia

Výkonový štandard:

- poznať cenový rozsah materiálov a nástrojov v ambulancii
- vysvetliť potrebnú dokumentáciu pri účtovaní zubnej protézy
- vysvetliť význam štatistiky a poznať jej uplatnenie v zdravotníctve
- preukázať základnú terminológiu, ktorá sa používa pri spracovávaní štatistických údajov
- popísať praktické metódy štatistického zisťovania
- uplatniť štatistické metódy v praxi
- vyjadriť výsledky štatistického zisťovania v tabuľkách a grafoch
- vysvetliť význam evidencie inventára v zubnej ambulancii
- definovať pojem hmotná zodpovednosť
- poznať príčiny vyradenia majetku z evidencie

Obsahový štandard

Tematický celok: **Archivácia a skartácia**

Témy: **Vyradňovanie písomností, skartácia. Možnosti vypožičiavania a nazerania do zdravotnej dokumentácie.**

Kľúčové pojmy: indexovanie zubných kariet, skartácia, skartačné znaky vyradňovacie konanie

Výkonový štandard

- poznať zmysel archivácie chorobopisov
- oboznámiť sa legislatívou, ktorá hovorí o archivácii zdravotnej dokumentácie
- definovať pojem skartácia, poznať význam skartácie
- oboznámiť sa so skartačnými znakmi

Obsahový štandard

Tematický celok: **Zdravotnícka dokumentácia v špecializovanej ambulancii zubného lekára**

Témy: **Zdravotnícka dokumentácia v špecializovanej ambulancii zubného lekára. Oboznámenie sa so znakmi zubov. Zaznamenávanie zubného statusu do karty. Zaznamenávanie anamnestických údajov do karty. Zaznamenávanie indexov do zdravotnej dokumentácie. Medzinárodná klasifikácia chorôb. Katalóg zdravotných výkonov - kódy výkonov pre zubné lekárstvo.**

Kľúčové pojmy: Znak zubov, anamnéza, indexy, IK, KPE, BoP, PBI, CPITN, kódy diagnóz, kódy výkonov

Výkonový štandard:

- poznať zdravotnú dokumentáciu v ambulancii zubného lekára

- zaznamenať do zubného statusu znaky
- zapísať anamnestické údaje do zdravotnej dokumentácie
- zaznamenať a vyhodnotiť indexy v zdravotnej dokumentácii

-
- ovládať kódy diagnóz pre zubné lekárstvo
- popísať kódy jednotlivých výkonov v zubnom lekárstve

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Komunikácia medzi zdravotníckym zariadením a zdravotnými poisťovňami**

Témy: **Zhromažďovanie údajov pre zdravotné poisťovne. Príprava jednotlivých dávok poskytnutej zdravotnej starostlivosti, zdravotnej poisťovni. Spracovanie údajov pre zdravotnú poisťovňu. Administratíva a evidencia faktúr, dobropisov a ťarchopisov. Zhromažďovanie a odosielanie potvrdení o vykonaní preventívnej prehliadky do poisťovne. Štatistické spracovanie údajov zdravotnej starostlivosti.**

Kľúčové pojmy: **zdravotná poisťovňa, preventívna prehliadky, dávky, faktúra, dobropis, ťarchopis, štatistika**

Výkonový štandard:

- popísať konkrétne písomnosti potrebné pre zdravotné poisťovne
- vysvetliť čo obsahujú jednotlivé dávky poskytnutej zdravotnej starostlivosti
- vytvoriť dávky a sprievodné listy pre potreby zdravotnej poisťovne
- vystaviť evidovať potvrdenia o vykonaní preventívnej prehliadky
- vyhodnotiť mesačnú štatistiku poskytnutej zdravotnej starostlivosti

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Administratíva so zdravotníckou dokumentáciou**

Témy: **Oboznámenie sa s registratúrnym poriadkom. Základné pojmy. Evidencia a triedenie prijatej pošty. Evidencia odoslanej pošty. Vyradňovanie zdravotnej dokumentácie. Archivácia zdravotnej dokumentácie.**

Kľúčové pojmy: **registratúrny poriadok, prijatá, odoslaná pošta, zdravotná dokumentácia, evidencia, vyradňovanie**

Výkonový štandard:

- ovládať základné pojmy
- vedieť evidovať prijatú a odoslanú poštu
- ovládať prakticky zoraďovanie a vyradňovanie zdravotnej dokumentácie
- vedieť uplatniť požiadavky archivácie v praxi

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Administratíva a dokumentácia majetku v zdravotníckom zariadení**

Témy: **Inventarizácia. Hmotný investičný majetok, požiadavky na zaobchádzanie s majetkom. Vedenie inventarizačnej knihy. Evidencia hmotného majetku. Spracovanie údajov pre účtovnú evidenciu. Administrácia účtovných zápisov a kníh. Vedenie pokladničnej knihy. Evidencia hotovosti.**

Kľúčové pojmy: **inventár, investičný majetok, evidencia, účtovná uzávierka, pokladničná kniha, hotovosť**

Výkonový štandard:

- vysvetliť pojem inventarizácia
- popísať hmotný investičný majetok
- viesť inventarizačnú knihu
- vyhotovovať údaje pre účtovnú evidenciu
- zaznamenávať zápisy do kníh
- evidovať hotovosť

Obsahový štandard

Tematický celok: **Elektronická zdravotnícka dokumentácia**

Témy: **Elektronická zdravotná dokumentácia, zadávanie údajov do programu. Vystavovanie žiadaniek, lekárskeho správ v programe. Zaznamenanie znakov zubov v programe. Zadávanie kódov jednotlivých výkonov do programu. Vystavovanie účtov v programe. Elektronická administratíva pre poisťovne.**

Kľúčové pojmy: **elektronická karta, elektronické znaky zubov, znaky pre indexy, kódy pre diagnózy v PC, kódy pre výkony v PC, elektronické účty.**

Výkonový štandard:

- založiť zdravotnú dokumentáciu a indexy v PC
- zaznamenať zubný status znakov do PC
- vypísať žiadanky, správy, dohody v PC
- poznať kódy diagnóz a výkonov
- viesť kartotéku pacientov v PC
- spracovávať údaje pre zdravotnú poisťovňu

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU
ASISTENCIA V ZUBNEJ AMBULANCI

Študijný odbor:	5358 M zubný asistent
Forma, spôsob a organizácia štúdia:	denné štúdium pre absolventov ZŠ

CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Predmet asistencia v zubnej ambulancii v rámci štúdia odboru zubný asistent je profilujúci predmet, ktorého obsah má naučiť žiakov prakticky aplikovať teoretické a praktické poznatky, ktoré žiaci získajú v odborných a všeobecno-vzdelávacích predmetoch. Integruje vedomosti, zručnosti, postoje a návyky do konkrétnych činností v zubnej ambulancii

CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Cieľom predmetu je nácvik činností a asistencie v zubnej ambulancii. Ťažiskom výučby je nácvik základných asistentských činností v jednotlivých odboroch zubného lekárstva. Žiaci absolvovaním odbornej praxe dokážu zdôvodniť postupy a výkony, pochopia prevenciu, spoluprácu s lekárom a dentálnou hygieničkou, starostlivosť o inštrumentárium a vedenie dokumentácie.

Cieľom predmetu v 4. ročníku je upevňovať a ďalej rozvíjať nadobudnuté vedomosti a zručnosti. Ciele predmetu sa rozširujú o prácu s informačným systémom, štatistické spracovanie údajov pre poisťovne, vypracovania a spracovanie objednávok, rôznych dokladov, hlásení a inventarizácia. Žiaci sa podieľajú na príprave dentálnych materiálov, pomôcok, liekov a spotrebného materiálu. Žiaci sa v rámci odbornej praxe oboznámia so servisom a opravami zdravotníckej techniky na pracovisku.

ROZPIS UČIVA

3. ročník – 7(7) hodín týždenne, spolu 231 hodín, z toho 231 hodín cvičení

4. ročník – 15(15) hodín týždenne, spolu 450 hodín, z toho 450 hodín cvičení

Spolu za štúdium 681 hodín, z toho 681 hodín cvičení.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PRE 3. ROČNÍK

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Asistencia v zubnej ambulancii**

Témy: **Príprava ambulancie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti. Starostlivosť o pomôcky a prostredie. Dezinfekcia a manuálna očista nástrojov. Starostlivosť o inštrumentárium a prístroje. Ergonómia práce a prostredia. Práca s pacientom a v zdravotníckom tíme. Spolupráca so zubnou technikou, miešanie materiálov. Základy hygieny ústnej dutiny v oblasti edukácie pacientov. Ukončenie a uloženie ambulancie po skončení výkonov.**

Výkonový štandard:

- demonštrovať prípravu ambulancie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti
- ukázať starostlivosť o pomôcky a inštrumenty
- predviesť dezinfekciu a manuálnu očistu nástrojov
- dodržiavať ergonómiu práce a prostredia
- demonštrovať prípravu pacienta
- dodržiavať zásady správnej asistencie pri preventívnych, diagnostických a terapeutických výkonoch

- demonštrovať edukáciu v oblasti hygieny ústnej dutiny
- vykonávať miešanie materiálov
- preukázať schopnosť komunikovať s pacientom a pracovať v zdravotníckom tíme
- demonštrovať ukončenie a uloženie ambulancie po skončení zdravotnej starostlivosti

Súvislá odborná prax

3. ročník, súvislo 4 týždne, 7 hodín denne, spolu 140 hodín

Súvislá odborná prax je súčasťou odbornej klinickej praxe vytvára podmienky a priestor pre samostatnú prácu žiakov v zubnej ambulancii.

Cieľom odbornej praxe je prehĺbenie a upevnenie odborných vedomostí, zručností, nácviku základných asistentských a administratívnych činností, ako predpoklad do ďalšieho štúdia vo 4. ročníku.

Odborná prax je organizovaná v súlade so smernicami pre praktické vyučovanie na stredných školách. Vzťahy medzi školou a organizáciou, v ktorej sa prax uskutočňuje, zabezpečuje rámcová zmluva. Súčasťou tejto zmluvy musí byť druh pracovnej činnosti, ktorú budú žiaci vykonávať, miesto, časový rozvrh práce, pracovné, hygienické podmienky, ako aj opatrenia zamerané na bezpečnosť a ochranu zdravia počas odbornej praxe.

Prvý deň pri nástupe na odbornú prax musí byť žiak poučený o prevádzkovom poriadku pracoviska o bezpečnosti a o ochrane zdravia pri práci, protipožiarnych predpisoch a o starostlivosti o životné prostredie. Pred začatím odbornej praxe učiteľ vysvetlí žiakom cieľ odbornej praxe, jej obsah, organizačné predpisy, vedenie záznamov o praxi.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PRE 4. ROČNÍK

Obsahový štandard

Tematický celok: Asistencia v zubnej ambulancii

Témy: Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci. Príprava ambulancie na pracovnú činnosť. Komunikácia a edukácia pacienta v oblasti orálneho zdravia. Ergonómia práce, prostredia, polohy pacienta podľa typu ošetrenia. Asistencia zubnému lekárovi pri preventívnych, diagnostických a terapeutických výkonoch. Spolupráca s dentálnou hygieničkou pri ošetrovaní pacienta. Starostlivosť o pomôcky a inštrumentárium vrátane dezinfekcie a sterilizácie. Vedenie a spracovanie dokumentácie. Vypracovanie a odosielanie hlásení a výkazov, objednávok a iných dokladov. Štatistické spracovanie údajov pre poisťovne. Spolupráca so zubnou technikou. Zabezpečenie zdravotníckeho materiálu, pomôcok, liekov. Zabezpečenie servisu a opráv zdravotníckej techniky na pracovisku. Aktívna realizácia preventívnych programov. Ukončenie práce v ambulancii.

Výkonový štandard:

- reprodukovať bezpečnosť a ochranu pri práci v zubnej ambulancii
- demonštrovať prípravu ambulancie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti
- aplikovať znalosti v oblasti komunikácie a edukácie na pacienta v oblasti orálneho zdravia, použiť dostupné materiály na praktickú ukážku (kalendár, rtg snímok).
- dodržiavať ergonómiu práce a prostredia
- demonštrovať polohy pacienta podľa typu ošetrenia
- aplikovať správne asistovanie zubnému lekárovi pri preventívnych, diagnostických a terapeutických výkonoch
- poznať prácu dentálnej hygieničky a aktívne sa zapájať pri motivácii a inštrukčnej pomoci pacienta
- preukázať znalosti v oblasti starostlivosti o pomôcky a inštrumentárium
- demonštrovať dezinfekciu a sterilizáciu
- demonštrovať vedenia a spracovanie dokumentácie, vypracovanie a odosielanie hlásení a výkazov, objednávok a iných dokladov
- napísať správu pre poisťovne ohľadom štatistických údajov
- organizovať spoluprácu so zubnou technikou
- demonštrovať miešanie dentálnych materiálov a ich ďalšie spracovanie
- usporiadať a zabezpečiť zdravotnícky materiál, lieky, servis a opravu zdravotníckej techniky na pracovisku
- preukázať vedomosti v oblasti preventívnych programov a aktívne sa na nich podieľať
- demonštrovať ukončenie a uloženie ambulancie po skončení ambulovania

9. PRÍLOHOVÁ ČASŤ

Príloha 1

VYMEDZENIE POJMOV V ŠTÁTNYM VZDELÁVACOM PROGRAME

Štátny vzdelávací program používa pojmy, ktoré musí akceptovať aj školský vzdelávací program:

Vzdelávací program - Kurikulum (angl. curriculum) – znamená komplexný program riešenia všeobecných a špecifických cieľov, obsahu, metód a foriem vzdelávacieho procesu, stratégií a metód hodnotenia, organizácie a riadenia vzdelávania. Vývoj vzdelávacích programov je otvoreným procesom plánovania, realizácie a hodnotenia inštitucionálneho vzdelávania a vyžaduje si rozhodovanie a praktické riešenia na úrovni štátu, školy a triedy.

Kurikulárny dokument vymedzuje vzdelávací program. Štátny vzdelávací program (v krajinách Európskej únie „National Curriculum“ – Národné kurikulum) je štátom garantovaný rámec, ktorý určuje ciele, obsah vzdelávania, vzdelávacie výstupy a smernice na realizáciu školských kurikul v oblasti formálneho (počiatočného) vzdelávania.

Cieľ vzdelávania v ŠVP vyjadruje normy a požiadavky na celkový vzdelanostný a osobnostný rozvoj žiaka, vymedzuje zámery výchovno-vzdelávacieho procesu a jeho vzdelávacie výstupy, je zameraný na komplexný rozvoj osobnosti žiaka. Sú to navrhované a plánované výsledky vzdelávania a učenia sa. Interpretujeme ich z hľadiska:

- obsahového (spoločenská zameranosť vzdelávania),
- vyučovacieho procesu (vyučovanie predmetov),
- učenia sa žiakov,
- výsledkov vyučovania (skúšanie).

Ciele vyučovacieho procesu musia spĺňať požiadavky na konzistentnosť, primeranosť, jednoznačnosť a kontrolovateľnosť žiackych výkonov s rešpektovaním taxonómie cieľov (úroveň osvojenia učiva).

Ciele vyučovacieho procesu sú usporiadané podľa hierarchie nasledovne:

- všeobecné ciele (celospoločenské) sú najabstraktnejšie a vyjadrujú výchovné (afektívne, postojoyé, hodnotové) ciele napr. formovať mravné vedomie, rozvíjať tvorivé myslenie, schopnosť riešiť problémy, schopnosť komunikovať, orientovať sa v informáciách, prevziať zodpovednosť a podobne. Informujú širokú verejnosť o vyučovacom procese školy a zároveň umožňujú, aby spoločnosť mohla klásť požiadavky na školu,
- inštitucionálne ciele (ciele školy, skupiny, jednotlivca) reprezentujú požiadavky školy na učebné/študijné odbory napr. profil absolventa, ciele vyučovacích predmetov a ich tematických celkov, výchovné ciele, všetko, čo by mal absolvent vedieť po ukončení vzdelávacieho programu napr. vytvárať kladný vzťah k prírode, prejavovať úctu k rodičom, rozvíjať manuálne a technické zručnosti ap.,

- špecifické ciele (konkrétne) predstavujú ciele vyučovacích hodín vyjadrené výkonmi žiakov v rámci tematických celkov. Sú to ciele:
- **vzdelávacie ciele:** zamerané na všestranný rozvoj osobnosti ako predpokladu sebavýchovy a sebavzdelávania. Zabezpečujú rozvoj záujmov a potrieb žiaka, jeho pamäti, reproduktívneho a tvorivého myslenia. Vzdelávacie ciele sú zamerané hlavne na:
  - kognitívne (poznávacie) procesy, ktoré zahŕňajú oblasť vedomostí, intelektuálnych zručností, poznávacích schopností (pamäť, myslenie, tvorivosť). Patrí sem porozumenie, aplikácia, analýza, syntéza a kritické hodnotenie,
  - psychomotorické (pohybové, zručnosti) procesy, ktorými sa osvojujú zručnosti (reč, písanie, manipulácia) a návyky. Patrí sem imitácia, koordinácia, automatizácia, ap.,
  - výchovné ciele: zamerané na formovanie vzťahu žiakov k svetu, aby stanovené hodnoty prijímali, reagovali na ne, akceptovali ich, integrovali a zvnútorňovali sa s nimi. Vzťahujú sa na afektívne procesy vymedzujúce oblasť pocitov, postojov, hodnotovej orientácie a sociálno-komunikatívnych zručností. Patrí sem vnímavosť reagovania, oceňovanie hodnôt, charakter, ap.

Cieľ vzdelávania je východiskom a podmienkou pre formulovanie obsahu, zabezpečenie procesu vzdelávania a hodnotenia výsledkov vzdelávacieho procesu.

Štandard je stupeň dokonalosti požadovaný pre určitý účel alebo akceptovaný model (vzor, norma, miera), s ktorým sú reálne objekty a procesy rovnakého druhu porovnávané alebo merané. Je to požadovaná a záväzná charakteristika kvantitatívnych alebo kvalitatívnych vlastností určitého objektu alebo javu. Je to miera (hranica), kedy je ešte možné výkon považovať za akceptovateľný.

Vzdelávacie výstupy sú stanovenia o tom, čo žiak vie, chápe a je schopný urobiť, aby ukončil proces učenia/vzdelávania. Ide o štruktúrovaný popis vedomostí, zručností a kompetencií (odborné, všeobecné) nevyhnutných pre výkon určitej pracovnej úlohy, činnosti alebo súboru činností v danom povolání alebo skupine príbuzných povolaní. Vzdelávacie výstupy v oblasti OVP týkajúce sa získania, potvrdenia a uznania konkrétnej kvalifikácie (úplnej, čiastočnej) stanovené v profile absolventa voláme kvalifikačný štandard. Každý vzdelávacie výstup je vo svojej podstate výkonový štandard.

Hodnotiaci štandard definuje súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overenie dosiahnutých vzdelávacích výstupov. Vychádza z kvalifikačného - výkonového štandardu. Proces hodnotenia vytvára evidenciu o výkone žiaka. Hodnotiaci štandard zahŕňa:

- kritériá hodnotenia pre každú všeobecnú a odbornú spôsobilosť. Určujú, ako stanoviť dôkaz o tom, že výkon žiaka bol preukázaný. Pokiaľ kompetencie stanovujú, čo má žiak vedieť a urobiť v rámci danej pracovnej činnosti, kritériá určujú, podľa čoho to poznáme a či sú tieto kompetencie osvojené. Kritériá musia byť konkrétne, jasné a zodpovedajúce danej kompetencii,
- prostriedky a postupy hodnotenia vymedzujú cesty a spôsoby overovania kompetencií,

- organizačné a metodické pokyny pre maturitné skúšky predstavujú súbor pravidiel a predpisov v rámci všeobecne záväzných právnych predpisov.

Vzdelávací štandard obsahuje súbor požiadaviek na osvojenie si vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré majú žiaci dosiahnuť a vykonať, aby mohli pokračovať vo vzdelávaní v nadväzujúcej časti vzdelávacieho programu alebo aby im mohol byť priznaný stupeň vzdelania. Je súborom výkonových a obsahových štandardov v danom predmete, v danom tematickom celku alebo téme učiva.

Výkonový štandard je základné kritérium úrovne zvládnutia vedomostí, zručností a kompetencií. Vymedzuje kritériá úrovne zvládnutia obsahových štandardov. Sú to významné vedomosti, zručnosti a kompetencie, ktoré má žiak podľa očakávania preukázať po ukončení vzdelávania. Musí odpovedať na otázku „Čo potrebuje žiak vedieť (kognitívna oblasť), čomu musí porozumieť (kognitívna a afektívna oblasť), čo má urobiť (afektívna a psychomotorická oblasť)“, aby splnil úlohu a preukázal svoj výkon. Je zároveň vstupným (cieľová požiadavka) a výstupným (vzdelávací výstup) štandardom. Výkonový štandard identifikuje merateľnosť vyučovacieho procesu. Popisuje produkt výučby, nie jej proces. Dôkazom dosiahnutia výkonového štandardu – vzdelávacieho výstupu je objektívne, validné a reliabilné priebežné (vyučovacia hodina) a sumatívne hodnotenie (záverečná, maturitná alebo absolventská skúška) na základe spoľahlivých kritérií, prostriedkov a postupov sumatívneho hodnotenia, ktorým sa overí dosiahnutie výkonovej normy. Na vyučovacej hodine sa stanovujú vzdelávacie výstupy v podobe špecifických cieľov (výkonové štandardy) a po ukončení vzdelávacieho procesu sa stanovujú vzdelávacie výstupy v podobe maturitných tém, zadaní alebo úloh (výkonový štandard) odvodené z profilu absolventa. Z toho dôvodu je kompetenčný profil absolventa zásadným prvkom ŠVP a ŠkVP.

Obsahový štandard vymedzuje základné učivo. Určuje rozsah požadovaných vedomostí, zručností a kompetencií. Vymedzuje požiadavky a podmienky, ktoré určujú obsah vzdelávania (čo sa majú a ako sa majú žiaci naučiť a učiť) a zručnosti (čo majú žiaci urobiť a ako to majú urobiť), aby úspešne zvládli vzdelávací výstup (preukázali výkon) a vzdelávací program. Obsahový štandard sa formuluje na základe výkonového štandardu. V ŠVP sú popísané vo vzdelávacích oblastiach.

Kompetencia je preukázaná schopnosť využívať vedomosti, zručnosti, postoje, hodnotovú orientáciu, osobné, sociálne a/alebo metodologické schopnosti na predvedenie a vykonávanie funkcií podľa daných štandardov v práci, pri štúdiu, v osobnom a odbornom rozvoji jedinca a pri jeho aktívnom zapojení sa do spoločnosti, v budúcom uplatnení sa v pracovnom a mimopracovnom živote a pre jeho ďalšie vzdelávanie. V ŠVP a ŠkVP budú stanovené tieto kategórie kompetencií:

Kľúčové kompetencie chápeme ako významnú a dôležitú kategóriu všeobecne integrujúcich, použiteľných a prenosných súborov vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje k svojmu osobnému naplneniu a rozvoju, aktívnemu občianstvu, sociálnemu začleneniu, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách na takej úrovni, aby si ich mohol ďalej rozvíjať, zachovávať a aktualizovať v rámci celoživotného vzdelávania. Vychádzajú zo Spoločného Európskeho referenčného rámca kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie. □ Všeobecné kompetencie sú základné kognitívne kompetencie, ktoré sa vyžadujú pre príbuzné skupiny povolání (napr. matematika, čítanie, písanie, riešenie problémov, sociálne, komunikatívne a interpersonálne kompetencie).

Vymedzujú široký poznávací základ potrebný pre uplatnenie človeka v spoločnosti a v mimopracovnom živote. Vytvárajú predpoklad celoživotného vzdelávania a prispievajú k profesionalizácii a adaptabilite každého jedinca. Odborné kompetencie sú kompetencie vyšpecifikované z profilov (štandardov) práce, tradičných a nových povolání. Sú to sociálne a komunikatívne kompetencie, strategické schopnosti pri kompetenciách založených na riešení problému pri zabezpečovaní úloh, organizačné kompetencie, iniciatívnosť a aktívnosť. Strategicky ovplyvňujú schopnosti absolventa uplatniť sa na trhu práce, prispôbovať sa jeho zmenám, samostatne rozhodovať o svojej profesijnej kariére a angažovať sa vo svojej vlastnej práci a v spolupráci s inými ľuďmi.

Kvalifikácia je formálny výsledok procesu hodnotenia a validácie, ak kompetentný orgán rozhodne, že jednotlivec úspešne preukázal vzdelávací výstup podľa validného hodnotiaceho štandardu.

Základné učivo – predstavuje obsahové štandardy, ktoré sú predmetom vzdelávania všetkých žiakov na danom stupni vzdelania. Obsahuje základné vedomosti, zručnosti a kompetencie, ktoré si musí žiak osvojiť na minimálnej požadovanej úrovni. Základné učivo je stanovené v štátnych vzdelávacích programoch.

Rozširujúce (prehlbujúce, doplnkové, fakultatívne) **učivo** – dopĺňa a rozširuje základné učivo na danom stupni vzdelania podľa komplexných požiadaviek odboru štúdia tak, aby absolvent vzdelávacieho programu mohol získať požadovanú kvalifikáciu. Rozširujúce učivo je stanovené v školských vzdelávacích programoch.

Učenie je proces, v ktorom žiak získava, využíva a prispôsobuje si informácie, myšlienky a hodnoty, praktické a kognitívne kompetencie. Prebieha prostredníctvom premýšľania, osobných úvah, obnovy informácií a sociálnych interakcií.

Vedomosti sú výsledkom osvojenia, zhromažďovania a prispôsobovania informácií v priebehu vzdelávania alebo učenia sa. Je to súbor faktov, zásad, teórií a postupov, ktoré sa vzťahujú na oblasť štúdia a práce. V kontexte kvalifikácií sa vedomosti popisujú ako teoretické alebo faktické.

Zručnosti sú spôsobilosti uplatňovať a aplikovať vedomosti a využívať know-how na zvládnutie rôznych úloh a riešenie problémov. V kontexte kvalifikácií sú zručnosti opísané ako kognitívne (napr. uplatnenie logického, kreatívneho alebo intuitívneho myslenia) a praktické (manuálna zručnosť, šikovnosť, pohotovosť a používanie metód, materiálov, prostriedkov, nástrojov a prístrojov).

Hodnotenie je najvýznamnejšou časťou ŠkVP. Je to proces skompletizovania a interpretovania údajov a dôkazov o výkone žiaka. Skúšajúci overujú a porovnávajú výkony (vedomosti, zručnosti a kompetencie) žiakov vo vzťahu ku kritériám. V OVP sa sumatívnym hodnotením (maturitná skúška) overuje, potvrdzuje a uznáva získaná kvalifikácia v danom študijnom alebo učebnom odbore.

Kontrola vyučovacieho procesu je proces, ktorým sa zisťujú a posudzujú výsledky vyučovacieho procesu – vzdelávacie ciele, vzdelávacie výstupy, čiže všetko, čo sa žiaci naučili, osvojili v oblasti kognitívnej, psychomotorickej a afektívnej. Má dve roviny: □ Zisťovanie výsledkov vyučovacieho procesu: preverovanie, skúšanie □ Posúdenie výsledku vyučovacieho procesu: hodnotenie, preverovanie výsledkov podľa štandardov

Preverovanie (skúšanie) žiakov je proces zisťovania výsledku vyučovacieho procesu na základe merania výkonov žiakov (výkonové štandardy), zistenie toho, čo žiaci

vedia a čo nevedia, aká je miera toho čo vedia, oproti tomu, čo vedieť majú, ako sa zlepšili v porovnaní sami so sebou alebo skupinou.

Klasifikácia je zaraďovanie jednotlivých výkonov žiaka do výkonnostných stupňov (v SR je päťstupňová klasifikačná stupnica). Základom na pridelenie klasifikačného stupňa (slovom, číslom, známkou), a tým zaradenie výkonu žiaka do niektorej výkonnostnej skupiny, je výsledok získaný skúšaním.

Charakteristika ŠVP je úvodom do vzdelávacieho programu a konkretizuje ho. Vysvetľuje jeho funkciu, vzťah ku školskému vzdelávaciemu programu (ďalej len „ŠkVP“), objasňuje pojmy, akými sú ciele vzdelávania, požiadavky na vzdelávanie, spôsoby a formy získavania vedomostí, zručností a kompetencií, ich vzťah k povolaniu a kvalifikácii, ktorú získavajú absolventi po ukončení programu. Sú záväznými charakteristikami pre ŠkVP. V tejto časti sa uvádza dĺžka štúdia, nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium, spôsob ukončenia štúdia, poskytnutý stupeň vzdelania, doklad o dosiahnutom vzdelaní, možnosti pracovného uplatnenia, možnosti ďalšieho vzdelávania ako záväzné kritériá pre danú skupinu študijných odborov. Súčasťou charakteristiky je určenie požiadaviek a obmedzení vo vzťahu k prístupnosti povolania z hľadiska veku absolventov, zdravotného a telesného obmedzenia pri výkone povolania, k vhodnosti povolania pre osoby so zníženou pracovnou schopnosťou, k najčastejším chorobám a ohrozenia zdravia v dôsledku výkonu povolania, atď. Požiadavky na bezpečnosť, ochranu zdravia a hygienu práce vychádzajú zo všeobecne záväzných právnych predpisov, nariadení a vyhlášok uplatňovaných v danej skupine študijných odborov. V ŠkVP sú tieto oblasti podrobnejšie špecifikované a rozpracované vzhľadom na konkrétny odbor prípravy.

Profil absolventa ŠVP je kľúčovým východiskom pre školy, ktoré ho rozpracujú vo vlastných ŠkVP. Kompetencie musia spĺňať a pokrývať všetky požiadavky a potreby trhu práce a vzdelávania tak, aby absolvent po ukončení ŠkVP dosiahol konkrétnu kvalifikáciu – všeobecnú a odbornú. Táto časť programu je zásadným reformným obratom pri štruktúrovaní vzdelávania, ktorá si vyžaduje zmenu celkového prístupu ku vzdelávaniu a učeniu sa tak zo strany učiteľa, ako aj žiaka. Ide o proces určenia požiadaviek v podobe výkonových štandardov. V OVP je stanovenie výkonových štandardov výsledkom aktívnej a úzkej spolupráce so zamestnávateľmi v danom odbore štúdia a prípravy. Vytvorením kompetenčného profilu sa v ŠVP sa definujú konkrétne požiadavky na kvalifikovaný výkon (kvalifikačný štandard) pracovných činností v skupine príbuzných povolání (skupina študijných odborov), v ŠkVP sa určujú špecifické požiadavky výkonu absolventa ako potenciálnej pracovnej sily pre danú pracovnú pozíciu vo zvolenom povolání (študijný alebo učebný odbor).

Rámcový učebný plán je základom pre tvorbu školských učebných plánov. ŠVP stanovuje záväzný minimálny počet hodín na všeobecné vzdelávanie, odborné vzdelávanie vrátane praktického vyučovania (odborný výcvik, odborná alebo umelecká prax, praktické cvičenia, iné).

Disponibilné hodiny slúžia k rozšíreniu časových dotácií všeobecnej a odbornej zložky vzdelávania a sú podporným stimulom pre školy pri rozpracovaní konkrétneho študijného alebo učebného odboru a odborného zamerania pri zohľadnení potrieb školy, rozvojových programov regiónu, zamestnávateľov alebo žiakov. Môžu sa využiť aj na podporu rozvoja osobnosti žiaka, jeho záujmovej orientácie zavedením pestrej škály voliteľných predmetov, prípadne ďalších účelovo zameraných kurzov.

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, v ktorých sú stanovené výkonové a obsahové štandardy. Výkonové štandardy sú záväznou normou pre školy na tvorbu

vzdelávacích výstupov pre jednotlivé vyučovacie predmety. Obsahové štandardy sú záväznou normou pre školy na štruktúrovanie vyučovacích predmetov. Vzdelávacie oblasti v ŠVP sú orientované na základné učivo, ktoré musia školy povinne rešpektovať. Majú nadpredmetový charakter, čo umožňuje školám rôzne vytvárať vlastné ŠkVP, využívať medzipredmetové vzťahy, rozvíjať aplikačné súvislosti s ohľadom na daný študijný odbor alebo jeho odborné zameranie, rozvoj nových technológií, zmeny vo výrobných programoch podnikov, zahraničné poznatky a skúsenosti, individuálne potreby a špecifiká žiakov, rodičov a spoločnosti. Neoddeliteľnou súčasťou každej vzdelávacej oblasti sú aj výchovné a motivačné aspekty, ktoré sa musia začleniť do obsahu vzdelávania. V ŠkVP sa podľa základného stanovuje rozširujúce učivo, ktoré slúži na prehĺbenie základného učiva s ohľadom na záujmy žiaka, rozvoj jeho nadania, rozľadu, daný študijný alebo učebný odbor, odborné zameranie, požiadavky na praktické vyučovanie ap. Rozširujúce učivo má prispieť k tomu, aby si žiaci osvojili zodpovedajúce vedomosti, zručnosti a kompetencie, určité postoje, hodnoty, rozhodovanie, atď. Patria tu aj voliteľné a nepovinné predmety, účelové kurzy v oblasti všeobecného a odborného vzdelávania, ktoré podporujú a prehlbujú špecifické záujmy žiaka, zdokonaľujú jeho kompetenčnú úroveň (teoretickú, praktickú, telesnú, osobnostnú). Tento typ učiva sa určí buď na štátnej úrovni alebo na úrovni škôl podľa indikovaných potrieb, záujmov a požiadaviek. Vytvára tiež integratívny vyučovací mostík pre rôzne projekty, písomné práce, a pod. Malo by sa predovšetkým zameriavať na materiálové a energetické zdroje, kvalitu pracovného prostredia, vplyvy pracovných činností na prostredie a zdravie, na technické a technologické procesy a riadiacu činnosť. Rozširujúce učivo sa môže realizovať rôznymi metódami a formami v rámci teoretického a praktického vyučovania, ale aj mimoškolskými aktivitami. V praktickom vyučovaní je vhodné viesť žiakov napr. k správne upotrebeniu, separovaniu a odvozu odpadov, využívaniu úsporných spotrebičov a postupov, dodržiavaniu požiadaviek na bezpečnosť a hygienu práce.

Učebné zdroje chápeme ako učebné pomôcky, prostriedky a didaktickú techniku odporúčané vo vyučovacom procese. Sú nositeľom učiva a používajú sa v rôznych priestoroch (interiéry a exteriéry). Ich súčasťou sú aj moderné technológie vo vzdelávaní. ŠVP odporúča základné učebné zdroje pre danú skupinu študijných odborov. ŠkVP budú špecifikovať tie učebné zdroje, ktoré sú dôležité pre daný odbor štúdia. Učebné zdroje predstavujú zdroj významných informácií a prostriedkov na vytváranie zručností a návykov žiakov, cestu ich motivácie, upevňovania a kontroly nadobudnutých vedomostí, zručností a postojov, orientácie na ich individuálne záujmy.

Vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je integrálnou súčasťou vzdelávacieho systému. ŠVP predkladá možnosti sprístupniť vzdelávací program čo najširšiemu spektru žiakov. Škola musí zvážiť tieto možnosti a rozhodnúť, či vzdelávací program je vhodný aj pre konkrétnu skupinu žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, či je spôsobilá ho upraviť podľa podmienok, potrieb a druhu znevýhodnenia a prispôbiť podmienky na ich výučbu. Každá škola je však povinná sledovať individuálne potreby a záujmy žiakov a riešiť ich formou individuálnych učebných plánov a špecifických organizačných opatrení (napr. talentovaní alebo hyperaktívni žiaci).

Základné podmienky na realizáciu ŠVP vychádzajú zo všeobecných platných noriem a určujú základné (minimálne) požiadavky na zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu. Je úlohou školy, aby tieto požiadavky sformulované v ŠVP

konkretizovala vo svojom ŠkVP podľa reálnych potrieb a požiadaviek, aktuálnych cieľov a možností. ŠVP determinuje základné materiálne, personálne a organizačné podmienky, ako aj nevyhnutné podmienky bezpečnosti a hygieny práce.

Príloha 2

ODPORÚČANÉ POSTUPY NA KONTROLU A HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie je jednou z najvýznamnejších činností kontroly vyučovacieho procesu, ktorou sa zisťujú a posudzujú výsledky vzdelávania. Musí spĺňať tieto funkcie:

- diagnostická, ktorá určuje mieru vedomostí, zručností, postojov žiakov a ich nedostatkov,
- prognostická, ktorá identifikuje zodpovedajúce predpoklady, možnosti a potreby ďalšieho vývoja žiakov,
- motivačná, ovplyvňujúca pozitívnu motiváciu žiakov,
- výchovná, formujúca pozitívne vlastnosti a postoje žiakov,
- informačná, ktorá dokumentuje výsledky vzdelávania,
- rozvíjajúca, ktorá ovplyvňuje sebakontrolu a sebahodnotenie žiakov,
- spätnoväzbová, ktorá vplýva na revidovanie procesu výučby.

ŠVP odporúča v rámci celého výchovno-vzdelávacieho procesu akceptovať tieto funkcie a **na základe** nižšie uvedených **kritérií** využívať nasledovné formy hodnotenia:

1. podľa výkonu žiaka

- a) výkonové hodnotenie, v ktorom sa výkon žiaka porovnáva s výkonom iných žiakov,
- b) hodnotenie absolútneho výkonu, kde sa výkon žiaka meria na základe stanoveného kritéria (norma, štandard). Hodnotia sa vzdelávacie výstupy priamo na vyučovacej hodine a po ukončení vzdelávacieho programu maturitné témy, zadania a úlohy na záverečnej, maturitnej a absolventskej skúške,
- c) individuálne hodnotenie, pri ktorom sa porovnáva aktuálny výkon žiaka s jeho predchádzajúcim výkonom.

2. podľa cieľa vzdelávania

- a) sumatívne hodnotenie na jasne definovaných kritériách pri ukončení štúdia (záverečná, maturitná a absolventská skúška),
- b) formatívne hodnotenie zabezpečuje spätnú väzbu medzi žiakom a učiteľom. Hodnotí sa ústne a využíva sa najmä pri hodnotení kľúčových kompetencií.

3. podľa času

- a) priebežné hodnotenie, kde sa žiak hodnotí v priebehu celého vyučovacieho obdobia na vyučovacej hodine,
- b) záverečné hodnotenie, pri ktorom sa žiak hodnotí jednorázovo na konci vyučovacieho obdobia (štvrtročne, polročne, ročne).

4. podľa informovanosti

- a) formálne hodnotenie, kedy je žiak dopredu informovaný o hodnotení a môže sa naň pripraviť (testy, písomné práce, ap.),
- b) neformálne hodnotenie, pri ktorom sa pozoruje bežná činnosť žiaka vo vyučovacom procese.

5. podľa činnosti

- a) hodnotenie priebehu činnosti, napr. rôznych cvičení, úloh a pod.,

b) hodnotenie výsledku činnosti, napr. test, výkres, model, výrobok a pod.

6. podľa prostredia

a) interné hodnotenie, prebieha v škole učiteľmi,

b) externé hodnotenie prebieha v škole inými ľuďmi napr. učiteľ z inej školy, odborník z praxe, inšpektor a pod.

Hodnotenie v ŠkVP by malo byť založené na **hodnotiacom štandarde**. Je to súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overovanie vzdelávacích výkonov – výkonových štandardov. Zisťuje sa, či žiak predpísaný vzdelávací výstup zvládol alebo nie. Hodnotiaci štandard zahŕňa:

- **Kritériá hodnotenia** zisťujú mieru realizácie plánovaných výsledkov, určujú, ako stanoviť dôkaz o tom, že učenie bolo ukončené a preukázané pre požadovaný výkonový štandard. Je dôležité aby kritériá hodnotenia boli definované na jeden výkon, aby boli konkrétne, jasné, stručné, zamerané buď na proces (činnosť) alebo na výsledok činnosti. V ŠkVP by mali byť jasne deklarované kritériá napr. pre ústnu odpoveď, písomnú prácu, skupinovú prácu, laboratórnu prácu, ap. Kritériá sumatívneho hodnotenia by mali byť uvedené vzhľadom k stanoveným témam, zadaniam alebo úlohám ako príloha ŠkVP.
- **Spôsoby a postupy hodnotenia** môžu byť rôzne. Pre OVP odporúčame rozdeliť ich podľa nasledovných kritérií:
  - a) podľa počtu skúšaných žiakov
    - individuálne
    - skupinovo
    - frontálne
  - b) podľa časového zaradenia
    - priebežné skúšanie (skúša sa učivo jednej alebo niekoľkých vyučovacích hodín),
    - súhrnné skúšanie (skúša sa učivo tematického celku alebo učivo za celé klasifikačné obdobie),
    - záverečné skúšanie (záverečné, maturitné, absolventské alebo opravné skúšky).
  - c) podľa spôsobu vyjadrovania sa
    - ústne hodnotenie (otázka – odpoveď),
    - písomné hodnotenie (cieľový test, test voľných odpovedí, stanovenie (určenie niečoho), prípadová štúdia, projekt, zistenie a pod.),
    - praktické hodnotenie (cvičenia, simulácie, projekty a pod.).
  - d) podľa vzdelávacích výstupov sa hodnotia kognitívne (rozumové) kompetencie napr. pamäťové alebo aktuálne činnosti a praktické kompetencie (výrobok, proces, postup). Odporúčame zaviesť tzv. „Portfólio“ ako súbor dokumentov o rôznych aktivitách žiaka a jeho výsledkoch, ako aj o oblastiach jeho aktivít, činností a miery ich praktického zvládnutia. Je to súbor dôkazov, ktoré umožňujú hodnotiť rozvoj kompetencií za určité obdobie. Pri hodnotení praktických kompetencií sa veľmi osvedčilo hodnotenie na základe „Referencií“ kompetentných osôb, odborníkov alebo organizácií, ktoré vypovedajú o kvalite vedomostí, zručností a postojoch. Rôzne metódy hodnotenia praktických a kognitívnych kompetencií ukazuje nasledovná tabuľka.

Zoznam štandardných nástrojov hodnotenia

ODBORNÉ KOMPETENCIE	KOGNITÍVNE KOMPETENCIE
Praktické cvičenia	Ústna odpoveď (krátke, súvislé a obmedzené odpovede, doplnenia)
Simulované situácie	Písomné odpovede (testy)
Úloha hrou	Projekt
Ústne odpovede	Zistenie
Projekt	Stanovenie (niečo určiť)
Zistenie	Povornanie
Stanovenie (niečo určiť)	Prípadová štúdia
Povornanie	Školská práca
Prípadová štúdia	Úlohy a cvičenie
Zapisovanie do pracovnej knihy	
Protokoly	
Správy	
Osobná rozhovor	
Dotazník	

Pri rozhodovaní o využití uvedených postupov platia tieto zásady:

- praktické, ústne a písomné overovanie by sa malo používať vtedy, ak je možné overiť kompetencie na základe kritérií v určitom stanovenom čase,
- písomné overovanie by sa malo použiť tam, kde sa dá predložiť vopred pripravený písomný materiál,
- portfólio by sa malo použiť vtedy, keď ide o priebežné hodnotenie a nie je možné hodnotiť kompetencie podľa kritérií v stanovenom čase.

Organizačné a metodické pokyny sa týkajú všeobecne záväzných právnych predpisov, dokumentácie a pravidiel pre záverečnú, maturitnú alebo absolventskú skúšku.

Pravidlá hodnotenia (spôsoby hodnotenia a kritériá hodnotenia) sa musia vypracovať na celé obdobie štúdia pre všetky ročníky. Sú stanovené v učebných osnovách vyučovacích predmetov a sú záväzné pre učiteľa a žiaka. Súčasťou hodnotenia musí byť aj sebahodnotenie žiakov, ich schopnosť posúdiť vlastný výkon, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy. V každom ŠkVP musia byť vytvorené jasné a objektívne pravidlá hodnotenia. Pri formulovaní pravidiel sa pridriavajte nasledujúceho usmernenia:

- hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne,
- hodnotíme podľa miery splnenia (úspešnosť) daných kritérií,
- klasifikujeme iba prebrané a upevnené učivo,
- používame platnú klasifikačnú stupnicu,
- v predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode,
- písomné práce oznamujeme žiakom vopred,
- učíme žiakov pracovať aj s chybou, ap.

Príloha 3

ODPORÚČANÉ ZÁSADY PRE TVORBU ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Školský vzdelávací program (ďalej len „ŠkVP“) je zásadným pedagogickým dokumentom školy, na základe ktorého realizuje škola vzdelávanie v danom učebnom alebo študijnom odbore. Je povinnou súčasťou školskej dokumentácie.

Školské vzdelávacie programy sú postavené na nasledovných princípoch:

- a) vytvárajú pluralitné a konkurenčné vzdelávacie prostredie medzi školami,
- b) podporujú autonómiu a rozhodovacie privilégia škôl,
- c) vytvárajú sa pre konkrétny učebný alebo študijný odbor v danej skupine odborov vzdelávania,
- d) regulujú vzdelávacie podmienky v danej škole,
- e) v plnom rozsahu akceptujú potreby regionálneho trhu práce a rozvojové priority školy,
- f) dodržiavajú základný obsah vzdelávania a prípravy, ktorý vymedzuje štátny vzdelávací program,
- g) za ich vypracovanie a schválenie zodpovedá riaditeľ školy,
- h) súlad so štátnym vzdelávacím programom sleduje, kontroluje a hodnotí Štátna školská inšpekcia.

Pri spracovaní ŠkVP sa stanovujú tieto zásady. ŠkVP

- a) sa vypracuje **na celé obdobie štúdia** a riadi sa podľa relevantných ŠVP,
- b) na jednom stupni vzdelania sa pre jeden samostatný učebný alebo študijný odbor vrátane odborného/ných zamerania/ní vypracuje jeden ŠkVP,
- c) ŠkVP na danom stupni vzdelania bude integrovať rôzne formy vzdelávania – dennú, externú, kombinovanú,
- d) štruktúra ŠkVP musí byť v súlade so školským zákonom:
  - Úvodné identifikačné údaje (názov vzdelávacieho programu, kód a názov odboru štúdia, stupeň vzdelania, názov a adresa školy)
  - Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania
  - Vlastné zameranie školy (veľkosť a vybavenie školy, charakteristika pedagogického zboru, kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov, vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy, dlhodobé projekty a medzinárodná spolupráca, spolupráca s rodičmi, sociálnymi partnermi a inými subjektmi)
  - Profil absolventa (charakteristika a kompetencie absolventa)
  - Charakteristika školského vzdelávacieho programu (dĺžka štúdia, forma výchova a vzdelávania, vyučovací jazyk, spôsoby a podmienky ukončovania štúdia, doklad o získanom vzdelaní)
  - Učebný plán

- Učebné osnovy/moduly pre všetky predmety
  - Materiálno-technické a priestorové podmienky
  - Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní
  - Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov
  - Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy
  - Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov
- e) súčasťou ŠkVP bude aj prevodník na tvorbu učebných plánov, prehľad plánovania rozvoja kľúčových kompetencií, plán ďalšieho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov vrátane časového a vecného harmonogramu, prehľad projekčnej činnosti, témy pre záverečné skúšky vrátane hodnotiaceho materiálu, témy (zadania, úlohy) pre maturitné alebo absolventské skúšky vrátane hodnotiaceho materiálu, hodnotiaci materiál pre hodnotenie kľúčových kompetencií a ďalšie materiály podľa rozhodnutia školy,
- f) pri práci s kľúčovými kompetenciami dodržiavajte tieto pravidlá:
- pri tvorbe učebných osnov vyučovacieho predmetu vyberte jeden (prípadne dva) výkonový štandardy kľúčových kompetencií, ktoré sú v rámci predmetu prioritné a súvisia s obsahom výučby,
  - výber kľúčových kompetencií by mal sledovať problematické oblasti osobnosti žiakov alebo rozvoj tých vlastností, ktoré u žiakov najfrekventovanejšie,
  - výber kľúčových kompetencií je nutné organizovať v predmetových komisiách, aby sa v rámci vyučovacích predmetov pokryl čo najväčší počet kľúčových kompetencií,
  - na úrovni triedy sa vyberie jedna spoločná kľúčová kompetencia, ktorú budú rozvíjať a hodnotiť všetci učitelia v rámci vlastných vyučovacích predmetov,
  - každá kľúčová kompetencia musí mať stanovené metódy a formy práce,
  - každá kľúčová kompetencia uvedená v ŠkVP sa musí hodnotiť,
- g) profil absolventa derivujeme zo ŠVP, vybrané zodpovedajúce výkonové štandardy doplníme o ďalšie výkonové štandardy v spolupráci so zamestnávateľmi (analýza povolania) pre konkrétny učebný alebo študijný odbor,
- h) ŠkVP musí mať precízne vypracované pravidlá pre hodnotenie žiakov (kritériá hodnotenia, postupy a prostriedky hodnotenia) a pri svojej tvorbe postupuje v súlade s platnou metodikou.

ŠkVP vypracuje škola v súlade s príslušným ŠVP a metodickým pokynom, ktorým sa určia podrobnosti o tvorbe vzdelávacieho programu. Tvorba ŠkVP je v kompetencií riaditeľa školy, ktorý zodpovedá nielen za jeho kvalitu ale aj za jeho realizáciu. Vzdelávacie program musí zabezpečiť súlad s regionálnymi potrebami trhu práce, s rozvojovými potrebami regiónu a požiadavkami zamestnávateľov na regionálnej alebo miestnej úrovni.

Škola má možnosť požiadať zodpovedajúce vzdelávacie subjekty a objednať si vypracovanie svojho programu. Do projektovania ŠkVP sa môže zapojiť verejné a neštátne inštitúcie.

Pri tvorbe ŠkVP, najmä v oblasti OVP, sa musí zohľadňovať ich relevantnosť a opodstatnenosť k rozvojovým regionálnym programom, strategickým zámerom ekonomického, politického a spoločenského vývoja na národnej regionálnej alebo miestnej úrovni, ku kvalite obsahu vzdelávania, najmä odborného vzdelávania a prípravy a ústretovosť k potrebám a požiadavkám zamestnávateľskej sféry.

Hoci tvorba ŠkVP je v plnej kompetencii riaditeľa školy, konečné schválenie ŠkVP musí prebiehať aj na regionálnej úrovni zriaďovateľom v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov. Po schválení ŠkVP úradom samosprávneho kraja musí byť tento dokument prístupný verejnosti na www stránkach školy.

Školský vzdelávací program sa môže vypracovať ako štandardný na základe určených vyučovacích predmetov a jeho učebných osnov alebo ako modulový. Je v kompetencii školy zvoliť, ktorý spôsob spracovania školských programov je pre ňu najvýhodnejší. Použitie modulovej štruktúry školských vzdelávacích programov je vhodné najmä vtedy pokiaľ škola chce ponúknuť individuálne vzdelávacie cesty žiakom, ponúknuť rôzne formy a možnosti vzdelávania v kontexte celoživotného vzdelávania.

Škola bude vypracovávať ŠkVP:

- a) v súlade s príslušným ŠVP a všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- b) komplexne, tzn. vymedzí všetky požadované kompetencie absolventa v danom študijnom odbore, vzdelávacie výstupy (výkonové štandardy) a obsah vzdelávania, didaktické postupy uplatňované pri realizácii vzdelávacieho procesu, personálne, materiálne a organizačné podmienky nevyhnutné k dosiahnutiu stanovených cieľov vzdelávania vrátane spolupráce so sociálnymi partnermi pri realizácii programu v dennej forme vzdelávania, ktorí budú v plnej miere podporovať autonómiu a rozhodovacie privilégia škôl,
- c) tak, aby bol prehľadný a poskytoval všetky potrebné informácie o vzdelávaní v danom odbore štúdia a aby umožňoval posúdiť súlad so ŠVP,
- d) tak, aby vytváral podmienky pre uznanie odborných kvalifikácií v danom povolání a tým aj uplatniteľnosť absolventov na trhu práce s dôrazom na daný región školy, ale aj na osobnostný rozvoj absolventov a ich pripravenosť celoživotne sa vzdelávať,
- e) tak, aby vytváral podmienky aj pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo dospelých ľudí.